

دفترچه سؤال

?

زمان شروع آزمون: ۸/۱۵

زمان پایان آزمون: ۹/۱۵

عمومی نظام قدیم

رشته ریاضی و تجربی

۱۳۹۸ اسفند ماه

با روش دهدزی هدف‌گذاری کنید

معمول آذش آموزان به طور میانگین در هر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال باسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال باسخ خواهید داد؟	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	(بان و ادبیات فارسی)
	۲	۴	۵	۷	عربی
	۲	۳	۴	۷	دین و زندگی
	۳	۵	۶	۸	(بان انگلیسی)
	۲	۳	۵	۷	جمع دروس عمومی

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پشتندادی
(بان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی)	۱۰	۱ - ۱۰	۲ - ۳
	۱۰	۱۱ - ۲۰	۴ - ۵
عربی ۱۳	۲۰	۲۱ - ۴۰	۶ - ۹
	۱۰	۴۱ - ۵۰	۱۰ - ۱۱
دین و زندگی ۱۳	۱۰	۵۱ - ۶۰	۱۲ - ۱۳
	۲۰	۶۱ - ۸۰	۱۴ - ۱۶
جمع دروس عمومی	۸۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

(بان و ادبیات فارسی)	محسن اصغری، حسن پاسیار، حسین پرهیزگار، داود تالشی، اسماعیل تشبیه، ابراهیم رضایی‌مقدم، محمدجواد قورچیان
عربی	درویشعلی ابراهیمی، بشیر حسین‌زاده، حسین رضایی، امیر رضایی‌رنجر، فرشید فرج‌زاده، خالد منصور‌خاکی، فاطمه منصور‌خاکی، مجید همایی
دین و زندگی	ابوالفضل احمدزاده، محمد رضایی‌بقا، محمد رضا فرهنگیان، محمد ابراهیم مازنی، مرتضی محسنی‌کبیر، هادی ناصری، سید هادی هاشمی
(بان انگلیسی)	میرحسین زاهدی، محمد سهرابی، علی شکوهی، رضا کیاسالار، مهدی محمدی، امیرحسین مراد

گزینشگران و براستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه	ویراستاران رتبه‌های برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
(بان و ادبیات فارسی)	محمدجواد قورچیان	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری، اسماعیل تشبیه	فریبا روفی	فریبا روفی
عربی	فاطمه منصور‌خاکی	فاطمه منصور‌خاکی	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی	لیلا ایزدی	لیلا ایزدی
دین و زندگی	محمد رضایی‌بقا	سکینه گلشنی	اسماعیل یوسف‌پور	محمد آقاصالح محمد ابراهیم مازنی	محمد نژاده پرهیزکار
(بان انگلیسی)	نسترن راستگو	نسترن راستگو	محمد نژاده	آناهیتا اصغری فریبا توکلی	فاطمه فلاحت‌پیشه

کروه فنی و تولید

فاطمه منصور‌خاکی	مدیر گروه
فرهاد حسین‌بوری	مسئول دفترچه
مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه، لیلا ایزدی	مسئول دفترچه
فاطمه عظیمی	مسئلتکاری و مطابقت با مصوبات
سوران نعیمی	نظارت چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و تلستین- پلاک ۹۳- تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، ادبیات فارسی ۳ و زبان فارسی ۳،

هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی: ادبیات تعلیمی / توصیف و تصویرگری / ترجمه / (درس) / صفحه‌های ۶۳ تا ۹۹

ادبیات فارسی ۳: انواع ادبی / فرهنگ و هنر (کبوتر طوق‌دار و از ماست که بر ماست) / (درس) / صفحه‌های ۹۶ تا ۱۱۵

زبان فارسی ۳: نگارش (آشنازی با نوشته‌های ادبی) / دستور زبان فارسی (گروه اسمی ۱ و ۲) / (درس) / صفحه‌های ۹۴ تا ۱۱۲

۱- در کدام گزینه واژه‌ای نادرست معنا شده است؟

(۱) مهجور: متروک / غرفه: بالاخانه / تلاطل: فروزش / فصاحت: چیره‌زبانی

(۲) غرامت: توان / ضماد: مرهم / ارغند: خشمگین / چوک: شباویز

(۳) مصابیح: چراغ‌ها / مجاور بودن: اعتکاف / سفله: فروماهیه / قمری: یاکریم

(۴) قتیل: مقتول / صدر: دلیر / صحبت: همنشینی / فسرده: بخزد

۲- معنی مقابل چند واژه نادرست است؟

(نصاب: مقدار معین از هر چیز)، (خُفیه: پنهان شدن)، (شهربند: زندانی)، (زی: لباس)، (مُقِر: جایگاه)، (نشئت: حالت سرخوشی و مستی)، (تحل:

عسل)، (آخته: بیرون کشیده)، (هتاکی: پرده‌دری)، (آوند: معلق)، (معجز: آتشدان)

(۱) دو

(۲) سه

۳- در کدام گزینه واژه‌ای با املای نادرست وجود دارد؟

(۱) ساکنان حرم ستر عفاف ملکوت

(۲) حکایتی مگر آرم به نامه از خم زلفت

(۳) مرد راضی است که در پای تو افتاد چون گوی

(۴) در رضا و صواب ایزد کوش

۴- همه موارد زیر درست هستند به جز ... .

(۱) ترجمة تفسیر طبری، ترجمة تاریخ طبری و ترجمة کلیله و دمنه از نخستین ترجمه‌های موفق فارسی از متون عربی هستند.

(۲) ترجمة شعر شاعران اروپایی باعث بیداری مردم، پویایی نشر، رونق ساده‌نویسی و رواج علوم و فنون جدید در ایران شد.

(۳) توجه مترجم در ترجمة ارتباطی (آزاد یا روان) به سوی خواننده و در ترجمة معنایی به سوی نویسنده اصلی است.

(۴) «ورتر، فاوست، اگمونت، نغمه‌های رومی و تئوری رنگ‌ها» همه از آثار ادبی «گوته» هستند.

۵- بیت زیر فائق کدام آرایه‌های ادبی است؟

چو صبح خنده زخم نمک‌شانی بود»

«ز بس که داشت سرم شور تیغ او بیدل

(۱) ایهام تناسب، تشییه

(۲) مجاز، کنایه

(۳) مراعات نظیر، استعاره

(۴) تضاد، حس‌آمیزی

۶- ترتیب آرایه‌های «تشبیه، حسن تعلیل، جناس، ایهام تناسب، استعاره» کدام است؟

مگر از اشک من سوخته باران دارد
مهر را گرچه میسر نشود دفع زوال
سرو را با قدت ای ماه نباشد مقدار
چون من چراست با مژه اشکبار شمع
کشید آه و اندر برش، جان بداد

(۲) ج، د، ه، ب، الف

(۴) ب، د، الف، ج، ه

الف) شده این پسته تو تازه و سرسبز چراست

ب) مهر من بر مه رویت نپذیرد نقصان

ج) ماه را با رُخت ای سرو نباشد پرتو

د) گر نیست آتشی ز هوای تو در سرشن

ه) جوان دیده بر روی شه برگشاد

(۱) ب، الف، ه، ج، د

(۳) ج، الف، د، ب، ه

۷- در همه گزینه‌ها وابسته وابسته وجود دارد به جز ...

که یک دو هفته بود همچو گل وفای مجاز
من در این گلشن چرا چون غنچه دلگیرم هنوز
چو می‌دهند زلال خضر ز جام جمت
روی و ریای خلق به یکسو نهاده‌ایم

(۱) مبند دل به تماشای این جهان صائب

(۲) یک چمن گل ریخت هر شاخ تمنا بر زمین

(۳) روان تشنئه ما را به جرعمهای دریاب

(۴) عمری است تا به راه غمت رو نهاده‌ایم

۸- کدام دو بیت با یکدیگر مفهوم یکسانی ندارند؟

و آن آتش خود نهفتہ مپسند
برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟
از ریشه بنای ظلم برکنند
بکند آن که بنهاد بنیاد بد
بنهفتہ به ابر چهر دلند
شرط است که با مردم دنیا ننشیند
افسرده مباش خوش همی خند
زنگ آیینه بود طوطی اگر لال شود

(۱) شو منفجسر ای دل زمانه

دلا خموشی چرا؟ چو خُم نجوشی چرا؟

(۲) برکن ز بن این بنا که باید

بسی بر نیاید که بنیاد خود

(۳) تا چشم بشر نبیند روی

صائب دل هرکس که رمیده است ز دنیا

(۴) خامش منشین سخن همی گوی

مصلحت نیست ز شیرین سخنان خاموشی

۹- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) عاقبت راز مرا سینه به صحراء انداخت

(۲) همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر

(۳) قصّه آتش، که در جان من است

(۴) هر که زد مُهر خموشی به لب چون و چرا

خاک را حوصله دانه نهان کردن نیست
نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل‌ها
بر زبان آب چشم‌نم گفتته، دل
گرچه مور است در این دایره خاتم با اوست

۱۰- مفهوم مقابل عبارت «اگر در تابستان شما را بخوانم، گویید هوا سخت گرم است؛ اگر در زمستان فرمان دهم، گویید سخت سرد است»؛ در

کدام بیت دیده نمی‌شود؟

که دراز است ره مقصد و من نوسفرم
هرجا روی به تو سون گردون، سوارهای
خاک و زر در نظر همت ما هر دو یکی است
در کمین جذبه خورشید تابان نیستم

(۱) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس

(۲) همت بلند دار که با همت بلند

(۳) پیش ما سایه دیوار و هما، هر دو یکی است

(۴) شبنم خود را به همت می‌برم بر آسمان

۱۱- معنای کدام دسته از واژگان نادرست بیان شده است؟

ب) ثقت: اعتماد کردن

الف) خایب: نامیدی

د) رغم: کراحت

ج) متصید: شکار کردن

و) مظاهرت: پشتیبانی

ه) ضیف: مهمان خانه

۴) ب، و، د

۳) الف، ج، هـ

۲) ب، هـ، د

۱) الف، ج، و

۱۲- در کدام ابیات غلط املایی مشهود است؟

تو آنی که خلاص مستمندی

الف) من آنم کز فراغت مستمندم

نی ز چشمی کز سیه گفت و سپید

ب) فرق رشت و نفرز از عقل آورید

به کنه آن نرسد هزار فکر عمیق

ج) حلوتی که تو را در چه زندگان است

زین جا اسیر رفت گر آن جا امیر بود

د) زین جا قریب رفت گر آن جا غریب بود

۴) الف، د

۳) ب، د

۲) ب، ج

۱) الف، ج

۱۳- کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات درست بیان نشده است؟

۱) عطار از عارفان قرن ششم و خالق آثاری از نظم و نثر است و «تذکرة الاولیا» تنها اثر منتشر اوست.

۲) مرصاد العباد در علم تصوف، اخلاق و معاد است که نجم دایه آن را به نام یکی از پادشاهان سلجوکی تألیف کرد دارای نشری مرسل و گاه دارای سجع و موازنہ است.

۳) موضوع اصلی منظومه‌های غنایی، بیان حالات و احساسات مربوط به وصال و فراق است و ادبیات عرفانی در حوزه ادبیات غنایی قرار می‌گیرد.

۴) ویس و رامین از داستان‌های منسوب به دوره سامانیان است که نویسنده آن در قرن پنجم آن را با سبکی ساده و روان به نشر درآورد.

۱۴- در همه گزینه‌ها، آرایه‌های درون کمانک مقابل بیت، درست است بهجز ...

نرود نقش خیال تو از آیینه ما (ایهام، تشخیص)

۱) رقم مهر و مه از سینه افلک رود

عاشقِ معشوق رسوا کن، سزای سوختن (حسن تعلیل، مراجعات‌نظری)

۲) شمع از آن پروانه را بی‌بال و پر سازد که هست

که دهان تو، یقین را به گمان در فکند (تناقض، حس‌آمیزی)

۳) به شکر خنده درآور، نه یقین می‌دانم

از نکهت خود نیست به هر حال جدا، گل (حسن‌آمیزی، اسلوب معادله)

۴) رنگین سخنان، در سخن خوبیش نهان‌اند

۱۵- در کدام بیت‌ها دو نقش تبعی متفاوت، یافت می‌شود؟

نه من بسوزم و او شمع انجمن باشد

الف) خوش است اگر یار یار من باشد

در دایره قسمت اوضاع چنین باشد

ب) جام می و خون دل، هر یک به کسی دادند

موسم عاشقی و کار به بنیاد آمد

ج) باده صافی شد و مرغان چمن مست شدند

عاشقی خواهی ز شاهی شو نفور

د) عشق و سلطانی ز هم دور است دور

۴) ب و د

۳) ج و الف

۲) ب و ج

۱) الف و د

۱۶- در کدام گزینه متمم اسم به کار رفته است؟

عاشقی کار سری نیست که بر بالین است
موقف آزادگان بر سر میدان اوست
سروری اگر لایق است قد خرامان اوست
توان خرید و نشاید خرید اسیر از دوست

- ۱) خواب در عهد تو در چشم من آید هیهات
۲) آن که دل من چو گوی در خم چوگان اوست
۳) میل ندارم به باغ، انس نگیرم به سرو
۴) به هر طریق که باشد اسیر و دشمن را

۱۷- در متن زیر به ترتیب، چند وابسته پیشین و چند وابسته پسین وجود دارد؟

«او دومین مرحله کار را شروع کرد، خاکریزی به طول چند کیلومتر در پشت خاکریز اول که از آن به عنوان خاکریز دوجداره یاد می‌شود، احداث نمود. آن روز با تدبیر حساب شده آن شهید بزرگوار، رزمندگان توانستند در برابر نیروهای دشمن، پیروز شوند.»

۴) سه / نه

۳) چهار / هشت

۲) چهار / یازده

۱) سه / ده

۱۸- در همه ایات شاعر به امید وصال و آرزوی دیدن روی معشوق است به جز بیت ...

تا سر نهیم بر قدم ساربان دوست
سیبی گزیدن از رخ چون بوستان دوست
گردو جهان خرمی است ما و غم روی دوست
اینک علی الصباح (صیح) نظر بر جمال دوست

- ۱) ای بار آشنا علم کاروان کجاست
۲) دانی حیات کشته شمشیر عشق چیست
۳) آب حیات من است خاک سر کوی دوست
۴) گفتم مگر به خواب ببینم خیال دوست

۱۹- مفهوم بیت «چون گرفت آتش ز سر تا پای او / سرخ شد چون آتشی اعضای او» از کدام گزینه دریافت نمی‌شود؟

بلبل و گل، سرو و قمری، لیلی و مجنون یکی است
گر شود عالم نگارستان، نگار من یکی است
شمع از خاکستر پروانه می‌ریزیم ما
هر سه یکی است و احوال بیند یکی دوگانه

- ۱) در بهارستان یکرنگی شراب و خون یکی است
۲) جوش گل غافل نمی‌سازد مرا زان گلعتزار
۳) نیست در طینت جدایی عاشق و معشوق را
۴) در دیده «عراقی» جام و شراب و ساقی

۲۰- هر دو بیت همه گزینه‌ها مفهوم واحدی دارند به جز ...

برآرد آتشن از خود هر چناری
که از ماست بر ما بد آسمان
هزار طعنۀ دشمن به نیم جو نخرند
اگر غفلت کند آهنگ ما؛ هشیار هم باشیم
که بهر دفع حوادث تو را به کار آید
نه تجربه دردی دوا نمود و نه علم
به هر که دور فلک باده غرور دهد
ای بس عزیز را که جهان کرد زود خوار

- ۱) کفن بر تن تنده هر کرم پیله
سخن رفتشان یک به یک هم زبان
۲) دو دوست باهم اگر یک دل‌اند در همه کار
به جمیعت پناه آریم از باد پریشانی
۳) بروز تجربه روزگار بهره بگیر
دریغ که در کورۀ حادث دهه
۴) به آب تیغ قضا بشکند خمارش را
غره مشو بدان که جهانت عزیز کرد

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس عربی ۳، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی ۳: منصوبات (استثناء و مناد) / إغتنام الفرصة و عليكم بالقرآن / صفحه‌های ۷۲ تا ۹۲

عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعریب أو المفهوم (٢٧ - ٢١):

۲۱- «كان شراءً بِلَادِنَا يُحسِّنُ بِأَنَّ النَّاسَ لَا يُعَانِونَ إِلَّا الْخُمُولَ فَيَدِعُونَهُمْ إِلَى الْمَحاوِلَةِ وَالْعَمَلِ!»:

(۱) شاعران کشور احساس می‌کردند که مردم جز از تبلی رنج نمی‌برند، بنابراین آن‌ها را به تلاش و کار فرا می‌خوانند!

(۲) شاعران سرزمین ما حس می‌کردند که مردم فقط از سستی رنج می‌برند پس آنان را به سعی و کار فرا می‌خوانند!

(۳) شاعران کشور ما احساس می‌کنند که مردم ما جز از سستی رنج نمی‌برند بنابراین ایشان را به تلاش و کار دعوت می‌کنند!

(۴) شعرای سرزمین ما احساس می‌کردند که مردم ما فقط از تبلی شان رنج می‌برند پس آن‌ها را به تلاش و عمل دعوت می‌کنند!

۲۲- «يَا طَالِبَاتِ الْمَدْرَسَةِ الْمُجَدَّاتِ! لَا تُشَيِّنِي الْمُحْتَاجِينَ الْحَقِيقَيْنَ فِي مَدِينَتِكُنَّ الْكَبِيرَةِ!»: ای دانشآموزان ...

(۱) تلاشگر مدارس! شما در شهر بزرگ خود نیازمندان حقیقی را فراموش نکنید!

(۲) مدرسه تلاشگران! در شهرهای بزرگ‌تر نیازمندان را حقیقتاً فراموش نمی‌کنیدا

(۳) کوشای مدرسه! در شهرهای بزرگ، نیازمندان واقعی را فراموش نکنیدا

(۴) کوشای مدرسه! در شهر بزرگ‌تر محتاجان واقعی را فراموش نکنیدا

۲۳- «دَعُوا ذَرِيعَةً تَجْعَلُكُمْ مُحْرَمِينَ مِنْ لِقَاءِ الْوَالِدَيْنِ لَأَنَّ هُنَّاكَ أَوْلَادًا يُضَيِّعُونَ هَذِهِ الْفَرْصَةَ الدَّهْبِيَّةَ!»:

(۱) بهانه‌ای را که شما از دیدن والدین محروم می‌گرداند رها کنید، چه بسا فرزندانی این فرصت‌های ارزشمند را از بین برده‌اند!

(۲) رها کنید بهانه‌ای را که از دیدار پدر و مادر محروم‌تان می‌کند، زیرا هستند فرزندانی که این فرصت طلایی را از دست می‌دهند!

(۳) نگذارید بهانه‌ای شما را از ملاقات با پدر و مادر محروم کند، چرا که فرزندانی، در این فرصت گذران ایشان را از دست داده‌اند!

(۴) نگذارید عاملی شما را از ملاقات با پدر و مادر بی‌بهره کند که مسلماً فرزندانی وجود دارند که این وقت گذرا را تلف می‌کنند!

۲۴- «فِي الْمَاضِي كَانَ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ يَظْلَمُونَ أَنَّ كُلَّ ظَاهِرَةً طَبِيعَةً عَذَابٌ مِنْ عَنْدِ اللَّهِ تَعَالَى لِعَقَابِ الْمُذْنِبِينَ إِلَّا الْعَلَمَاءُ!»:

(۱) در گذشته بسیاری از مردم به جز دانشمندان گمان می‌کردند که هر پدیده‌ای طبیعی عذابی از جانب خدایانشان برای کیفر

گناهکاران است!

(۲) به جز دانشمندان مردم در گذشته بیشتر بر این باور بودند که هر پدیده طبیعی عذابی از سوی معبدشان برای مجازات

بزهکاران است!

(۳) در گذشته غیر از دانشمندان اکثر مردم گمان کرده بودند که تمام رویدادهای طبیعی عذاب الهی است تا گناهکاران کیفر

ببینند!

(۴) از میان اکثریت مردم فقط دانشمندان باور نمی‌کردند که هر پدیده طبیعی عذاب الهی است تا این‌که تبهکاران مجازات شوند!

□ یکی از روش‌های پربازده برای مطالعه، روش بازیابی است. در این روش، مطالعه را با تست‌زنی و پرسیدن سؤال از خودمان شروع می‌کنیم، سپس به مرور و رفع اشکال می‌پردازیم.

٢٥- عین الصحيح:

۱) كان النبي (ص) قعد مع أحد صحابته في المسجد! : پیامبر (ص) با یک یار خود در مسجد نشسته بود!

۲) ما تمنّى بقرة التقى بين المخلوقات إلا للإنسان! : میان آفریدهها تنها انسان از نیروی اندیشیدن بهره‌مند شده است!

۳) هنّ قد يرجون النفع من أشياء تضرّ! : آن‌ها مسلماً أميد سود از چیزهایی دارند که ضرر می‌رساند!

۴) أحسّ أن الطّلاب لا يُعانون إلا الكسل! : احساس می‌کنم که دانش‌آموزان تنها از تنبیلی رنج می‌برند!

٢٦- عین الصحيح في المفهوم: «رأيُ الدهر مختلفاً يدور / فلا حزن يدوم ولا سرور»

۱) از طلوع و از غروب مهر روشن شد چرخ / هر که را برداشت صبح از خاک، شام افتاد به خاک

۲) چه کند کز پی دوران نرود چون پرگار / هر که در دایره گردش ایام افتاد

۳) دهقان قضا بسی چو ما کشت و درود / غم خوردن بیهوده نمی‌دارد سود

۴) جفا چرخ نه امروز می‌رود بر من / به ما عداوت دیرینه در میان دارد

٢٧- «بارودی در قصیده‌های خود جوانان جامعه‌اش را به استفاده کردن از فرصت‌ها برای رسیدن به بزرگواری تشویق می‌کردا»:

۱) البارودي يشجّع في قصائد شباب مجتمعه على الاستفادة من الفرص للوصول إلى العلو!

۲) كان البارودي شجّع في قصائد الشباب مجتمعه على الاستفادة من الفرص للحصول على المجد!

۳) يشجّع البارودي في القصائد شباب مجتمعه على الاستفادة من الفرص للحصول على العلو!

۴) كان البارودي يشجّع في قصائد شباب مجتمعه على الاستفادة من الفرص للوصول إلى المجد!

■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص (٣٤ - ٢٨):

«الفضاء الإلكتروني» من الظواهر التي تجلب الباحثين ليطالعوا حول آثارها على المجتمع الإنساني. فلنعلم أن عدد مستخدمي الإنترنت اليوم تتجاوز ۳ مليار مستخدم ولكن يوثر على أكثر من تسعين بالمئة من سكان الأرض؛ هذا يعني علينا ان نحاول أكثر لنرفع ثقافة مجتمعنا في طريق الاستخدام من هذه التكنولوجيا الحديثة كما يلزم أن نعلم صغارنا من الطفولة حتى يستخدموها بأحسن وجه في حياتهم.

الاستفادة من «الكتب الإلكترونية» إحدى طرق تحسين استخدام من الإنترنت و الفضاء الإلكتروني لأنها مجموعة من العلوم المفيدة الواثقة تتفوقنا أكثر من معلومات سطحية نواجهها عبر الإنترنت و يمكن لنا أيضاً التصريح في هذه الكتب مثل الكتب المطبوعة!

٢٨- عین الصحيح حول مستخدمي الإنترنت في العالم:

۱) هم كثيرون جداً أكثر ممَّن يتشارون في العالم!

۲) أكثرُهم يُستفيدون من الكتب الإلكترونية بدل معلومات سطحية!

۳) هم يُطالعون لهم آثاره على حياة الناس في المجتمعات!

۴) يتأثرُ أكثرُ الناس منه و إن لا يستخدموه!

٢٩- عين الصحيح:

١) **الناجحون يستقيدون من الكتب الإلكترونية فقط!**

٢) **كل ما نرى في الإنترنٌت معلومات سطحية لا قيمة لها في الواقع!**

٣) **لا شك في تأثير الفضاء الإلكتروني على جميع الناس!**

٤) **الطريق في الاستفادة من أي شيء أهم من كميته!**

٣٠- عين الذي لم يذكر في النص حول «الكتب الإلكترونية»:

١) **إمكان التصفح فيها للمطالعين!**

٢) **وثاقتها أكثر من أخواتها المطبوعة!**

٣١- **أكمل الفراغين حسب المفهوم المستخرج من النص: «قليل... خير من كثير...!»**

١) يداوم عليه - ينقطع

٢) يظهر - يخفى

■ عين الصحيح في الإعراب والتحليل الصّرفي (٣٢ و ٣٣):

٣٢- «يطالعوا»:

١) **مزيد ثلثي (حروفه الأصلية: ط ل ع) - متعد - مبني للمعلوم / فعل منصوب و مع فاعله جملة فعلية**

٢) **مضارع - للغائبين- مجرّد ثلثي - معرب / فعل منصوب و فاعله ضمير «واو» البارز**

٣) **فعل مضارع - مزيد ثلثي (ماضيه: «طالع» على وزن فاعل) - مبني للمجهول / نائب فاعله ضمير مستتر**

٤) **اللغائبين - مزيد ثلثي (مصدره: مطالعة، من وزن مفاعة) - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير بارز**

٣٣- «تحسين»:

١) **اسم - مفرد مذكور - حروفه الأصلية «ح س ن» - جامد / خبر لمبتدأ «استفادة» و مرفع**

٢) **مفرد مذكور - مصدر (على وزن تفعيل) - معرف بالإضافة / مضاف إليه و مجرور**

٣) **مفرد مذكور - فعله «أحسن» على وزن «افعل» - منصرف / خبر و مرفوع**

٤) **اسم - مصدر (مضارعه: يتحسن) - معرف بالإضافة / مضاف إليه و مجرور**

٣٤- **عين الخطأ في التشكيل: « علينا ان نحاول أكثر لنرفع ثقافة مجتمعنا في طريق الاستخدام من هذه التكنولوجيا الحديثة!»**

١) **أُن - طريق - الحديثة**

٢) **أكَّر - نَرْفَع - الاستِخدام**

٣٥- عين ما فيه معنى الحصر:

١) لن ينادى إنسان عند الداء والدح أبداً إلا الأم!

٢) لم يكن لجماعة من الناس عمل إلا خدمة الآخرين!

٣) الإخلاص في العمل يسبب إلا يُعرف بعض المحسنين!

٤) لا يفيد لشفاء مرض الجهالة إلا علم يصلح الأفكار!

٣٦- ميز الخطأ للفراغ: «الطالبات ما رأين في القاعة أحداً إلا ...!»

٢) المعلمين

١) معلمة

٤) المعلمات

٣) المعلمين

٣٧- عين ما فيه المستثنى منه:

١) ولا يخاف الله من عباده إلا العلماء!

٣) ليست أورادي كلها إلا عبادة!

٣٨- عين ما لا يمكن أن يكون مُنادي:

٢) بناتي تَعْلَمَ حسن الاستماع كحسن الحديث!

١) إخواني تَعَاونوا على البر!

٤) أبنائي تَعْلَمُوا حسن الاستماع كحسن الحديث!

٣) أخواتي تَعَاوننا على البر!

٣٩- عين حرف النداء مَحْذُوفاً:

١) ربك ينصرك دائماً في المواجهة مع المشاكل و هو معك أينما كنت!

٢) ربِّي إن كنت خاطئاً فلا تحرمني من عفوك و لا تطردني من بابك!

٣) ربكم الذي يعلم ما في صدوركم، فلا تقطعوا من رحمته!

٤) ربنا من أعطى كل شيء خلقه ثم هداه!

٤- عين الخطأ في أسلوب المُنادي:

١) «يا أيها الإنسان! ما غرّك بربك الْكَرِيم»

٢) «ربنا إننا سمعنا مُنادياً ينادي للإيمان»

٣) يا مؤمنات العالم! لا تنسين مساعدة المحتاجين!

٤) يا المسلمين! اتحدوا و جاهدوا لدينكم!

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس دین و زندگی پیش‌دانشگاهی و دین و زندگی ۳،

هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی: پایداری در عزم / (بازگشت) / در مسیر (بایه‌های استوار و برنامه‌ای برای فردا) / (درس) / صفحه‌های ۶۴ تا ۱۰۳

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۳: اندیشه و قلب (احیای ارزش‌های راستین خورشید پنهان و در انتظار طلوع) / (درس) / صفحه‌های ۹۴ تا ۱۳۱

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۴۱- عنصر اصلی برنامه مهمی که رسول خدا (ص) برای کانون رشد و تربیت انسان‌های بافضلیت پی‌ریزی کرده بود، کدام است و عامل مؤثر در تحول عظیم آن، چه بود؟

۱) احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او - اهتمام پیامبر و تلاش مسلمین

۲) احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او - قول و فعل نبوی

۳) مبارزه با تلقی درجه دوم بودن زن - قول و فعل نبوی

۴) مبارزه با تلقی درجه دوم بودن زن - اهتمام پیامبر و تلاش مسلمین

۴۲- این که در جامعه، دستورات الهی بهجای فرمان‌های طاغوت جایگزین شود، مفهوم نهفته در کدام آیه مبارکه بوده و کدام روش حاکمیت در تقابل با آن است؟

۱) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهَ» - برقراری روابط اجتماعی بر پایه تمایلات نفسانی و خودسری

۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهَ» - اختصاص یافتن نعمت‌ها و ثروت‌های زمین به گروهی خاص

۳) «أَمْرُتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ» - برقراری روابط اجتماعی بر پایه تمایلات نفسانی و خودسری

۴) «أَمْرُتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ» - اختصاص یافتن نعمت‌ها و ثروت‌های زمین به گروهی خاص

۴۳- خداوند تبارک و تعالی در مورد کدام‌یک از نشانه‌های ذکر شده در آیات الهی می‌فرماید: «إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»؟

۱) «هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»

۲) «أَرْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ»

۳) «فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

۴) «أَرْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً»

۴۴- سومین روشی که رسول خدا (ص) بنا به فرمان الهی، پیام رهایی‌بخش اسلام را با آن‌ها تبلیغ می‌کرد، کدام بود و به گفته قرآن کریم، دشمنان چه زمانی از مقاطله و ستیز با مسلمانان دست بر می‌دارند؟

۱) «بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ» - هویت دینی و شرافت مکتبی مسلمانان را لکه‌دار نمایند.

۲) «بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ» - مسلمانان را از دینشان برگردانند.

۳) «جَاءِلُهُمْ بِالْتَّى هِيَ أَحْسَنُ» - هویت دینی و شرافت مکتبی مسلمانان را لکه‌دار نمایند.

۴) «جَاءِلُهُمْ بِالْتَّى هِيَ أَحْسَنُ» - مسلمانان را از دینشان برگردانند.

پس از کامل شدن فرآیند یادگیری هر درس، خلاصه‌ای از آن درس که شامل خلاصه نکات مهم متن و پیام آیات اصلی درس باشد، بنویسید.

۴۵- ضرورت توبه اجتماعی چه زمانی آشکار می شود و نتیجه اصلاح انحرافات اجتماعی در مراحل بدوى آن، کدام است؟

(۱) اگر جامعه از مسیر توحید و اطاعت خدا خارج شود. - آسان شدن ممانعت از گناه با فعالیتهای اساسی

(۲) اگر جامعه از مسیر توحید و اطاعت خدا خارج شود. - گسترش نیافتن و ماندگار نشدن گناه

(۳) اگر مردم حقوق الهی از دسترفته را جبران نکنند. - گسترش نیافتن و ماندگار نشدن گناه

(۴) اگر مردم حقوق الهی از دسترفته را جبران نکنند. - آسان شدن ممانعت از گناه با فعالیتهای اساسی

۴۶- درباره مهمترین معیارهای جامعه و تمدن اسلامی، مفاهیم «پیوند برادری در سراسر جهان با همکیشان» و «تلash کردن برای رشد و تعالی زندگی دنیوی در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی» به ترتیب در کدام آیات شریفه مذکور است؟

(۱) «وَ اسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَ لَا تَتَبَعَ أَهْوَاءَهُمْ وَ قُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ» - «قُلْ مِنْ حَرَم زَيْنَةُ اللَّهِ الَّتِي اخْرَجَ لِعَبَادَهِ ...»

(۲) «وَ اسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَ لَا تَتَبَعَ أَهْوَاءَهُمْ وَ قُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ» - «قُلْ إِنَّمَا حَرَمَ رَبِّ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ ...»

(۳) «مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ اشْدَاءٌ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَاءٌ بَيْنَهُمْ» - «قُلْ إِنَّمَا حَرَمَ رَبِّ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ ...»

(۴) «مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ اشْدَاءٌ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَاءٌ بَيْنَهُمْ» - «قُلْ مِنْ حَرَم زَيْنَةُ اللَّهِ الَّتِي اخْرَجَ لِعَبَادَهِ ...»

۴۷- اگر سؤال شود: «راه موفقیت و پیروزی در صحنه جهانی چیست؟» پاسخ این سؤال را در کدام آیه به طور دقیق‌تری می‌توان جست‌وجو کرد؟

(۱) «وَ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ ...»

(۲) «وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حَزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ»

(۳) «وَ اسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَ لَا تَتَبَعَ أَهْوَاءَهُمْ ...»

(۴) «مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ اشْدَاءٌ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَاءٌ بَيْنَهُمْ ...»

۴۸- آیه شریفه «وَ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا وَ يُظْلَمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» مربوط به کدام مرحله توبه است و بنابر کدام فرموده امیر مؤمنان علی (ع) توبه، پاک شدن از آلودگی هاست؟

(۱) اول - «الْتَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ»

(۲) اول - «الْتَّوْبَةُ تَطْهِيرُ الْقُلُوبُ وَ تَغْسِيلُ الذَّنْبِ»

(۳) دوم - «الْتَّوْبَةُ تَطْهِيرُ الْقُلُوبُ وَ تَغْسِيلُ الذَّنْبِ»

(۴) دوم - «الْتَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ»

۴۹- در تذکر مقام معظم رهبری، دست نیافتن یک ملت به حقوق خود، معلول چیست و به معنای حقیقی کلمه عالم شدن یک ملت، ثمرة چیست؟

(۱) بی‌بهره بودن آن ملت از علم و دانش - درون‌جوش و درون‌زا بودن علم

(۲) عدم استحکام و اقتدار نظام حکومتی آن کشور - درون‌جوش و درون‌زا بودن علم

(۳) عدم استحکام و اقتدار نظام حکومتی آن کشور - به کار افتادن استعدادهای یک ملت

(۴) بی‌بهره بودن آن ملت از علم و دانش - به کار افتادن استعدادهای یک ملت

۵۰- فریب بزرگ شیطان ... است و دروغ یک گناه ... است، ولی رشوه گرفتن و بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی از گناهان ... هستند.

(۱) خوش‌گذرانی در دوره جوانی به امید توبه کردن در دوران پیری - فردی - اجتماعی

(۲) لذت گناه را برتر از خوشی و لذت اطاعت از فرمان‌های الهی جلوه دادن - اجتماعی - فردی

(۳) خوش‌گذرانی در دوره جوانی به امید توبه کردن در دوران پیری - اجتماعی - فردی

(۴) لذت گناه را برتر از خوشی و لذت اطاعت از فرمان‌های الهی جلوه دادن - فردی - اجتماعی

۵۱- اگر از محضر مضمین عالی قرآن کریم، جویای علت بی بهره شدن از وجود حجت در میان امت شویم، کدام عبارت شریفه رهگشای ما خواهد بود و اراده الهی مبنی بر منتگذاری بر مستضعفان در کدام آیه مشهود است؟

(۱) «لَمْ يَكُنْ مُّغَيِّرًا نَعْمَةً» - «لَيَسْتَخْلِفُنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ»

(۲) «يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ» - «تَجْعَلُهُمْ أَئِمَّةً وَ تَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ»

(۳) «يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ» - «لَيَسْتَخْلِفُنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ»

(۴) «لَمْ يَكُنْ مُّغَيِّرًا نَعْمَةً» - «تَجْعَلُهُمْ أَئِمَّةً وَ تَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ»

۵۲- مدافعته اهل بیت عصمت و طهارت (ع) از حقوق مردم در برابر حکام غاصب عصر آنان، بر طبق کدام اصل مبارزاتی صورت می پذیرفت و چه ارمغان دیگری را برای مسلمانان جلب می نمود؟

(۱) دوستی با دوستان خدا و بیزاری از دشمنان او - ممانعت از زیر پا گذاشتن قوانین اسلام

(۲) دوستی با دوستان خدا و بیزاری از دشمنان او - دانایی مردم به جانشینان بر حق پیامبر

(۳) امر به معروف و خیر و نهی از منکر و گناه - ممانعت از زیر پا گذاشتن قوانین اسلام

(۴) امر به معروف و خیر و نهی از منکر و گناه - دانایی مردم به جانشینان بر حق پیامبر

۵۳- غایب نامیدن حجت خدا (ع)، به کدام معنا صحیح است و نحوه امامت حضرت مهدی (ع) در عصر غیاب ایشان، از کدام حدیث روشن می گردد؟

(۱) امام در بین ما نیست. - «حجت خدا ... از معابر و خیابان‌ها عبور می کند.»

(۲) امام در بین ما نیست. - «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم ...»

(۳) ما انسان‌ها امام را نمی‌بینیم. - «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم ...»

(۴) ما انسان‌ها امام را نمی‌بینیم. - «حجت خدا ... از معابر و خیابان‌ها عبور می کند.»

۵۴- بقای تفکر اسلام اصیل در میان انبوه گرد و غبار انحراف اکثریت جامعه‌ای که به دست پیامبر (ص) بنا شده بود، به سبب کدام اقدام اهل بیت عصمت و طهارت (ع) صورت پذیرفت و نمونه‌ای از آن را در کدام آیین تشیع می‌توان جست و چو کرد؟

(۱) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - تفقه

(۲) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - تفییه

(۳) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - تفقه

(۴) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه - تفییه

۵۵- مقصود امام رضا (ع) از بیان عبارت «أَنَا مِنْ شُرُوطِهِ» پس از حدیث سلسلة الذهب کدام است و فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ حدیثی ثمرة مبارک کدام اقدام ائمه (ع) در راستای مرجعیت دینی بود؟

(۱) نشان دادن توالی اسامی امامان - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

(۲) نشان دادن توالی اسامی امامان - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)

(۳) تأکید بر لزوم همراهی توحید با ولایت امام در زندگی اجتماعی - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

(۴) تأکید بر لزوم همراهی توحید با ولایت امام در زندگی اجتماعی - حفظ سیره و سخنان پیامبر (ص)

۵۶- هدف امام علی (ع) از سکوت کردن در برابر محروم ماندن از حق مسلم حاکمیت پس از رسول خدا (ص) چه بود و موضع گیری آن حضرت

در برابر کمک خواستن خلفا از ایشان در کدام مورد به درستی آمده است؟

۱) حفظ اتحاد مسلمانان با کفار - آنان را یاری می نمود.

۲) حفظ اتحاد مسلمانان با کفار - آنان را طاغوت معرفی می کرد.

۳) حفظ نظام نوپای اسلامی - آنان را طاغوت معرفی می کرد.

۴) حفظ نظام نوپای اسلامی - آنان را یاری می نمود.

۵۷- رهبری حقیقی مسلمین، در عصر غیبت بر دوش کیست و این رهبری برای چه کسانی محسوس است؟

۱) عالم دینی واحد شرایط - همه افراد، حتی مردم عادی

۲) عالم دینی واحد شرایط - بهره مندان از ولایت معنوی

۳) وجود نازنین امام عصر (عج) - همه افراد، حتی مردم عادی

۴) وجود نازنین امام عصر (عج) - بهره مندان از ولایت معنوی

۵۸- آغاز غیبت کبری از سوی امام زمان (عج) چگونه اعلام شد و علت سخت گیری های حاکمان بنی عباس به امامان دهم و یازدهم چه بود؟

۱) نامه حضرت به شیخ مفید - تسلیم بودن مردم در برابر حاکمان و عدم مبارزه با آنان

۲) نامه حضرت به شیخ مفید - اطلاع آنان از رسالت حضرت مهدی (عج) بر مبنای احادیث نبوی

۳) نامه امام به آخرین نایب خاص - اطلاع آنان از رسالت حضرت مهدی (عج) بر مبنای احادیث نبوی

۴) نامه امام به آخرین نایب خاص - تسلیم بودن مردم در برابر حاکمان و عدم مبارزه با آنان

۵۹- مصدق این عبارت که «یاران مهدی (عج) مردمانی مقاوم، سرشار از یقین و استوارتر از صخره ها هستند» چه کسانی اند و این فرمایش، به کدامیک از مسئولیت های منتظران اشاره دارد؟

۱) آنان که در صحنه فعالیت های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل حضوری فعال داشته باشد. - ایجاد آمادگی در خود و جامعه

۲) آنان که در صحنه فعالیت های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل حضوری فعال داشته باشد. - دعا برای ظهور امام

۳) کسانی که در مقابل شیاطین درون و بیرون، ایستادگی و مقاومت دارند. - تقویت معرفت و ایمان و محبت

۴) کسانی که در مقابل شیاطین درون و بیرون، ایستادگی و مقاومت دارند. - پیروی از امام عصر (عج) در عصر غیبت

۶۰- این که بر اساس وعده الهی، آینده نهایی جهان از آن حق خواهد بود و باطل، شکست خورده و مغلوب صحنه را ترک خواهد کرد، در کدام آیه به طور مشهود تری متجلی است و این که در بیان امیر مؤمنان علی (ع) «محبوب ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است» به کدامیک از مسئولیت های منتظر اشاره دارد؟

۱) «هو الذى ارسل رسوله بالهدى ...» - ایجاد آمادگی در خود و جامعه

۲) «... ان الارض يرثها عبادی الصالحون» - ایجاد آمادگی در خود و جامعه

۳) «هو الذى ارسل رسوله بالهدى ...» - دعا برای ظهور امام

۴) «... ان الارض يرثها عبادی الصالحون» - دعا برای ظهور امام

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

: زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

صفحة ۴۳ تا ۶۲ درس / ربط‌دهنده‌های تضاد صریح و ربط‌دهنده‌های هدف و منظور / Space Exploration / Child Labor: A Global Issue

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

PART A: Grammar & Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

61- Child laborers in urban areas make more money; the children in rural ones, ... , earn less.

1) while	2) whereas
3) although	4) however

62- Astronauts— people who travel in deep space in a spaceship— have to put on special ... themselves from dangerous rays.

1) for suits to protect	2) so as for suits to protect
3) in order for suits to protect	4) suits so that they can protect

63- The young man was not willing to attend the party, so he welcomed his friends with a(n) ... smile on his face.

1) artificial	2) sudden	3) polite	4) real

64- The new application is the best solution for the public transportation problems. I am willing to know the ... of this creative idea.

1) researcher	2) member	3) pioneer	4) inventor

65- When you want to choose a suitable job, you should consider many factors, but the most important feature is its financial ... .

1) base	2) pressure	3) cost	4) influence

66- The government is expected to take serious actions against children labor, including creating ... opportunities in different fields such as trade, agriculture and industry.

1) employment	2) development	3) improvement	4) encouragement

67- Doctors firmly believe that taking ... actions including weight loss, balanced diet and regular exercise is the best way to overcome chronic diseases.

1) imperative	2) protective	3) preventive	4) active

برای پاسخ‌گویی به سؤالات واژگان، جمله سؤال را به جملات ساده تجزیه کنید و با توجه به ارتباط معنایی میان این جملات و همنشینی درست کلمات، گزینه پاسخ را انتخاب نمایید.

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Through space explorations humans have learned a great deal about the planets, stars and other ... (68)... in space. More than 5,000 spacecrafts have been launched into space ... (69)... gather information since 1957. They include spacecrafts with humans on board, space probes and satellites. A human traveler first ... (70)... space in 1961. In that year the Soviet cosmonaut Yuri Gagarin orbited the Earth in a spacecraft. On July 20, 1969, the U.S. ... (71)... , Neil Armstrong and Edwin Aldrin, became the first humans on the Moon.

Thanks to modern technology, places where no people have gone can still be explored. Unmanned spacecraft ... (72)... by radio. These space probes can travel deep into space without having to return.

68- 1) objects	2) vehicles	3) unions	4) transfers
69- 1) while	2) so that	3) since	4) so as to
70- 1) survived	2) explored	3) surrounded	4) predicted
71- 1) missions	2) laborers	3) experiments	4) astronauts
72- 1) evaluate	2) estimate	3) function	4) magnify

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

Black holes are one of the most mysterious and powerful forces in the universe. A black hole is where gravity has become so strong that nothing around it can escape, not even light. Black holes differ from each other in mass and their spin. Other than that, they are all very similar. We can't actually see black holes because they don't reflect light, but scientists know they exist by observing light and objects around them.

Black holes are formed when giant stars explode at the end of their lifecycle. This explosion is called a "supernova". If the star has enough mass, it will collapse on itself down to a very small size. Due to its small size and enormous mass, the gravity will be so strong that it will absorb light and become a black hole. Black holes can grow incredibly huge as they continue to absorb light and mass around them. They can even absorb other stars. Many scientists think that there are supermassive black holes at the center of galaxies.

The idea of the black hole was first suggested by two different scientists in the 18th century: John Michell and Pierre-Simon Laplace. In 1967, a physicist named John Archibald Wheeler came up with the term "black hole".

73- What does the second paragraph mainly discuss?

- 1) What is a black hole?   2) Where are black holes located?
3) Who discovered the black hole?   4) How do black holes come to existence?

74- The passage points out that black holes are inescapable because ... .

- 1) they don't reflect light at all
2) there are no objects around them
3) they can even absorb other stars
4) their pull of gravity is too strong

75- What does the underlined word "them" in paragraph one refer to?

- 1) mass and spin   2) black holes   3) scientists   4) objects

76- Which of the following statements is NOT true?

- 1) Black holes are alike except for their mass and spin.
2) The idea of the black hole dates back to the second half of the 20th century.
3) Black holes are born when very massive stars explode in supernova.
4) Although black holes cannot be seen, we know they exist.

Passage 2

The Sun is the hottest object in our solar system. It is about 93 million miles from the Earth. Our sun has been making heat and light since it formed 4.5 billion years ago. It does that by changing hydrogen into another element, helium. It takes a beam of light eight minutes to travel from the surface of the Sun to the Earth.

From the Earth, our Sun looks like a round yellow ball in the sky. The Sun looks as if it never changes. But it is really a boiling, seething ball of gas that's always changing. Heat from the center of the Sun slowly bubbles to the surface. The Sun's surface looks like a rapidly boiling pot of water. The temperature at the surface is about 7,000 degrees Fahrenheit.

Streams of gas, called flares, can explode from the Sun's surface. Those streams of gas soar through space and sometimes collide with Earth's atmosphere.

Sunspots are storms on the Sun. They look dark because they are cooler than the surrounding surface. Each sunspot, however, is very hot—about 5,000 degrees Fahrenheit. When gases from the Sun reach the Earth's atmosphere, they cause the atmosphere to glow. The glowing lights are called an "aurora". Auroras are usually seen when the Sun is active.

77- What is the main purpose of the passage?

- 1) To calculate the temperature of the Sun
2) To list all the steps in the formation of auroras
3) To inform readers about the Sun
4) To explain how light travels between the Sun and the Earth

78- The underlined word "beam" in the first paragraph is closest in meaning to ... .

- 1) board   2) piece   3) bar   4) ray

79- If the Sun burned out, how long would it take people on the Earth to notice?

- 1) eight minutes   2) 193 years   3) a millennium   4) unknown

80- Which of the following sentences is NOT true?

- 1) Some parts of the Sun are hotter than other ones.
2) The light is produced by the transformation of an element to another one.
3) Aurora is a glowing light which is made by Sun gases entering atmosphere.
4) Flares can explode from the Earth's surface.

بنیادی آموزشی

آزمون «۹۸ اسفند ماه ۱۳۹۸»

ریاضی نظام قدیم اختصاصی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

نحوه سوال

تعداد کل سوالات تولید شده: ۱۳۰ سوال

عنوان	نام درس	تعداد سوال	وقت پیشنهادی به دقیقه	شماره سوال	شماره صفحه (دفترچه سوال)
درس‌های اختصاصی	دیفرانسیل	۲۰	۳۰ /	۸۱-۱۰۰	۳-۶
	ریاضی پایه	۱۰	۱۵ /	۱۰۱-۱۱۰	
	هندسه تحلیلی	۱۰	۱۵ /	۱۱۱-۱۲۰	۷
	ریاضیات گسسته	۱۰	۱۵ /	۱۲۱-۱۳۰	۸
	هندسه ۲	۱۰	۱۵ /	۱۳۱-۱۴۰	۹
	فیزیک پیش‌دانشگاهی	۲۰	۳۰ /	۱۴۱-۱۶۰	۱۰-۱۶
	فیزیک ۳	۱۰	۱۰ /	۱۶۱-۱۷۰	
	زوج کتاب	۱۰	۱۰ /	۱۷۱-۱۸۰	
	شیمی پیش‌دانشگاهی	۱۰	۱۰ /	۱۸۱-۱۹۰	۱۷-۲۲
	شیمی ۳	۱۰	۱۰ /	۱۹۱-۲۰۰	
	زوج کتاب	۱۰	۱۰ /	۲۰۱-۲۱۰	
	نظم حوزه	۱۲	—	۲۸۷-۲۹۸	۲۳
	جمع کل	۱۱۰	۱۵۰ /	۸۱-۲۱۰	۲۴

گروه‌گران و ویراستاران

نام درس	دیفرانسیل و ریاضی پایه	هندسه	ریاضیات گسسته	فیزیک	شیمی
گزینشگر	سید عادل حسینی	امیرحسین ابو محظوب	بابک اسلامی	محمد وزیری	
گروه ویراستاری	علی ارجمند	علی ارجمند	علی ارجمند	علی میرنوری امیر محمودی انزوا سجاد شهرابی فراهانی حسین حمیدی نژاد	متین هوشیار
مسئول درس	سید عادل حسینی	امیرحسین ابو محظوب	امیرحسین ابو محظوب	بابک اسلامی	محمد حسن محمدزاده مقدم

گروه فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
فریده هاشمی	مسئول دفترچه
مسئول دفترچه: ریحانه براتی	مدیر گروه: فاطمه رسولی نسب
میلاد سیاوشی	گروه مستندسازی
سوران نعیمی	حروف نگار
ناظر چاپ	

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

دیفرانسیل: مشتق و کاربرد آن: صفحه های ۱۲۱ تا ۱۸۰ / حسابان: فصل ۵: مشتق توابع: صفحه های ۱۶۰ تا ۱۸۳

- ۸۱ در تابع با ضابطه $f(t) = t - \sqrt{t}$, آهنگ لحظه‌ای تغییر تابع در $t=4$ چقدر از آهنگ متوسط تغییر آن از $t=1$ تا $t=4$ بیشتر است؟

$\frac{1}{12} (4)$

$\frac{1}{6} (3)$

$\frac{2}{3} (2)$

$\frac{3}{4} (1)$

- ۸۲ دامنه کدام تابع با دامنه تابع مشتق آن یکسان است؟

$$g(x) = \begin{cases} \sqrt{x} & ; x \geq 0 \\ \sqrt{-x} & ; x < 0 \end{cases} (2)$$

$f(x) = |x^r - 1| (1)$

$k(x) = \sqrt[3]{x} (4)$

$h(x) = \frac{1}{|x|} (3)$

- ۸۳ دو تابع با ضابطه های $g(x) = 2x + |x^r - 1|$ و $f(x) = 5x - a|x - 1|$ مفروض‌اند. تابع fog به ازای کدام مقدار a در نقطه‌ای $x=1$ مشتق‌پذیر است؟

a هیچ مقدار

۵ (3)

$-\frac{3}{5} (2)$

$\frac{2}{5} (1)$

- ۸۴ مقدار مشتق تابع $f(x) = \frac{1+x+\dots+x^r}{1+x}$ در $x=-1$ کدام است؟

-۲ (4)

۲ (3)

-۳ (2)

۳ (1)

- ۸۵ اگر $f(x) = \frac{x + \sqrt{2x}}{x-1} \cot \frac{\pi}{x}$ کدام است؟

π (4)

$\frac{\pi}{2} (3)$

$-\frac{\pi}{2} (2)$

$-\pi (1)$

- ۸۶ در تابع $f(x) = \left(\sqrt{\frac{x+2}{2x-3}} \right)^3$, $f'(x)$, حاصل (2) , کدام است؟

۱۵ (4)

۱۲ (۳)

-۱۸ (۲)

-۲۱ (۱)

- ۸۷ اگر $f(x) = \frac{k}{x^n}$ و $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x}}$ باشد، حاصل $k+n$ کدام است؟

۰ (۴) صفر

۱ (۳)

۲ (۲)

۴ (۱)

- ۸۸ اگر $y = ax^r + bx + c$ در رابطه $y + y' + y'' = x^r + x + 1$ صدق کند، حاصل $a+b+c$ کدام است؟

۱ (۲)

۰ (۱) صفر

۲ (۴)

-۱ (۳)

- ۸۹ - خط $y = 4x + 5$ در نقطه‌ای به طول ۲ بر نمودار تابع f ، مماس است. اگر (1) باشد، مقدار $g(x) = (x^3 - 1)f^{-1}(2x - 1)$ کدام است؟

$9/5$ (۴)

$9/25$ (۳)

9 (۲)

$8/75$ (۱)

- ۹۰ - اگر $(f^{-1})'(x) = 2f(x) + \sqrt{4f^2(x)+1}$ باشد، $f'(x)$ کدام است؟

$\sqrt{4x^2+1}-2x$ (۲)

$\sqrt{4x^2+1}+2x$ (۱)

$\frac{1}{\sqrt{4f^2(x)+1}-2x}$ (۴)

$\frac{1}{2f(x)+\sqrt{4f^2(x)+1}}$ (۳)

- ۹۱ - مشتق تابع $f(x) = e^{3\ln x} \ln \frac{x}{x+1}$ به ازای $x=1$ کدام است؟

$\ln 2 + 3$ (۲)

$\frac{1}{2} - 3\ln 2$ (۱)

$\frac{1}{4} - 3\ln 2$ (۴)

$3 - \ln 2$ (۳)

- ۹۲ - با فرض $f(x) = x^{\sin x}$ ، مقدار $\left(\frac{\pi}{2}\right)' f'$ کدام است؟

(۴) صفر

۱ (۳)

$\frac{2}{\pi}$ (۲)

$\frac{\pi}{2}$ (۱)

- ۹۳ - تابع $f(x) = |x^3 - x|$ چند نقطه بحرانی دارد؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

- ۹۴ - در کدام تابع زیر $x=1$ مینیمم نسبی نیست؟ [ ]، نماد جزء صحیح است.

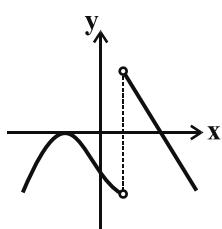
$y = x[-x]$ (۴)

$y = \sqrt{x - [x]}$ (۳)

$y = (x-1)^3[x]$ (۲)

$y = \cos(\pi[x])$ (۱)

- ۹۵ - شکل مقابل نمودار مشتق تابع پیوسته f را نشان می‌دهد ($D_f = \mathbb{R}$). نمودار تابع f دارای:

۱) دو مینیمم نسبی و یک ماکزیمم نسبی است.

۲) یک مینیمم نسبی و یک ماکزیمم نسبی است.

۳) یک مینیمم نسبی و دو ماکزیمم نسبی است.

۴) دو مینیمم نسبی و دو ماکزیمم نسبی است.

- ۹۶ - اگر نقطه اکسترم نسبی تابع $f(x) = \frac{ax+b}{x^2+3}$ باشد، طول و نوع نقطه اکسترم نسبی دیگر تابع f کدام است؟

(۴) ۳، مینیمم

(۳) ۳، ماکزیمم

(۲) ۱، مینیمم

(۱) ۱، ماکزیمم

- ۹۷ - اگر مقدار ماکزیمم و مینیمم مطلق تابع $f(x) = x(x-3)+k$ در بازه $[0,3]$ قرینه هم باشند، مقدار k کدام است؟

(۴) ۱۰

(۳) ۱۰

(۲) -۸

(۱) ۸

- ۹۸ - یک شیرینی فروشی می خواهد با بریدن مربع های همنهشت از چهار گوشه مقوا بی مربع شکل به طول ضلع واحد و بالا بردن چهار طرف آن، جعبه ای در باز بسازد. بیشترین حجم ممکن برای جعبه چند واحد مکعب است؟

 $\frac{2}{27}$ (۲) $\frac{4}{9}$ (۱) $\frac{9}{31}$ (۴) $\frac{7}{15}$ (۳)

- ۹۹ - وضعیت یکنوا بی تابع $f(x) = \frac{1}{2}x + \cos^2 x$ در بازه $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ چگونه است؟

(۱) ابتدا صعودی و سپس نزولی

(۲) ابتدا نزولی و سپس صعودی

(۳) ابتدا صعودی، سپس نزولی و سپس صعودی

(۴) ابتدا نزولی، سپس صعودی و سپس نزولی

- ۱۰۰ - نمودار تابع $f(x) = \frac{mx^3}{3} + \frac{(m+1)x^2}{2} + mx + m$ کدام است. حدود m کدام است؟

 $\left[-\frac{1}{3}, 1\right]$ (۲) $\mathbb{R} - \left(-\frac{1}{3}, 1\right)$ (۱) $(-\infty, 1)$ (۴) $[1, +\infty)$ (۳)

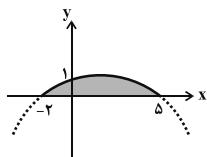

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی ۳: صفحه‌های ۱ تا ۲۴ و ۸۵ تا ۱۱۹

حسابان: صفحه‌های ۱ تا ۲۴

- ۱۰۱ - اگر $x = \sqrt{\sqrt{9\sqrt{81}}}$ باشد، x^2 کدام است؟
- (۱) ۱۰۲ - جمله هشتم یک دنباله هندسی صعودی برابر ۸ و حاصل ضرب جمله‌های دهم و هجدهم آن برابر 2^{18} است. جمله سی و دوم این دنباله کدام است؟
- (۲) ۱۰۳ - مجموع تمام جملات یک دنباله حسابی ۲۴۳۰ می‌باشد. اگر مجموع ۱۰ جمله اول این دنباله ۱۵ و مجموع ۱۰ جمله آخر آن ۱۰۶۵ باشد، این دنباله چند جمله دارد؟
- (۳) ۱۰۴ - اگر چند جمله‌ای $p(x) = x^3 - ax^2 + bx + 1$ بر عبارت‌های $x-2$ و $x+1$ بخش‌پذیر باشد، باقی‌مانده تقسیم $p(x)$ بر چند جمله‌ای $1-2x$ کدام است؟
- (۴) ۱۰۵ - اگر اعداد غیر صفر a و b جواب‌های معادله $3x^3 + ax + b = 0$ باشند؛ حاصل ضرب آن‌ها کدام است؟
- (۳) ۱۰۶ - نمای جانبی یک عدسی به کمک سه‌می مقابله مدل‌سازی شده‌است. بیشترین ضخامت عدسی کدام است؟
- (۲) ۱۰۷ - مجموعه تمام مقادیر k ، که به ازای آن معادله $2^{x-2|x|} = kx$ جواب دارد، کدام است؟
- (۴) ۱۰۸ - ضابطه وارون تابع $f(x) = \log_b \left(\frac{x+a}{b} \right)$ است. مقدار $a+b$ کدام است؟
- (۳) ۱۰۹ - معادله $\frac{1}{1-\log x} + \frac{2}{1-\log x^2} = 3$ چند جواب حقیقی دارد؟
- (۲) ۱۱۰ - مجموعه جواب‌های معادله $\log(a+1) + \log^2 x - 2 = 0$ به صورت $[a, b]$ است. مقدار $a+b$ کدام است؟
- (۴)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هنده‌سه تحلیلی: مقاطع مخروطی / ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۷۰ تا ۱۲۹

- ۱۱۱- فاصله کانونی هذلولی به معادله $4x^3 + 2y + 16x = 4x^3 + y^3$ کدام است؟

۲۷۳ (۴)   ۴ (۳)   ۲۷۵ (۲)   ۲ (۱)

- ۱۱۲- مجموع همسازه‌های نظیر درایه‌های ستون دوم ماتریس $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & 0 & 2 \\ 3 & -1 & -2 \end{bmatrix}$ کدام است؟

۶ (۴)   ۱۱ (۳)   -۱۲ (۲)   -۱۰ (۱)

- ۱۱۳- اگر $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \\ 4 & 2 & 1 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 4 & 0 & 6 \\ 9 & 2 & 5 \end{bmatrix}$ باشد، آنگاه درایه سطر دوم و ستون سوم ماتریس $C = A^T B$ کدام است؟

۶۸ (۴)   ۵۴ (۳)   ۵۸ (۲)   ۶۴ (۱)

- ۱۱۴- مجموع درایه‌های ماتریس $A = \begin{bmatrix} \cos \frac{\pi}{4} & -\sin \frac{\pi}{4} \\ \sin \frac{\pi}{4} & \cos \frac{\pi}{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos \frac{\pi}{12} & \sin \frac{\pi}{12} \\ -\sin \frac{\pi}{12} & \cos \frac{\pi}{12} \end{bmatrix}$ کدام است؟

۲۷۳ (۴) $\sqrt{3}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۲)   ۱) صفر

- ۱۱۵- اگر برای ماتریس $A = \begin{bmatrix} a+1 & a \\ b-3 & 0 \end{bmatrix}$ رابطه $A + A^T = 0$ برقرار باشد، حاصل عبارت $a^4 + b^4$ کدام است؟

۱۷ (۴)   ۱۲ (۳)   ۱۰ (۲)   ۵ (۱)

- ۱۱۶- اگر نقطه (a, b) روی خط به معادله $x + y = 1$ باشد، حاصل $a + b$ کدام است؟

۲ (۴)   -۱ (۳)   ۱ (۲)   ۱) صفر

- ۱۱۷- اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & -3 & 3 \end{bmatrix}$ باشد، آنگاه دترمینان ماتریس $\frac{1}{2}A^3$ کدام است؟

-۱۲۵ (۴)   -۱۰۰۰ (۳)   -۲۵۰ (۲)   -۵۰۰ (۱)

- ۱۱۸- اگر به هر یک از درایه‌های سطرهای اول و دوم دترمینان $\begin{vmatrix} c & b & a \\ 1 & 1 & 1 \\ a & b & c \end{vmatrix}$ واحد افزوده شود، حاصل دترمینان همواره چه تغییری می‌کند؟

(۱) تغییر نمی‌کند.
(۲) سه برابر می‌شود.
(۳) چهار برابر می‌شود.
(۴) پنج برابر می‌شود.

- ۱۱۹- اگر A ماتریس مربعی از مرتبه ۲ و $|A + 2A| = |A|$ باشد، آنگاه دترمینان ماتریس $2A$ کدام می‌تواند باشد؟

-۱۲ (۴)   -۸ (۳)   -۶ (۲)   -۲ (۱)

- ۱۲۰- اگر $x + y + z = -1$ باشد، حاصل دترمینان $\begin{vmatrix} 1+2x+y & y & 2z \\ 2x & 1+2y+z & z \\ x & 2y & 1+2z+x \end{vmatrix}$ همواره کدام است؟

$xy + yz + zx$ (۴) xyz (۳) $-(xy + yz + zx)$ (۲) $x^r + y^r + z^r$ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضیات گسسته: نظریه اعداد (همنهشتی) / ترکیبیات: صفحه های ۴۸ تا ۷۳

جبر و احتمال: صفحه های ۵۶ تا ۶۸

۱۲۱- باقی مانده تقسیم 2^{23} بر 43 کدام است؟

۳۵ (۴)

۳۹ (۳)

۸ (۲)

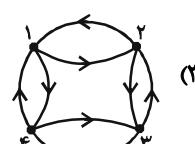
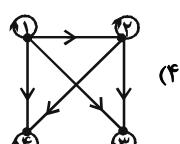
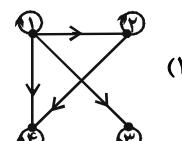
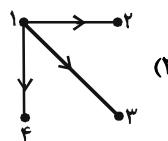
۱۲۲- باقی مانده تقسیم عدد طبیعی a بر $14, 16, 21$ و 24 به ترتیب $11, 13$ و 21 است. رقم یکان کوچکترین مقدار a کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

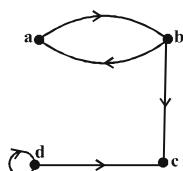
۱۲۳- رابطه R روی مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4\}$ به صورت $aRb \Leftrightarrow a | b$ تعریف شده است. گراف متناظر با این رابطه کدام است؟۱۲۴- چند رابطه بازتابی روی یک مجموعه 3 عضوی می‌توان نوشت که متقارن نباشد؟

۵۶ (۴)

۶۴ (۳)

۵۲ (۲)

۶۰ (۱)

۱۲۵- اگر گراف رو به رو متناظر با رابطه R باشد، رابطه $R \circ R$ چند عضو دارد؟

۵ (۲)

۶ (۱)

۳ (۴)

۴ (۳)

۱۲۶- رابطه R روی Z^2 به صورت $(a,b)R(c,d) \Leftrightarrow a^r + d = c^r + b$ تعریف شده است. کدام عضو در کلاس همارزی $\{(2,5)\}$ قرار دارد؟

۴ همارزی نیست.

(۲, -۳) (۳)

(-۱, ۲) (۲)

(۳, ۴) (۱)

۱۲۷- چندتابع پوشای مجموعه $D = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ به مجموعه $R = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ می‌توان تعریف کرد که شامل زوج مرتبهای $(1, 1)$ و $(2, 2)$ باشد؟

۱۵۰ (۴)

۱۳۵ (۳)

۱۲۵ (۲)

۱۱۰ (۱)

۱۲۸- چه تعداد از اعضای مجموعه $M = \{31, 32, 33, \dots, 300\}$ نسبت به 21 اول هستند؟

۱۸۰ (۴)

۱۵۵ (۳)

۱۵۰ (۲)

۱۴۰ (۱)

۹۳ (۴)

۱۲۹- تعداد جوابهای طبیعی معادله $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 12$ کدام است؟

۷۸ (۳)

۴۸ (۲)

۴۵ (۱)

۴۲ (۴)

۴۱ (۳)

۳۹ (۲)

۳۸ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هندهسه ۲: تبدیل‌های هندسی: صفحه‌های ۸۳ تا ۱۲۷

- ۱۳۱ - کدام تناظر $\rightarrow R^x$ با ضابطه داده شده، یک تبدیل است؟

$$T(x,y) = (x, y^r - 1) \quad (2)$$

$$T(x,y) = (x+y, 1) \quad (1)$$

$$T(x,y) = (x+y, x) \quad (4)$$

$$T(x,y) = (1, -y) \quad (3)$$

- ۱۳۲ - بازتاب نقطه M نسبت به خط $y = 1$ ، نقطه M' و بازتاب نقطه M'' نسبت به خط $y = -1$ ، نقطه M''' است. تصویر M ... است.

(۲) تحت بازتاب نسبت به محور x ها

(۱) تحت بازتاب نسبت به محور y ها

(۴) تحت انتقال با بردار $(0, -4)$

(۳) تحت انتقال با بردار $(4, 0)$

- ۱۳۳ - اگر نگاشت $T(x,y) = ((m-1)x + m, -y + m)$ یک تبدیل ایزومتری باشد، آنگاه m کدام می‌تواند باشد؟

$$-2 \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

- ۱۳۴ - اگر $D(x,y) = (mx, (1-2m)y)$ ضابطه یک تجانس به مرکز مبدأ مختصات باشد، مساحت هر شکل در صفحه بر اثر این تجانس، چند برابر می‌شود؟

$$9 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$\frac{1}{9} \quad (2)$$

$$\frac{1}{4} \quad (1)$$

- ۱۳۵ - تصویر نقطه $A' = (-2, 1)$ ، تحت یک بازتاب محوری، نقطه $A' = (4, -5)$ شده است. معادله محور این بازتاب، کدام است؟

$$y = x+1 \quad (4)$$

$$y = -x-1 \quad (3)$$

$$y = x+2 \quad (2)$$

$$y = x-3 \quad (1)$$

- ۱۳۶ - اگر مثلث ABC به رأس‌های $A = (4, 0)$ ، $B = (1, 6)$ و $C = (1, 0)$ تحت دوران $R(x,y) = (y, -x)$ تبدیل گردد، آنگاه مساحت مثلث $A'B'C'$ کدام است؟

$$12 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$9 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

- ۱۳۷ - تصویر خط $1 = 3x + 2y = 0$ تحت دوران 90° حول مبدأ از کدام نقطه زیر می‌گذرد؟

$$(6, 3) \quad (4)$$

$$(1, 1) \quad (3)$$

$$(5, 4) \quad (2)$$

$$(3, 2) \quad (1)$$

- ۱۳۸ - معادله تصویر خط L تحت تبدیل $T(x,y) = (y-1, x)$ به صورت 3 است. معادله خط L کدام است؟

$$y = 2x + 4 \quad (4)$$

$$y = x + 4 \quad (3)$$

$$y = 2x - 4 \quad (2)$$

$$y = x - 4 \quad (1)$$

- ۱۳۹ - اگر تصویر خط $0 = 2x + 4y - 5 = 0$ تحت تجانس $D(x,y) = (kx, ky)$ باشد، k کدام است؟

$$\frac{5}{3} \quad (4)$$

$$\frac{3}{5} \quad (3)$$

$$\frac{5}{6} \quad (2)$$

$$\frac{6}{5} \quad (1)$$

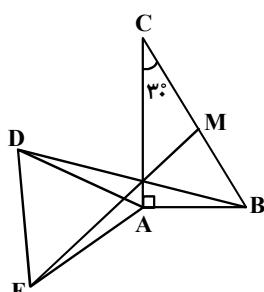
- ۱۴۰ - مثلث قائم‌الزاویه ABC ($\hat{A} = 90^\circ$) و مثلث متساوی‌الاضلاع ADE در رأس A مشترکند. اگر $\hat{C} = 30^\circ$ و میانه BC باشد، آنگاه زاویه حاده بین پاره‌خط‌های BD و ME کدام است؟

$$30^\circ \quad (1)$$

$$45^\circ \quad (2)$$

$$60^\circ \quad (3)$$

$$75^\circ \quad (4)$$

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

فیزیک پیش‌دانشگاهی: موج‌های الکترومغناطیسی: صفحه‌های ۱۶۶ تا ۱۸۲

- ۱۴۱ - کدام گزینه درست است؟

- (۱) میدان الکتریکی را فقط بارهای الکتریکی ایجاد می‌کنند.
- (۲) میدان الکتریکی فقط در اثر تغییر میدان مغناطیسی به وجود می‌آید.
- (۳) میدان الکتریکی را بارهای الکتریکی و تغییر میدان مغناطیسی به وجود می‌آورد.
- (۴) بارهای الکتریکی و تغییر میدان مغناطیسی نمی‌توانند میدان الکتریکی را ایجاد کنند.

- ۱۴۲ - کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) پرتوهای گاما برای ضدغوفونی کردن وسایل و تجهیزات بیمارستانی مناسب است.
- (۲) فیلم عکاسی آشکارساز امواج رادیویی است.
- (۳) پرتو فرابنفش سبب بسیاری از واکنش‌های شیمیایی می‌شود.
- (۴) به وسیله امواج فروسرخ می‌توان در تاریکی فیلمبرداری کرد.

- ۱۴۳ - در آزمایش یانگ فاصله دو شکاف از هم $1/6\text{mm}$ و فاصله پرده نوارها از صفحه دو شکاف 80cm است. اگر طول موج نور مورد آزمایش $8\mu\text{m}$ باشد، فاصله اولین نوار روشن یک طرف نوار مرکزی از دومین نوار تاریک طرف دیگر نوار مرکزی چند میلی‌متر است؟

- (۱) $0/4$ (۲) $0/2$
 (۳) $0/6$ (۴) $0/0$

- ۱۴۴ - اگر آزمایش یانگ را به جای هوا در آب انجام دهیم، چه تغییری در صفحه تداخل به وجود می‌آید؟

- (۱) نوارها به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شوند.
- (۲) پهنهای نوارها بیش‌تر می‌شود.
- (۳) نوارها روشن‌تر می‌شوند.
- (۴) در آب تداخل صورت نمی‌گیرد.

- ۱۴۵ - آزمایش یانگ را ابتدا در آب با ضریب شکست $\frac{4}{3}$ و سپس در یک ماده شفاف انجام می‌دهیم. اگر فاصله سومین نوار تاریک از نوار روشن مرکزی در آب 45 cm میلی‌متر و فاصله دومین نوار روشن مرکزی در ماده شفاف 30 cm میلی‌متر شود، ضریب شکست محیط شفاف کدام‌یک از گزینه‌های زیر است؟

- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{9}{8}$ (۳) $\frac{6}{5}$ (۴) $\frac{4}{3}$

- ۱۴۶ - در آزمایش یانگ، اختلاف راه دو پرتو نوری که از محل دو شکاف به محل تشکیل یکی از نوارها می‌رسند، $2/5$ برابر طول موج نور به کار رفته است. فاصله این نوار از نوار روشن مرکزی چند برابر پهنهای هر نوار است؟

- (۱) 3 (۲) $2/5$ (۳) 5 (۴) $1/5$

- ۱۴۷ - در آزمایش یانگ، اگر اختلاف فاصله دو شکاف از پنجمین نوار تاریک 1350 nm باشد، اختلاف زمان رسیدن نور از محل دو

$$\text{شکاف به نوار روشن دوم چند ثانیه است؟} \quad (c = 3 \times 10^8 \frac{\text{km}}{\text{s}})$$

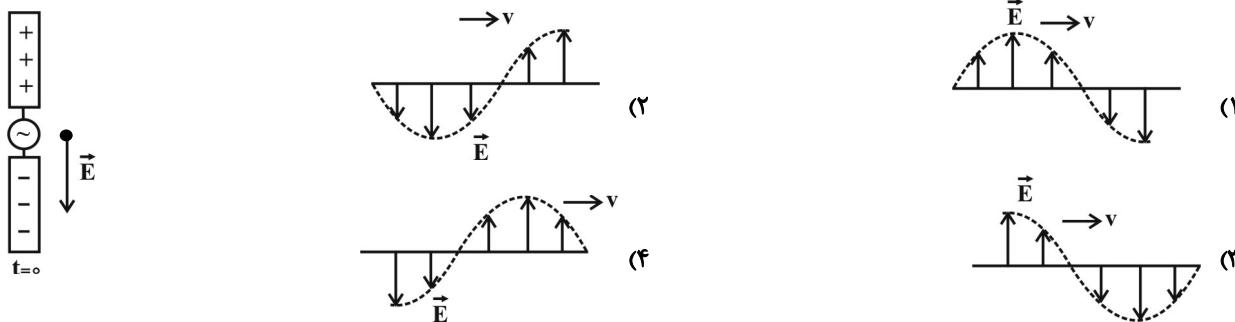
- (۱) 2×10^{-15} (۲) $3/6 \times 10^{-15}$ (۳) 4×10^{-15} (۴) $1/5 \times 10^{-15}$

محل انجام محاسبات

- ۱۴۸- شکل زیر، یک آنتن تولید موج الکترومغناطیسی را در لحظه $t = \frac{3}{4}T$ نشان می‌دهد. در لحظه $t = 0$ میدان الکتریکی بیشینه می‌باشد و T دوره نوسان را نشان می‌دهد.

الکترومغناطیسی حاصل مطابق با کدام گزینه است؟ (در لحظه $t = 0$ میدان الکتریکی بیشینه می‌باشد و T دوره نوسان را نشان می‌دهد).

- ۱۴۹- طول موج نور تک رنگی در محیط شفاف اول $\frac{7}{\lambda}$ برابر طول موج آن در محیط شفاف دوم است. اگر ضریب شکست محیط شفاف اول $\frac{4}{3}$ باشد، کدام گزینه اندازه سرعت نور در محیط شفاف دوم در SI را به درستی نشان می‌دهد؟ (۰۴ ضریب گذردگی الکتریکی خلا و μ_0 تراوایی مغناطیسی خلا در SI است).

$$\frac{21}{32\sqrt{\epsilon_0\mu_0}} \quad (4)$$

$$\frac{6}{7\sqrt{\epsilon_0\mu_0}} \quad (3)$$

$$\frac{32}{21\sqrt{\epsilon_0\mu_0}} \quad (2)$$

$$\frac{7}{6\sqrt{\epsilon_0\mu_0}} \quad (1)$$

- ۱۵۰- نمودارهای میدان الکتریکی برای یک موج الکترومغناطیسی در SI به صورت شکل‌های زیر داده شده است. معادله میدان الکتریکی این موج در SI کدام است؟

$$E = 3 \times 10^{-4} \sin(2\pi t \times 10^9 - 2\pi x) \quad (1)$$

$$E = 3 \times 10^{-4} \sin(\pi t \times 10^9 - 5\pi x) \quad (2)$$

$$E = 3 \times 10^{-4} \sin(\pi t \times 10^9 - 10\pi x) \quad (3)$$

$$E = 3 \times 10^{-4} \sin(2\pi t \times 10^9 - 5\pi x) \quad (4)$$

- ۱۵۱- دوره و طول موج پرتو گسیل شده از لامپ بخار جیوه به ترتیب از راست به چپ نسبت به پرتو گسیل شده در اجاق‌های مایکروویو چگونه است؟

$$(4) \text{ کمتر، بلندتر}$$

$$(3) \text{ بیشتر، کوتاهتر}$$

$$(2) \text{ بیشتر، بلندتر}$$

$$(1) \text{ بیشتر، کوتاهتر}$$

- ۱۵۲- در آزمایش یانگ شکل زیر، فاصله دو شکاف از هم $2mm$ و نقطه P محل نوار روشن سوم را نشان می‌دهد. اگر طول موج نور به کار رفته در این آزمایش 600nm باشد، زاویه γ چند رادیان است؟ (فرض کنید فاصله پرده از صفحه دو شکاف بسیار

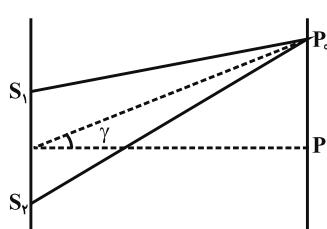
بزرگ‌تر از فاصله دو شکاف باشد).

$$(1) 3 \times 10^{-3}$$

$$(2) 4/5 \times 10^{-3}$$

$$(3) 9 \times 10^{-3}$$

$$(4) 1/5 \times 10^{-2}$$

محل انجام محاسبات

- ۱۵۳ - آزمایش یانگ را در محیطی که سرعت نور در آن، $\frac{4}{5}$ سرعت نور در هواست، انجام داده‌ایم. در این محیط پهنای هر نوار 4 mm است. اگر این آزمایش را با همان شرایط در هوا انجام دهیم، فاصله ۶ نوار تاریک متوالی چند میلی‌متر می‌شود؟

(۱) ۲/۵ (۲)

(۳) ۴

(۴) ۵

(۵) ۳

- ۱۵۴ - اگر آزمایش یانگ را ابتدا در هوا و سپس در آب انجام دهیم، عرض نوارها و دوره نور مورد آزمایش به ترتیب از راست به چپ:

(۱) بزرگتر شده - ثابت می‌ماند

(۲) کوچکتر شده - ثابت می‌ماند

(۳) بزرگتر شده - کوچکتر می‌شود

(۴) کوچکتر شده - بزرگتر می‌شود

- ۱۵۵ - اگر آزمایش یانگ را با نورهای تکرنگ مرئی مختلف انجام دهیم، برای کدام نور عرض نوارها پهن‌تر خواهد شد؟

(۱) سبز (۲) زرد (۳) بنفش (۴) قرمز

- ۱۵۶ - در آزمایش یانگ، کدامیک از گزینه‌های زیر باعث افزایش پهنای نوارهای تداخلی می‌شود؟

(۱) فاصله دو شکاف را افزایش داد.

(۲) فاصله پرده از صفحه شکاف‌ها را کاهش داد.

(۳) از پرتویی با طول موج کوتاه‌تر استفاده کنیم.

(۴) فاصله دو شکاف را کم کرد.

- ۱۵۷ - امواج الکترومغناطیسی از خلاً عبور ....، حامل انرژی .... و طیف این امواج .... است.

(۱) نمی‌کنند - هستند - گستته

(۲) می‌کنند - هستند - پیوسته

(۳) می‌کنند - نیستند - گستته

(۴) می‌کنند - نیستند - پیوسته

- ۱۵۸ - در آزمایش یانگ، فاصله نوار تاریک پنجم از نوار روشن مرکزی، چند برابر پهنای هر نوار است؟

(۱) ۹ (۲) $\frac{9}{2}$ (۳) ۵ (۴) $\frac{5}{2}$

- ۱۵۹ - اگر در آزمایش یانگ، طول موج نور استفاده شده دو برابر و فاصله بین دو شکاف $\frac{1}{3}$ برابر شود، فاصله دو نوار روشن متوالی از هم چند برابر می‌شود؟

(۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) ۶ (۴) $\frac{1}{6}$

- ۱۶۰ - یک موج الکترومغناطیسی با بسامد 10^{14} Hz در خلاء در حال انتشار است. در جهت انتشار این موج حداقل فاصله دو نقطه M

و N چند میکرومتر باشد تا B_M در فاز مخالف E_N باشد؟ (B میدان مغناطیسی، E میدان الکتریکی و $c = 3 \times 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ است).

(۱) ۱ (۲) ۰/۵ (۳) ۰/۲۵ (۴) ۰/۱۲۵

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

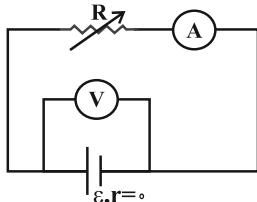
فیزیک ۳: جریان الکتریکی / فیزیک ۱: الکترسیته

فیزیک ۳: صفحه‌های ۸۲ تا ۱۱۴ / فیزیک ۱: صفحه‌های ۵۷ تا ۷۶

توجه:

دانش‌آموختگان گرامی، توجه کنید که دروس فیزیک (۳) و فیزیک (۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سوال فیزیک (۳) و یا فیزیک (۲) (فقط به یکی از آن‌ها) پاسخ دهید.

- ۱۶۱- در مدار شکل زیر، اگر مقاومت متغیر R را افزایش دهیم، عددهایی که آمپرسنج ایده‌آل و ولتسنج ایده‌آل نشان می‌دهند، به ترتیب از راست به چپ چگونه تغییر می‌کنند؟

- (۱) افزایش می‌یابد، ثابت می‌ماند.

- (۲) کاهش می‌یابد، ثابت می‌ماند.

- (۳) افزایش می‌یابد، افزایش می‌یابد.

- (۴) کاهش می‌یابد، افزایش می‌یابد.

- ۱۶۲- لامپ یک چراغ قوهٔ معمولی با ولتاژ $3V$ کار می‌کند. دمای رشتۀ تنگستن این لامپ در حالت روشن 20°C و مقاومت آن در دمای اتاق (20°C) برابر با 1Ω است. جریان عبوری از لامپ روشن چند آمپر است؟ (ضریب دمایی مقاومت تنگستن $\frac{1}{5} \times 10^{-3} / ^{\circ}\text{C}$ است).

۰ / ۴ (۴)

۰ / ۳ (۳)

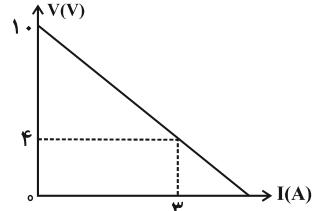
۰ / ۱ (۲)

۰ / ۲ (۱)

- ۱۶۳- از رسانایی به مقاومت الکتریکی R که به اختلاف پتانسیل الکتریکی V متصل است، جریان I عبور می‌کند. رسانا را از ابزاری کاهش می‌دهیم. جریان عبوری از آن چگونه تغییر می‌کند؟ (دما ثابت فرض شود).

- (۱) ۵ درصد کاهش می‌یابد. (۲) ۵ درصد افزایش می‌یابد. (۳) ۹۵ درصد کاهش می‌یابد. (۴) ۹۵ درصد افزایش می‌یابد.

- ۱۶۴- نمودار $I-V$ دو سر یک مولد به صورت شکل زیر است. اگر پایانه‌های این مولد را به مقاومت $R=3\Omega$ وصل کنیم، جریان چند آمپر از مقاومت می‌گذرد؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

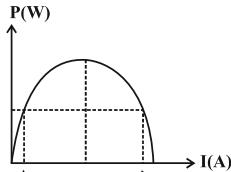
- ۱۶۵- در شکل زیر، نمودار توان خروجی یک مولد بر حسب جریان الکتریکی عبوری از آن نشان داده شده است. اگر نیروی حرکتۀ مولد $6V$ باشد، بیشینهٔ توان خروجی مولد چند وات است؟

۳۶ (۲)

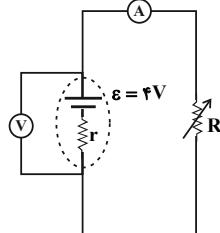
۱۶ (۴)

۲۵ (۱)

۹ (۳)

- ۱۶۶- در مدار شکل زیر، اگر توان تلف شده در مولد بیشینه باشد، ولتسنج چه عددی را بر حسب ولت نشان می‌دهد؟ (ولتسنج و آمپرسنج ایده‌آل فرض شوند).

۱ صفر (۱)

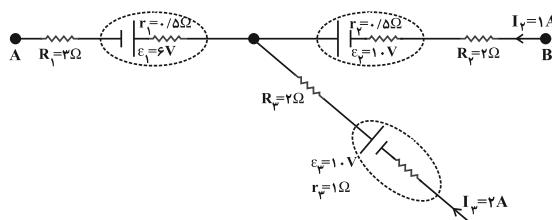
۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

- ۱۶۷ - در شکل زیر، اختلاف پتانسیل بین دو نقطه A و B ($V_A - V_B$) چند ولت است؟

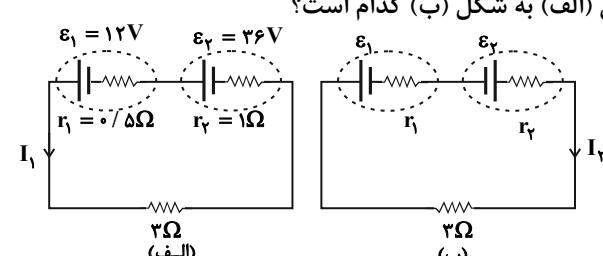
- ۹ (۱)
-۹ (۲)
۱۴ (۳)
-۱۴ (۴)

- ۱۶۸ - نمودار زیر تغییرات جریان بر حسب تغییرات ولتاژ برای دو مقاومت R_1 و R_2 را نشان می‌دهد. نسبت $\frac{R_1}{R_2}$ کدام است؟

$$\begin{array}{c} \frac{1}{2} \\ \frac{1}{4} \end{array}$$

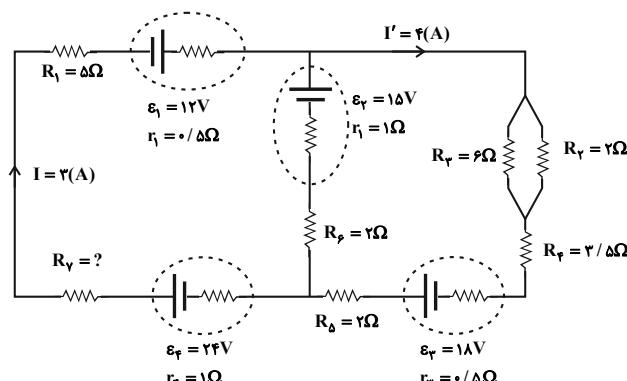
- ۱ (۱)
۴ (۳)

- ۱۶۹ - دو باتری با نیروی محرکه $\epsilon_1 = 12V$ و $\epsilon_2 = 36V$ با مقاومت‌های درونی $r_1 = 0.5\Omega$ و $r_2 = 1\Omega$ را مطابق شکل‌های (الف) و (ب) به هم متصل کرده‌ایم. نسبت شدت جریان عبوری از مدار شکل (الف) به شکل (ب) کدام است؟

- ۰/۵ (۱)
۱ (۲)
۲ (۳)
۴ (۴)

- ۱۷۰ - در مدار شکل زیر، مقاومت R_γ چند اهم است؟

- ۳/۵ (۱)
۸ (۲)
۷ (۳)
۱/۵ (۴)

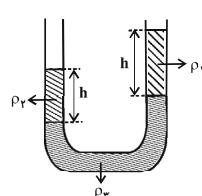
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فیزیک ۲: ویژگی‌های ماده: صفحه‌های ۹۵ تا ۱۱۷

توجه:
دانش‌آموزان گرامی، توجه کنید که دروس فیزیک (۳) و فیزیک (۲) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سؤال فیزیک (۳) و یا فیزیک (۲) (فقط به یکی از آن‌ها) پاسخ دهید.

- ۱۷۱ - مطابق شکل زیر، در یک لوله U شکل، سه مایع مخلوط‌نشدنی به چگالی‌های ρ_1 ، ρ_2 و ρ_3 ریخته‌ایم. کدام رابطه در مورد چگالی

این سه مایع صحیح است؟

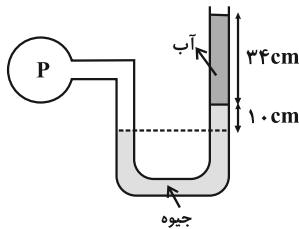

- $\rho_1 = \rho_2 = \rho_3$ (۱)
 $\rho_3 > \rho_1 = \rho_2$ (۲)
 $\rho_3 > \rho_1 > \rho_2$ (۳)
 $\rho_3 > \rho_2 > \rho_1$ (۴)

محل انجام محاسبات

- ۱۷۲- در شکل زیر، آب و جیوه در حال تعادل هستند. فشار پیمانه‌ای گاز محبوس در محفظه سمت چپ چند سانتی‌متر جیوه است؟

$$\rho_{آب} = \frac{g}{13/6 \cdot \text{cm}^3} \quad \rho_{جیوه} = \frac{g}{1 \cdot \text{cm}^3}$$

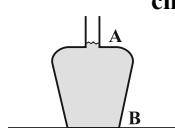
۳۵ (۱)

۴۴ (۲)

۱۳/۴ (۳)

۱۲/۵ (۴)

- ۱۷۳- در شکل زیر، مساحت مقطع ظرف در نقطه A برابر با 20cm^2 و در کف ظرف (نقطه B) برابر با 100cm^2 است. اگر 70cm^3 آب، به آب موجود در ظرف اضافه کنیم، اندازه افزایش نیروی وارد بر کف ظرف آب چند نیوتون می‌شود؟ ($\rho_{آب} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

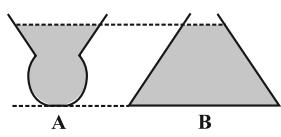
۷ (۲)

۳/۵ (۱)

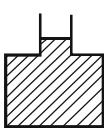
۷۰۰ (۴)

۳۵۰ (۳)

- ۱۷۴- مطابق شکل زیر در دو ظرف A و B از یک نوع مایع می‌ریزیم. اگر مساحت کف ظرف B، ۳ برابر مساحت کف ظرف A همچنین وزن مایع ظرف A، ۱/۵ برابر وزن مایع ظرف B باشد، فشار و نیرویی که مایع A بر کف ظرف خود وارد می‌کند، به ترتیب از راست به چپ چند برابر فشار و نیرویی است که مایع B بر کف ظرف خود وارد می‌کند؟

 $\frac{3}{2} \cdot 1$ $\frac{3}{2} \cdot 1$ $1 \cdot \frac{1}{3}$ $\frac{1}{3} \cdot 1$

- ۱۷۵- در شکل زیر، مساحت کف ظرف 30cm^2 و سطح مقطع دهانه آن 3cm^2 است و در داخل ظرف آب ریخته‌ایم. اگر 5cm^3 آب، بر آب موجود در ظرف اضافه کنیم، نیرویی که آب بر کف ظرف وارد می‌کند، چند نیوتون افزایش می‌یابد؟ ($\rho_{آب} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

۱ (۲)

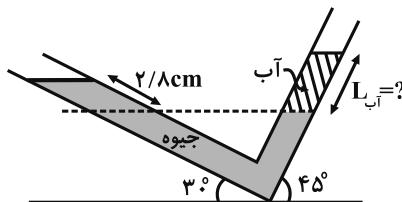
۰/۵ (۱)

۲ (۴)

۱/۵ (۳)

- ۱۷۶- در شکل زیر، مایعات مخلوط نشدنی در حالت تعادل هستند. طول لوله حاوی آب در سمت راست چند سانتی‌متر است؟

$$(\rho_{آب} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \rho_{جیوه} = 13/6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \sin 45^\circ = 0.7)$$

۶/۸ (۱)

۱۹/۰۴ (۲)

۲۷/۲ (۳)

۳۸/۸ (۴)

محل انجام محاسبات

- ۱۷۷ - چگالی مایع A، نصف چگالی مایع B است. اگر جرم ۱۷۵۰ سانتی‌متر مکعب از مایع A برابر با ۱۴۰۰ گرم باشد، جرم ۸۵۰ سانتی‌متر مکعب از مایع B چند گرم است؟

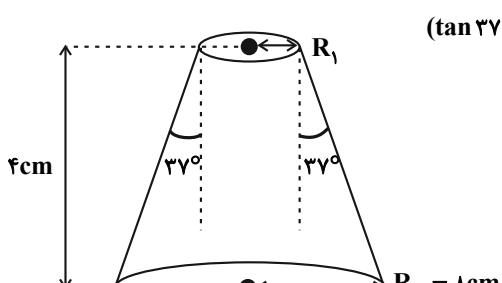
(۴) ۲۱۲۵

(۳) ۱۳۶۰

(۲) ۶۸۰

(۱) ۳۴۰

- ۱۷۸ - در شکل زیر، فشاری که مخروط ناقص توپر نشان داده شده، از طرف سطح بزرگ ترش به تکیه‌گاه وارد می‌کند، چند برابر

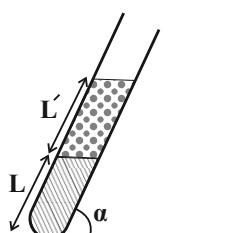

$$\text{فشاری است که از طرف سطح کوچک ترش به تکیه‌گاه وارد می‌کند? } (\tan 37^\circ = \frac{3}{4})$$

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{25}{64}$

- ۱۷۹ - در شکل زیر، آب و روغن به ترتیب با چگالی‌های $\frac{g}{L'} = 1$ و $\frac{g}{L} = 8$ به حالت تعادل هستند. نسبت $\frac{L'}{L}$ چقدر باشد تا نیروی وارد از طرف روغن به کف ظرف، $1/2$ برابر نیروی وارد از طرف آب به کف ظرف باشد؟

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}) \quad \text{وارد از طرف روغن به کف ظرف، } 1/2 \text{ برابر نیروی وارد از طرف آب به کف ظرف باشد؟}$$

(۱) $1/3$ (۲) $1/4$ (۳) $1/5$ (۴) باید زاویه ظرف با سطح افق (α) معلوم باشد.

- ۱۸۰ - در یک دریاچه، فشار کل در عمق h_1 ، دو برابر فشار کل در عمق h_2 و نصف فشار کل در عمق h_3 است. اگر اختلاف فشار آب در عمق‌های

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}, P_0 = 10^4 \text{ Pa}, \rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}) \quad h_2 \text{ و } h_3 \text{ برابر با } 360 \text{ kPa \ باشد، فشار کل در عمق } h_2 \text{ چند کیلوپاسکال است؟}$$

(۴) ۱۲۰

(۳) ۴۸۰

(۲) ۲۴۰

(۱) ۳۲۰

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی پیش‌دانشگاهی: اسیدها و بازها، الکتروشیمی: صفحه‌های ۷۶ تا ۱۰۴

۱۸۱ - کدام مطلب درست است؟

(۱) فرمول عمومی آمینواسیدها، $R-C_6H_5NO_2$ است.(۲) در واکنش متیل آمین با آب، مولکول H_2O نقش اسید برونستد را دارد.

(۳) سدیم استات، یک نمک اسیدی است و فنول فتالئین در آن بی‌رنگ می‌شود.

(۴) در آبکافت چربی‌ها در محیط قلیایی، صابون و گلیسرین به نسبت مولی برابر تشکیل می‌شوند.

۱۸۲ - به ۱۰۰ میلی‌لیتر محلول سود با $pH = ۱۲/۵$ ، به اندازه‌ی $۱۰^{-۳}$ مول $Ba(OH)_2$ اضافه می‌کنیم، اگر از تغییر حجم صرف نظر کنیم، $\log \delta = ۰/۷$ ، $\log ۳ = ۰/۵$ کدام است؟(۱) $۱۳/۵$ (۲) $۱۲/۳$ (۳) $۱۲/۷$ (۴) $۱۲/۶$

۱۸۳ - کدام مطلب درست است؟

(۱) NH_4Cl یک نمک اسیدی است و محلول حاصل از آبکافت آن متیل سرخ را به رنگ زرد در می‌آورد.(۲) در حالت محلول، پایداری Cl^-CCOO^- بیشتر از F^-CCOO^- است.(۳) در سامانه بافری $CH_3COOH(aq) + H_2O(l) \rightleftharpoons CH_3COO^-(aq) + H_3O^+(aq)$ غلظت اسید ضعیف و باز مزدوج برخلاف یون هیدرونیوم بسیار زیاد است.(۴) ویتامین C یا آسکوربیک اسید همانند بنزویلیک اسید دارای یک عامل کربوکسیلی ($-C(=O)-OH$) است.۱۸۴ - نام اسید و الکل سازنده‌ی استر $C_6H_5COOCH_3$ کدام است؟

(۱) متانویک اسید- اتانول

(۲) اتانوییک اسید- اتانول

(۳) پروپانویک اسید- متانول

(۴) پروپانوییک اسید- اتانول

۱۸۵ - کدام مقایسه صحیح است؟

(۱) انحلال پذیری در اتانول: گلی‌سین < پروپانویک اسید

(۲) نقطه‌ی جوش: پروپانویک اسید < بوتیل آمین

(۳) نقطه‌ی جوش: بوتیل آمین < گلی‌سین

(۴) انحلال پذیری در اتانول: پروپانویک اسید < بوتیل آمین

۱۸۶ - کدام مطلب نادرست است؟(۱) اتم‌های کربن در مولکول آمینوتانویک اسید دارای اعداد اکسایش $+۳$ و -۱ هستند.

(۲) در واکنش تجزیه هیدروژن پراکسید، یک عنصر هم عامل اکسیده و هم عامل کاهنده است.

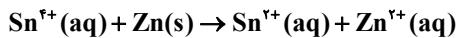
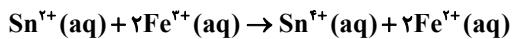
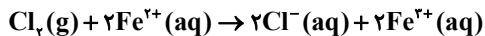
(۳) عدد اکسایش اتم مرکزی در گونه‌های منگنات و دی‌کرومات برابر است.

(۴) در ترکیب متیل اتانوات عدد اکسایش اتم کربن گروه‌های متیل آن یکسان است.

محل انجام محاسبات

- ۱۸۷ با توجه به واکنش‌های زیر:

کدام مقایسه درباره قدرت اکسیدگی $\text{Fe}^{\gamma+}$ ، Cl_γ ، $\text{Zn}^{\gamma+}$ ، $\text{Sn}^{\gamma+}$ درست است؟

$$\text{Fe}^{\gamma+} > \text{Cl}_\gamma > \text{Sn}^{\gamma+} > \text{Zn}^{\gamma+} \quad (2)$$

$$\text{Fe}^{\gamma+} > \text{Cl}_\gamma > \text{Zn}^{\gamma+} > \text{Sn}^{\gamma+} \quad (1)$$

$$\text{Cl}_\gamma > \text{Fe}^{\gamma+} > \text{Zn}^{\gamma+} > \text{Sn}^{\gamma+} \quad (4)$$

$$\text{Cl}_\gamma > \text{Fe}^{\gamma+} > \text{Sn}^{\gamma+} > \text{Zn}^{\gamma+} \quad (3)$$

- ۱۸۸ با توجه به داده‌های زیر کدام مطلب درست است؟

$$E^\circ(\text{Fe}^{\gamma+}(\text{aq}) / \text{Fe}(\text{s})) = -0.44\text{V}$$

$$E^\circ(\text{Cu}^{\gamma+}(\text{aq}) / \text{Cu}(\text{s})) = +0.34\text{V}$$

$$E^\circ(\text{Sn}^{\gamma+}(\text{aq}) / \text{Sn}(\text{s})) = -0.14\text{V}$$

(۱) می‌تواند $\text{Fe}^{\gamma+}$ را از نمک‌های آن آزاد سازد.

(۲) قوی‌ترین اکسید $\text{Cu}^{\gamma+}$ و قوی‌ترین کاهنده $\text{Fe}^{\gamma+}$ است.

(۳) محلول رقیق اسیدها را می‌توان در ظرف مسی نگهداری کرد.

(۴) در سلول گالوانی متشکل از Fe و Sn الکترود Fe نقش کاتد را دارد.

- ۱۸۹ با توجه به مقادیر E° داده شده کدام گزینه صحیح است؟

$$E^\circ(\text{Cd}^{\gamma+} / \text{Cd}) = -0.4\text{V}, \quad E^\circ(\text{Pb}^{\gamma+} / \text{Pb}) = -0.13\text{V}, \quad E^\circ(\text{Sn}^{\gamma+} / \text{Sn}) = -0.14\text{V}, \quad E^\circ(\text{Pt}^{\gamma+} / \text{Pt}) = +0.2\text{V}$$

(۱) واکنش $\text{Cd}(\text{s}) + \text{Pt}^{\gamma+}(\text{aq}) \rightarrow \text{Cd}^{\gamma+}(\text{aq}) + \text{Pt}(\text{s})$ در شرایط استاندارد غیر خودبه‌خودی است.

(۲) محلول نمک‌های قلع را نمی‌توان در ظروف سربی نگهداری کرد.

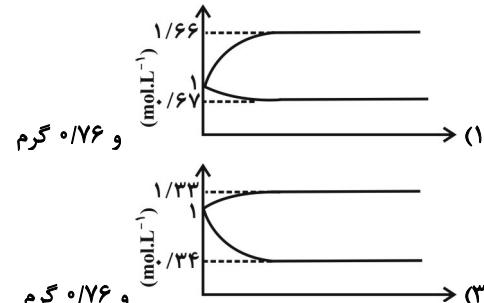
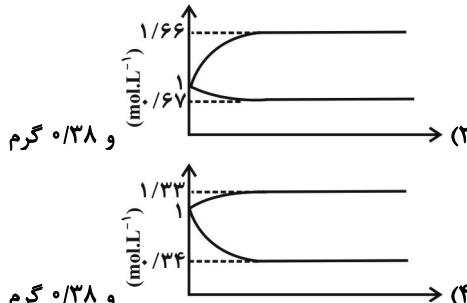
(۳) اگر تیغه‌ای از پلاتین را در محلول هیدروکلریک اسید ۱M قرار دهیم، حباب‌های گاز در اطراف تیغه مشاهده می‌شود.

(۴) کم‌ترین سلول گالوانی به دست آمده از سلول‌هایی که با این فلزها می‌توان تشکیل داد، ۰.۱V ولت می‌باشد.

- ۱۹۰ کدام نمودار مربوط به تغییر غلظت الکترولیت‌ها بر حسب زمان در سلول استاندارد «مس-نقره» است و در صورتی

که $10^{11} \times 10^{10} \text{ g/mol}$ الکترون از طریق مدار بیرونی مبادله شود، مجموع جرم فلزهای مس و نقره چند گرم تغییر می‌کند؟

$$(E^\circ(\text{Ag}^+ / \text{Ag}) = +0.8\text{V}, \quad E^\circ(\text{Cu}^{\gamma+} / \text{Cu}) = +0.34\text{V}) \quad (\text{Cu} = 64, \text{Ag} = 108 : \text{g.mol}^{-1})$$

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۳: قرمو دینامیک شیمیایی: صفحه های ۳۹ تا ۵۸

توجه:

دانش آموزان گرامی، توجه کنید که دروس شیمی (۳) و شیمی (۴) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سؤال شیمی (۳) و یا شیمی (۴) (فقط به یکی از آنها) پاسخ دهید.

۱۹۱ - کدام مطلب نادرست است؟

(۱) ترموشیمی، علم مطالعه‌ی کمی و کیفی انرژی گرمایی مبادله شده طی واکنش‌های شیمیایی، تغییر آن و تأثیر آن بر حالت ماده، است.

(۲) دیواره‌ای که سامانه را از محیط پیرامون آن جدا می‌کند، مرز سامانه نامیده می‌شود.

(۳) در یک واکنش گرماده، گرما آزاد می‌شود و آنتالپی سامانه کاهش می‌یابد.

(۴) آنتالپی استاندارد تشکیل (ΔH°) برابر صفر است.۱۹۲ - اگر در اثر سوختن $\frac{2}{3}$ گرم متانول، ۷۰ کیلوژول گرما آزاد شود، به تقریب چند مول از آن باید بسوزد تا گرمای آزاد شده از آن بتواند ۴۵ گرم آب بادمای 25°C درجه سلسیوس را در فشار یک اتمسفر به دمای جوش برساند؟ ($c_p = 4 \text{ J.g}^{-1}\cdot\text{C}^{-1}$, $O = 16$, $C = 12$, $H = 1 \text{ g.mol}^{-1}$)

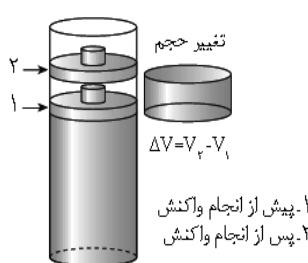
۰/۰۲ (۴)

۰/۰۳ (۳)

۰/۰۱ (۲)

۰/۰۴ (۱)

۱۹۳ - اگر شکل رو به رو، به سامانه‌ای با دیواره‌ی عایق مربوط باشد، کدام گزینه در مورد واکنش انجام شده در آن درست است؟

 $\Delta E > w, w < 0$ (۱) $\Delta E > w, w > 0$ (۲) $\Delta E \approx w, w < 0$ (۳) $\Delta E \approx w, w > 0$ (۴)۱۹۴ - یک مول مخلوط گازهای متان و اتان را می‌سوزانیم. پس از انجام واکنش‌های سوختن، 1424 kJ گرما آزاد می‌شود. در صورتی کهآنالپی استاندارد سوختن گازهای متان و اتان به ترتیب -880 و -1560 کیلوژول بر مول باشد، درصد مولی گاز متان در مخلوط

اولیه کدام است؟

۴۰ (۴)

۳۰ (۳)

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

۱۹۵ - اگر برای افزایش دمای 10°C گرم از ماده‌ای به اندازه 10 درجه سلسیوس، $246/0$ ژول گرما و برای افزایش دمای 20°C مول از همانماده به اندازه 20 درجه سلسیوس، $453/32$ ژول گرما لازم باشد، جرم مولی این ماده به تقریب چند گرم بر مول است؟

۱۸۴ (۴)

۹۲ (۳)

۴۶ (۲)

۲۳ (۱)

محل انجام محاسبات

- ۱۹۶ - کدامیک از مطالب زیر در مورد واکنش‌های داده شده نادرست است؟

۱) برای واکنش (گرما +) $\text{CO(g)} + 2\text{H}_2\text{OH(g)} \rightarrow \text{CH}_3\text{OH(g)}$ در سیلندری با پیستون متحرک، رابطه‌ی $\Delta H = \Delta E - w$ برقرار است.

۲) در واکنش $\text{NH}_3\text{(g)} + \text{HCl(g)} \rightarrow \text{NH}_4\text{Cl(s)}$ تغییر انرژی درونی با مبادله‌ی گرما و انجام کار همراه است.

۳) در واکنش $\text{C}_2\text{H}_6\text{(g)} + 5\text{O}_2\text{(g)} \rightarrow 3\text{CO}_2\text{(g)} + 4\text{H}_2\text{O(g)}$ علامت w منفی خواهد بود.

۴) برای واکنش (s) $\text{SiCl}_4\text{(l)} + 2\text{Mg(s)} \rightarrow \text{Si(s)} + 2\text{MgCl}_2\text{(s)}$ ΔH بزرگ‌تر از ΔE می‌باشد.

- ۱۹۷ - کدامیک از عبارت‌های زیر درست است؟

۱) اگر واکنشی در فشار ثابت انجام شود، تغییرات انرژی درونی برابر با q_p خواهد بود.

۲) برای واکنش‌هایی که در ظرف سربسته با حجم ثابت انجام می‌شوند، تغییرات انرژی درونی با گرمای مبادله شده برابر است.

۳) اگر واکنشی با تغییر حجم همراه باشد، تغییرات انرژی درونی آن فقط از طریق انتقال گرما می‌باشد.

۴) با انجام کار توسط سامانه بر روی محیط، $w < 0$ خواهد بود.

- ۱۹۸ - چهار واکنش زیر را در نظر بگیرید. کدام مقایسه در مورد q_1 ، q_2 ، q_3 و q_4 صحیح است؟ (نماینده‌ی قدر مطلق گرمای

آزاد شده در واکنش است. آنتالپی تبخیر آب از آنتالپی تبخیر متانول بزرگ‌تر است).

$$q_1 > q_2 > q_3 > q_4$$

- ۱۹۹ - با توجه به واکنش زیر در شرایط استاندارد، بر اثر جرقه به طور کامل با هم واکنش دهنند (چیزی از آن‌ها باقی نماند)، گرمای آزاد شده

به حجم ۲۵/۲ لیتر در شرایط استاندارد، بر اثر جرقه به طور کامل با هم واکنش دهنند (چیزی از آن‌ها باقی نماند)، گرمای آزاد شده

قادر است به تقریب چند کیلوگرم اتانول را از دمای استاندارد (STP) به دمای جوش برساند؟

$$\text{دمای جوش اتانول و } 78^\circ\text{C} = \text{ظرفیت گرمایی ویژه اتانول}$$

$$1(4) \quad 2(3) \quad 3(2) \quad 4(1)$$

- ۲۰۰ - چند مورد از مطالب زیر درست است؟

آ) قدرت پیوند دوگانه ($A = A$) کم‌تر از دو برابر قدرت پیوند یگانه ($A - A$) در همه عناصر است.

ب) انرژی پیوند ($O = O$) بیش‌تر از انرژی پیوند ($C = C$) است.

پ) انرژی پیوند ($H - H$) کم‌تر از ($O - H$) و بیش‌تر از ($C - H$) است.

ت) اختلاف آنتالپی ذوب و تبخیر در مورد آب بیش‌تر از بنزن است.

$$1(4) \quad 2(3) \quad 3(2) \quad 4(1)$$

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

شیمی ۲؛ ترکیب‌های کوالانسی: صفحه‌های ۶۵ تا ۸۲

توجه:

دانش‌آموختگان، توجه کنید که دروس شیمی (۳) و شیمی (۴) به صورت زوج کتاب است؛ یعنی شما باید به یکی از دو دسته سؤال شیمی (۳) و یا شیمی (۴) (فقط به یکی از آنها) پاسخ هدید.

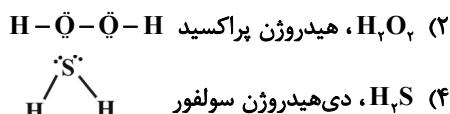
۲۰۱ - اگر X, Y, Z و W چهار عنصر از جدول تناوبی باشند که الکترونگاتیوی آن‌ها در جدول زیر داده شده است، کدام گزینه درباره‌ی

نوع پیوند بین اتم‌های آن‌ها درست است؟

Z	Y	X	W	عنصر
۲/۸	۲/۱	۱	۰/۷	الکترونگاتیوی

(۱) $W-Y$: یونی؛ $X-Z$: یونی؛ $W-X$: کوالانسی ناقطبی(۲) $Y-Y$: یونی؛ $W-X$: یونی؛ $Z-X$: یونی(۳) $W-Z$: یونی؛ $W-Y$: کوالانسی قطبی؛ $W-X$: کوالانسی قطبی(۴) $X-Y$: کوالانسی قطبی؛ $W-Z$: یونی؛ $W-X$: کوالانسی ناقطبی

۲۰۲ - در کدام گزینه نام ترکیب داده شده نادرست است اما ساختار لوویس آن درست است؟

(۱) NO_2 ، نیتروژن دی‌اکسید $\ddot{O}-N=\ddot{O}$:

$$\begin{array}{c} S \\ || \\ O=O \end{array}$$
 (۳)، گوگرد اکسید، SO_2

۲۰۳ - در کدام ترکیب داده شده، شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی، ۱/۵ برابر شمار جفت الکترون‌های پیوندی است؟

CH_4 (۲)

CH_3Cl (۱)

CCl_4I (۴)

$CHCl_3$ (۳)

۲۰۴ - در ساختار لوویس ترکیب حاصل از عنصر A که در گروه ۱۵ جدول تناوبی قرار

دارد، ..... جفت الکترون پیوندی و ..... جفت الکترون ناپیوندی مشاهده می‌شود، به شرط آن که همه‌ی اتم‌ها به آرایش هشتاتی

پایدار رسیده باشند. (از راست به چپ)

۱۲-۴ (۴)

۱۰-۳ (۳)

۶-۴ (۲)

۱-۳ (۱)

۲۰۵ - کدام مطلب نادرست است؟

(۱) در مولکول NO_2Cl ، شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی دو برابر شمار جفت الکترون‌های پیوندی است.

(۲) تعداد پیوندهای کوالانسی یون‌های SO_4^{2-} و H_3O^+ برابر است.

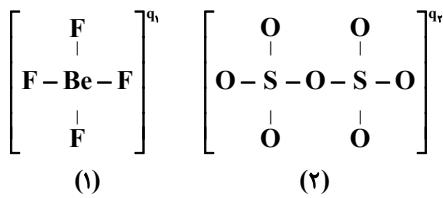
(۳) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول‌های CO_2 و N_2O با یکدیگر برابر است.

(۴) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی اتم مرکزی در ساختار O_3 بیشتر از SO_2 است.

محل انجام محاسبات

- ۲۰۶- با توجه به این که در دو گونه‌ی زیر همه‌ی اتم‌ها از قاعده هشتایی پیروی می‌کنند، مقادیر q_1 و q_2 به ترتیب کدامند؟

(۱) ۲-، ۲-

(۲) ۱-، ۲-

(۳) ۲-، ۲+

(۴) ۱-، ۰

- ۲۰۷- عدد اکسایش اتم مرکزی در کدام مورد نادرست است؟

(۱) عدد اکسایش اتم نیتروژن در کاتیون آمونیوم نیترات برابر با -۳ است.

(۲) عدد اکسایش اتم گوگرد در آنیون مس (II) سولفات برابر با +۶ است.

(۳) عدد اکسایش اتم فسفر در آنیون فریکفسفید برابر با +۳ است.

(۴) عدد اکسایش اتم کلر در آنیون نقره کلرات برابر با +۵ است.

- ۲۰۸- کدامیک از عبارت‌های داده شده جمله‌ی زیر را به صورت درست کامل نمی‌کند؟

«وزن مولکولی است که .....»

الف- سه اتم اکسیژن آن روی یک خط راست واقع شده‌اند.

ب- در آن طول پیوندهای O-O یکسان و میانگین طول پیوندهای یگانه و دوگانه اکسیژن- اکسیژن است.

پ- سطح انرژی مولکول واقعی آن همواره بالاتر از ساختارهای لوویس جداگانه‌ای است که برای آن رسم می‌شود.

ت- آلوتروپ یا دگر شکل اکسیژن است و بر اثر تخلیه الکتریکی آن، گاز اکسیژن به وجود می‌آید.

(۴) الف، پ، ت

(۳) الف، پ

(۲) ب، پ، ت

(۱) ب، ت

- ۲۰۹- کدام مطلب نادرست است؟

(۱) طول پیوند، نشان دهنده جایگاه اتم‌ها در پایین‌ترین سطح انرژی یا پایدارترین حالت است.

(۲) پیوند B-F قطبی‌تر از پیوند C-F است.

(۳) انرژی پیوند H-Cl کمتر از انرژی پیوند H-Br است.

(۴) به فاصله تعادلی میان هسته‌های دو اتم شرکت کننده در پیوند کووالانسی، طول پیوند کووالانسی می‌گویند.

- ۲۱۰- در کدام ردیف از جدول زیر ویژگی‌های ذکر شده تماماً نادرست است؟

ردیف	ترکیب	تعداد کل الکترون‌های ظرفیت	تعداد پیوندهای کووالانسی	تعداد جفت الکترون‌های ناپیوندی
A (۱)	H _۲ SO _۴	۲۶	۶	۱۴
B (۲)	S _۲ Cl _۲	۲۶	۴	۲۰
C (۳)	SOCl _۲	۲۸	۴	۹
D (۴)	CH _۳ ⁻	۷	۳	۱

نظر خواهی (سوال های نظم حوزه): آیا مقررات آزمون اجرا می شود؟

دانش آموزان گرامی؛ لطفاً در هنگام پاسخ گویی به سوال های زیر، به شماره هی سوال ها دقت کنید.

پشتیبان

کفت و گو با پشتیبان درباره هدف گذاری دو درس

- ۲۸۷ - آیا پشتیبان شما در تماس تلفنی خود با شما درباره هدف گذاری ۲ درس گفت و گو کرد؟
۱) خیر، در این نوبت درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت نکردیم.
۲) پشتیبان با من تماس تلفنی نگرفت.
۳) گفت و گوی ما درباره هدف گذاری ۲ درس، از لحاظ زمان کافی و از لحاظ کیفیت کاملاً مؤثر بود.
۴) پشتیبان با من درباره هدف گذاری ۲ درس صحبت کرد.

تماس تلفنی پشتیبان

۲۸۸ - آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

- ۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

۲۸۹ - پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

- ۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبل از مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
۲) در زمان مناسب گرفت (بایه قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
۳) در روز پنج شنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

۲۹۰ - پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

- ۱) یک دقیقه تا سه دقیقه ۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه ۳) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه ۴) بیش از ۱۰ دقیقه

تماس پشتیبان با اولیا

۲۹۱ - آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون با اولیای شما تماس تلفنی داشته است؟

- ۱) بله، یک تماس تلفنی مستقل با ایشان داشته است.
۲) بله، هنگامی که با من گفت و گو کرد با والدین نیز سخن گفت.
۳) نمی دانم، شاید تماس گرفته باشد.
۴) خیر، ایشان هنوز با اولیای من تماس نگرفته است.

بورسی دفتر برنامه ریزی

۲۹۲ - آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون دفتر برنامه ریزی شما را بررسی کرده است؟

- ۱) پشتیبان من دفتر برنامه ریزی ام را با دقت بررسی کرد.
۲) پشتیبان من دفتر برنامه ریزی ام را با دقت بررسی کرد.
۳) پشتیبان من دفتر برنامه ریزی ام را بررسی نکرد.
۴) من دفتر برنامه ریزی ندارم.

کلاس رفع اشکال

۲۹۳ - آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می کنید؟

- ۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.
۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهتم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیشتری دارم)
۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می کند اما من امروز شرکت نمی کنم.
۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی کند.

شروع به موقع

۲۹۴ - آیا آزمون در حوزه هی شما به موقع شروع می شود؟

- ۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سروقت آغاز می شود.
۲) پاسخ گویی به سوال های علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.
۳) پاسخ گویی به سوال های علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.
۴) در هر دو مورد بی نظمی وجود دارد.

متاخرین

۲۹۵ - آیا دانش آموزان متاخر در محل جدایانه متوقف می شوند؟

- ۱) خیر، متاخرانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متاخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
۲) این موضوع تا حدودی رعایت می شود اما نه به طور کامل
۳) بله، افراد متاخر ابتدا متوقف می شوند و بعداً وارد حوزه می شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همه مهه ایجاد می شود.
۴) بله، افراد متاخر بعداً وارد حوزه می شوند ضمناً برای آنان محل جدایانه در نظر گرفته شده و بی نظمی و سروصدا ایجاد نمی شود.

مراقبان

۲۹۶ - عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- ۱) خیلی خوب ۲) خوب ۳) متوسط ۴) ضعیف

پایان آزمون - توک حوزه

۲۹۷ - آیا بر حوزه هی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه هی خروج زودهنگام داده می شود؟

- ۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه هی توک حوزه داده می شود.
۲) گاهی اوقات
۳) به ندرت
۴) خیر، هیچ گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸ - به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

- ۱) خیلی خوب ۲) خوب ۳) متوسط ۴) ضعیف

1	✓	□	□	□	□	51	□	✓	□	□	101	□	□	□	✓	151	□	□	✓	□	201	□	□	□	✓
2	□	✓	□	□	□	52	□	□	✓	□	102	✓	□	□	□	152	□	□	✓	□	202	□	□	□	✓
3	□	□	□	✓	□	53	□	□	✓	□	103	✓	□	□	□	153	✓	□	□	□	203	✓	□	□	□
4	□	□	□	✓	□	54	□	□	□	✓	104	□	□	□	✓	154	□	✓	□	□	204	□	□	✓	□
5	□	□	✓	□	□	55	□	□	✓	□	105	□	□	✓	□	155	□	□	□	✓	205	□	□	□	✓
6	□	✓	□	□	□	56	□	□	□	✓	106	□	✓	□	□	156	□	□	□	✓	206	✓	□	□	□
7	□	□	✓	□	□	57	□	□	□	✓	107	□	✓	□	□	157	□	✓	□	□	207	□	□	✓	□
8	□	✓	□	□	□	58	□	□	✓	□	108	□	□	✓	□	158	✓	□	□	□	208	□	□	□	✓
9	□	□	□	✓	□	59	✓	□	□	□	109	□	✓	□	□	159	□	□	✓	□	209	□	□	✓	□
10	✓	□	□	□	□	60	□	□	✓	□	110	□	□	✓	□	160	□	□	✓	□	210	□	□	✓	□
11	□	□	✓	□	□	61	□	□	□	✓	111	□	✓	□	□	161	□	✓	□	□					
12	□	□	□	✓	□	62	□	□	□	✓	112	□	□	□	✓	162	□	□	✓	□					
13	□	□	□	✓	□	63	✓	□	□	□	113	□	✓	□	□	163	□	□	✓	□					
14	✓	□	□	□	□	64	□	□	✓	□	114	□	□	✓	□	164	□	✓	□	□					
15	□	□	□	✓	□	65	✓	□	□	□	115	□	□	□	✓	165	□	□	✓	□					
16	□	□	✓	□	□	66	✓	□	□	□	116	□	✓	□	□	166	✓	□	□	□					
17	□	✓	□	□	□	67	□	□	✓	□	117	□	□	□	✓	167	□	✓	□	□					
18	□	□	□	✓	□	68	✓	□	□	□	118	□	✓	□	□	168	□	✓	□	□					
19	□	✓	□	□	□	69	□	□	□	✓	119	□	□	□	✓	169	□	□	✓	□					
20	□	□	✓	□	□	70	□	✓	□	□	120	□	✓	□	□	170	□	□	□	✓					
21	□	✓	□	□	□	71	□	□	□	✓	121	□	□	✓	□	171	□	□	□	✓					
22	□	□	□	✓	□	72	□	□	✓	□	122	□	□	✓	□	172	□	□	□	✓					
23	□	✓	□	□	□	73	□	□	□	✓	123	✓	□	□	□	173	✓	□	□	□					
24	✓	□	□	□	□	74	□	□	□	✓	124	□	□	□	✓	174	□	□	✓	□					
25	□	✓	□	□	□	75	□	✓	□	□	125	□	✓	□	□	175	✓	□	□	□					
26	✓	□	□	□	□	76	□	✓	□	□	126	□	✓	□	□	176	□	□	✓	□					
27	□	□	□	✓	□	77	□	□	✓	□	127	✓	□	□	□	177	□	□	✓	□					
28	□	□	□	✓	□	78	□	□	□	✓	128	□	□	✓	□	178	□	□	□	✓					
29	□	□	□	✓	□	79	✓	□	□	□	129	□	✓	□	□	179	□	□	✓	□					
30	□	✓	□	□	□	80	□	□	□	✓	130	□	✓	□	□	180	□	□	□	✓					
31	✓	□	□	□	□	81	□	□	□	✓	131	□	□	□	✓	181	□	✓	□	□					
32	✓	□	□	□	□	82	□	□	✓	□	132	□	□	□	✓	182	□	□	✓	□					
33	□	✓	□	□	□	83	□	□	✓	□	133	□	✓	□	□	183	□	□	✓	□					
34	□	□	✓	□	□	84	□	□	✓	□	134	□	✓	□	□	184	□	□	✓	□					
35	□	□	□	✓	□	85	□	□	□	✓	135	✓	□	□	□	185	□	✓	□	□					
36	□	□	□	✓	□	86	✓	□	□	□	136	□	✓	□	□	186	□	□	□	✓					
37	□	□	□	✓	□	87	✓	□	□	□	137	□	□	✓	□	187	□	□	✓	□					
38	□	□	✓	□	□	88	✓	□	□	□	138	□	□	✓	□	188	□	□	✓	□					

39 ☐ ☒ ☐ ☐	89 ☐ ☐ ☐ ☒	139 ☒ ☐ ☐ ☐	189 ☐ ☐ ☐ ☒
40 ☐ ☐ ☐ ☒	90 ☐ ☒ ☐ ☐	140 ☐ ☐ ☒ ☐	190 ☐ ☐ ☐ ☒
41 ☐ ☒ ☐ ☐	91 ☒ ☐ ☐ ☐	141 ☐ ☐ ☒ ☐	191 ☐ ☐ ☐ ☒
42 ☒ ☐ ☐ ☐	92 ☐ ☐ ☒ ☐	142 ☐ ☒ ☐ ☐	192 ☐ ☐ ☐ ☒
43 ☐ ☐ ☐ ☒	93 ☐ ☐ ☐ ☒	143 ☐ ☐ ☐ ☒	193 ☐ ☐ ☒ ☐
44 ☐ ☐ ☐ ☒	94 ☐ ☐ ☐ ☒	144 ☒ ☐ ☐ ☐	194 ☐ ☒ ☐ ☐
45 ☐ ☒ ☐ ☐	95 ☐ ☒ ☐ ☐	145 ☐ ☐ ☒ ☐	195 ☐ ☒ ☐ ☐
46 ☐ ☐ ☐ ☒	96 ☐ ☐ ☐ ☒	146 ☐ ☐ ☒ ☐	196 ☐ ☐ ☐ ☒
47 ☐ ☒ ☐ ☐	97 ☐ ☒ ☐ ☐	147 ☒ ☐ ☐ ☐	197 ☐ ☒ ☐ ☐
48 ☐ ☒ ☐ ☐	98 ☐ ☒ ☐ ☐	148 ☒ ☐ ☐ ☐	198 ☒ ☐ ☐ ☐
49 ☐ ☐ ☐ ☒	99 ☐ ☐ ☒ ☐	149 ☐ ☐ ☒ ☐	199 ☐ ☐ ☒ ☐
50 ☐ ☐ ☐ ☒	100 ☐ ☐ ☒ ☐	150 ☐ ☒ ☐ ☐	200 ☐ ☐ ☒ ☐

دفترچه پاسخ

۱۳۹۸ اسفند ماه ۲۳

عمومی نظام قدیم

رشته ریاضی و تجربی

طراحان به ترتیب حروف الفبا

محسن اصغری، حسن پاسیار، حسین پرهیزگار، داود تالشی، اسماعیل تیسعی، ابراهیم رضایی مقدم، محمد جواد قورچیان	(بان و ادبیات فارسی)
درویشعلی ابراهیمی، بشیر حسینزاده، حسین رضایی، امیر رضایی رنجبر، فرشید فرجزاده، خالد مشیرپناهی، فاطمه منصورخاکی، مجید همایی	علوم
ابوالفضل احرارزاده، محمد رضایی بقا، محمد رضا فرهنگیان، محمد ابراهیم مازنی، مرتضی محسنی کبیر، هادی ناصری، سید هادی هاشمی	دین و زندگی
میرحسین زاهدی، محمد سهرابی، علی شکوهی، رضا کیاسالار، مهدی محمدی، امیرحسین مراد	(بان انگلیسی)

گریبانشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گروه ویراستاری	گزینشگر	ویراستاران رتبه‌های برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
(بان و ادبیات فارسی)	محمد جواد قورچیان	محسن اصغری، اسماعیل تیسعی	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی	_____	فریبا روفی
علوم	فاطمه منصورخاکی	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی	اسماعیل یوسفی	_____	لیلا ایزدی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی	محمد آصالح	محمد رضا	محمد رهیزکار
(بان انگلیسی)	نسترن راستگو	محمد نهادی	آنایتی اصغری	فاطمه فلاحت‌پیشه	فاطمه توکلی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فاطمه منصورخاکی
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری
مسئول دفترچه، مسئول دستورالعمل‌ها، مسئول مطبوعات	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی	فاطمه عظیمی
نقاره چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۲۱

بیت ب: ایهام تناسب: مهر در مصراج اول ۱- محبت (معنای مورد نظر) ۲- خورشید
(با واژه «مه» تناسب دارد)

بیت الف: استعاره: پسته استعاره از لب و دهان بار
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

(مسنون اصلی) -۷

در ترکیب «روان تشنۀ ما» دو وابسته صفت و مضاف‌الیه وجود دارد. دقت کنید که ضمیر «ت» در «جام جمت» متمم است نه مضاف‌الیه مضاف‌الیه (زلال خضر را از جام جم به تو می‌دهند).

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تماشای این جهان

گزینه ۲: یک چمن گل

گزینه ۴: راه غم

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، ترکیبی)

(دواودر تالشی) -۸

مفهوم گزینه‌ها:

گزینه ۱: دعوت به قیام است.

گزینه ۲: بیت اول می‌گوید: باید ظلم را از بین برد، بیت دوم می‌گوید: ظالم خود، گور خود را می‌کند.

گزینه ۳: گوشه‌نشینی و پنهان شدن

گزینه ۴: دعوت به سخن گفتن و پرهیز از خاموشی

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفات، مثابه صفحه ۱۰ تا ۱۳)

(ابراهیم رضایی مقدم) -۹

مفهوم گزینه‌های ۱، ۲ و ۳، «فاس شدن راز عشق» است و مفهوم گزینه ۴ «توصیه به رازداری» است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، مشابه صفحه ۹۸)

(دواودر تالشی) -۱۰

مفهوم صورت سؤال بیانگر «سیست اراده بودن مردم» است، ولی با سایر گزینه‌ها به جز گزینه ۱ تقابل معنایی دارد که بیانگر «همت بلند و بلند همتی» است.

گزینه ۱: بیانگر این است که در راه عشق رهبر و راهنمایی لازم است تا راهنمای عاشق نوسفر باشد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۹۵)

ادبیات پیش‌دانشگاهی

-۱

فصاحت: درستی و شیوه‌ای
(بلاغت: چیره‌زبانی)

(مسنون پرهیزکار)

-۲

(ابراهیم رضایی مقدم)

معنی درست و ازهایی که غلط معنی شده است:

مقرق: اقرار کننده، سخن‌گو

تحل: زنبور عسل

معجر: روسری

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

-۳

(مسنون پرهیزکار)

واژه ثواب به نادرست صواب نوشته شده است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املاء، ترکیبی)

-۴

(اسماعیل تشیعی)

کتاب «ثوری رنگ‌ها» از آثار علمی گوته است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

-۵

(مسنون پاسیوار)

در بیت آرایه‌های تضاد و حس‌آمیزی دیده نمی‌شود.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: واژه‌های «سر» و «تبیغ» مجاز دارند. شور در سر داشتن و نمک‌شانی کنایه هستند.

گزینه ۲: واژه «شور» ایهام تناسب دارد (معنی پذیرفتی آن «سوق» است و در معنی شوری با نمک‌شانی تناسب دارد). در مصراج دوم تشیبه وجود دارد.

گزینه ۴: خنده زخم؛ تشخیص و استعاره شور و نمک و زخم؛ مراعات نظری
(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، آرایه، ترکیبی)

-۶

(مسنون اصلی)

بیت ج: تشییه: تشییه رخ معشوق به ماه و ترجیح رخ بر ماه / تشییه قد معشوق به سرو و ترجیح قد بر سرو

بیت د: حسن تعیلی: شاعر دلیل اشکبار بودن شمع را عاشق بودن او دانسته است.

بیت ه: جناس: جوان و جان

(مسین پرهیزکر)

-۱۶

در مصراع اول این بیت فعل‌ها مرکب نیست، چون گسترش‌پذیر است. بنابراین میل و انس دو اسمی هستند که نیاز به متتم دارند.

(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۹۰)

(اسماعیل تشتیعی)

-۱۷

وابسته‌های پیشین: دومین مرحله/ چند کیلومتر/ آن روز/ آن شهید

وابسته‌های پسین: مرحله کار/ خاکریزی/ طول چند کیلومتر/ خاکریز اول/ خاکریز دوچاره/ تدبیر حساب شده/ تدبیر آن شهید/ شهید بزرگوار/ رزم‌نگان/ نیروهای نیروهای دشمن

دقت بفرمایید که «به عنوان» حرف اضافه است نه مضاف.

(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(مسین پرهیزکر)

-۱۸

در این بیت شاعر در هنگام صبح، معشوق را در برابر خود و خود را در وصال می‌بیند.

(ادبیات فارسی ۳، مفهوم، مشابه صفحه ۹۱)

(ابراهیم رضایی مقدم)

-۱۹

مفهوم بیت سوال و گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» «اتحاد عاشق و معشوق» است، مفهوم بیت گزینه «۲»، «توحید و یگانگی» است.

(ادبیات فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۰)

(اسماعیل تشتیعی)

-۲۰

مفهوم گزینه «۱»: «از ماست که بر ماست».

مفهوم گزینه «۲»: «تعاون و همدلی» یا «همیت اتحاد»

مفهوم گزینه «۴»: «روزگار غرور و خودبینی افراد را در هم می‌شکند».

اما در گزینه «۳»: بیت اول: «استفاده از تجربه برای دفع حوادث»

بیت دوم: «تجربه و علم هیچ یک در حداثه به کار نیامد».

(ادبیات فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

ادبیات ۳ و زبان فارسی ۳

خایب: نامید، بی بهره

متصدی: شکارگاه

ضیف: مهمان

(داوود تالش)

-۱۱

(ادبیات فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

-۱۲

(محمدبهره قوریان)

املاً صحیح در بیت «الف»: فراغت ← فرات

املاً صحیح در بیت «د»: قریب ← غریب/ غریب ← قریب

(ادبیات فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

-۱۳

(داوود تالش)

از داستان‌های منسوب به دوره اشکانیان است (قبل از اسلام)، در قرن پنجم آن را به نظم درآورده است.

(ادبیات فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

-۱۴

(اسماعیل تشتیعی)

در گزینه «۱»: سینه افلاک: تشخیص، اما «مهر» فقط در معنای خورشید آمده، پس ایهام ندارد.

در گزینه «۲»: «علت سوختن پروانه به وسیله شمع: پروانه محل شمع را فاش می‌کند» و این حسن تعلیل است. / مراعات نظیر: شمع و پروانه/ شمع و سوختن/ بال و پر

در گزینه «۳»: حس‌آمیزی: شکرخنده/ یقین به گمان بیفتند: تناقض در گزینه «۴»: حس‌آمیزی: سخن که شنیدنی است، رنگ دارد. (که دیدنی است) اسلوب معادله: مصراع دوم به عنوان مثال و مصادقی برای مصراع اول آمده است.

(ادبیات فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

-۱۵

(مسن پاسیار)

در بیت (ب) واژه «خون» نقش معطوف دارد و واژه «هر یک» نقش بدل.

در بیت (د) واژه «سلطانی» نقش معطوف دارد و واژه «دور» نقش تکرار.

شرح ایات دیگر:

در بیت (الف) واژه «یار» اگرچه دوبار تکرار شده، نقش تبعی تکرار ندارد، چون در دو نقش متفاوت آمده است. «واو» در مصراع دوم پیوند هم‌پایه‌ساز است.

در بیت (ج) فقط یک نقش تبعی وجود دارد (معطوف در مصراع دوم) «واو» در

مصراع اول پیوند هم‌پایه‌ساز است.

(زبان فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۹۶)

عربی ۳

<p>(فاطمه منصورکان)</p> <p>بیت صورت سؤال (روزگار را دیدم در حالی که مختلف می چرخید/ نه اندوهی دوام دارد و نه شادی ای) و بیت گزینه «۱» هر دو به ناپایداری اوضاع روزگار اشاره دارند.</p> <p>(درک مطلب و مفهوم)</p>	-۲۶	<p>(میبد همایی)</p> <p>شعراء بلادنا: شاعران کشور (سرزمین) ما/ «لا یعنونَ إلَّا الخموْل»: فقط از تبلیی رنج می برند/ «يَدْعُوكُمْ»: آنها را فرا می خوانند، آنها را دعوت می کنند</p> <p>شرح گزینه های دیگر</p> <p>گزینه «۱»: ضمیر «نا» در «بلادنا» ترجمه نشده است و «فرا می خواندن» ماضی استمراری است که صحیح نیست.</p> <p>گزینه «۳»: «کان ... یحستون: احساس می کردند» ماضی استمراری است، «ما»: در «مردم ما» اضافه است و «یدعون» باید به صورت مضارع (دعوت می کنند) ترجمه شود.</p> <p>گزینه «۴»: «ما»: در «مردم ما» و «شان» در «تبلي شان» اضافه هستند.</p> <p>(ترجمه)</p>	-۲۱
<p>(فاطمه منصورکان)</p> <p>بارودی: «البارودی/ «در قسیده های خود»: فی قصائد («قصائد» مضاف است و «ال» نمی گیرد)./ «جوانان جامعه اش»: شباب مجتمعه («شباب» مضاف است و «ال» نمی گیرد)./ «به استفاده کردن»: علی الاستفادة/ «از فرسته ها»: من الفرض/ «برای رسیدن به»: للوصول إلى/ «بزرگواری»: المجد، العلو/ «تشویق می کرد»: کان ... پیشجع (ماضی استمراری)</p> <p>(تعربی)</p>	-۲۷	<p>(میبد همایی)</p> <p>«بارودی»: «البارودی/ «در قسیده های خود»: فی قصائد («قصائد» مضاف است و «ال» نمی گیرد)./ «جوانان جامعه اش»: شباب مجتمعه («شباب» مضاف است و «ال» نمی گیرد)./ «به استفاده کردن»: علی الاستفادة/ «از فرسته ها»: من الفرض/ «برای رسیدن به»: للوصول إلى/ «بزرگواری»: المجد، العلو/ «تشویق می کرد»: کان ... پیشجع (ماضی استمراری)</p> <p>(تعربی)</p>	-۲۷
<p>ترجمة متن درک مطلب</p> <p>فضای مجازی یکی از پدیده هایی است که توجه پژوهشگران را به خود جلب می کند تا پیرامون آثارش بر جامعه بشری مطالعه کنند. پس باید بدانیم تعداد کاربران اینترنت امروزه از سه میلیارد کاربر تجاوز می کند، ولی (در واقع) بر بیش تر از نود درصد ساکنان زمین اثر دارد این بدان معناست که ما باید بیش تر تلاش کنیم تا فرهنگ جامعه مان را در شیوه استفاده از این تکنولوژی های جدید بالا ببریم همانگونه که باید به فرزندانم از کودکی یاد بدھیم تا از آن به بهترین شکل در زندگی شان استفاده کنند. استفاده از کتاب های الکترونیکی یکی از راه های بهبود استفاده از اینترنت و فضای مجازی است زیرا آن ها مجموعه ای از دانش های سودمند و مطمئن هستند که به ما بیش تر از اطلاعات سطحی ای که از طریق اینترنت با آن رو به رو می شویم، سود می رسانند و نیز برای ما این امکان وجود دارد که در این کتاب ها مانند کتب چاپی ورق بزنیم (و مطالعه نماییم)!</p> <p>(امیر رضائی رنبر - مشهد)</p>	-۲۸	<p>«طالبات المدرسة المجدات»: دانش آموزان کوشای (تلاشگر) مدرسه / «المحتاجين الحقيقين»: نیازمندان واقعی (حقیقی) / «مدینتکن الکبیره»: شهر بزرگان / «لا تنسیس»: فراموش نکید</p> <p>شرح گزینه های دیگر</p> <p>گزینه «۱»: «مدارس» نادرست است.</p> <p>گزینه «۲»: «مدرسة تلاشگران»، «شهرها»، «حقیقتاً» و «فراموش نمی کنید» نادرست اند.</p> <p>گزینه «۳»: «در» قبل از «مدرسة» و «بزرگ» نادرست اند.</p> <p>(ترجمه)</p>	-۲۲
<p>(مسین رضائی)</p> <p>«ذغوا»: رها کنید / «ذریعة»: بهانه ای / «تجعلکم محرومین»: محروم تان می کنید / «من لقاء»: از دیدار / «الوالدين»: پدر و مادر / «لأن»: زیرا / «هناک»: هستند (وجود دارند) / «أولاداً»: فرزندانی / «يُضيّعون» (جمله وصفیه): از دست می دهند / «هذه الفرصة»: این فرصت / «الذهبیة»: طلایی</p> <p>(ترجمه)</p>	-۲۳	<p>«ذغوا»: رها کنید / «ذریعة»: بهانه ای / «تجعلکم محرومین»: محروم تان می کنید / «من لقاء»: از دیدار / «الوالدين»: پدر و مادر / «لأن»: زیرا / «هناک»: هستند (وجود دارند) / «أولاداً»: فرزندانی / «يُضيّعون» (جمله وصفیه): از دست می دهند / «هذه الفرصة»: این فرصت / «الذهبیة»: طلایی</p> <p>(ترجمه)</p>	-۲۳
<p>(مسین رضائی)</p> <p>«فی الماضي»: در گذشته / «كثیرٌ من الناس»: بسیاری از مردم / «كان... يظنون»: گمان می کردند / «أن»: که / «كُل»: هر / «ظاهرة طبيعية»: پدیده ای طبیعی / «عذاب»: عذای / «من عند»: از جانب (نژد) / «آلقيتهم»: خدا یانشان / «عقاب»: برای کیفر / «المذنبين»: گناهکاران / «إلآ»: به جز / «العلماء»: دانشمندان</p> <p>(ترجمه)</p>	-۲۴	<p>«فی الماضي»: در گذشته / «كثیرٌ من الناس»: بسیاری از مردم / «كان... يظنون»: گمان می کردند / «أن»: که / «كُل»: هر / «ظاهرة طبيعية»: پدیده ای طبیعی / «عذاب»: عذای / «من عند»: از جانب (نژد) / «آلقيتهم»: خدا یانشان / «عقاب»: برای کیفر / «المذنبين»: گناهکاران / «إلآ»: به جز / «العلماء»: دانشمندان</p> <p>(ترجمه)</p>	-۲۴
<p>(فرشید فرج زاده - تبریز)</p> <p>گزینه «۱»: کلمه «فقط» اشکال دارد اما کلمه «کل» اشکال دارد!</p> <p>گزینه «۲»: کلمه «جمعی» اشکال دارد؛ اگر «أكثراً» بود قابل قبول تر بود چراکه در متن اشاره شده است بر بیش تر از نود درصد مردم تأثیر دارد نه بر صد در صد آنان!</p> <p>(درک مطلب و مفهوم)</p>	-۲۹	<p>شرح گزینه های دیگر</p> <p>گزینه «۱»: «صحابه» جمع تکسییر «صاحب» است، بنابراین به صورت «یاران» ترجمه می شود نه «یار».</p> <p>گزینه «۳»: «قد» قبل از فعل مضارع به صورت: «گاهی» و برخی موقع به صورت: «شاید» ترجمه می شود.</p> <p>گزینه «۴»: «أحسَّ» فعل ماضی صیغه لغائب باب إفعال است و به صورت «احساس کرد» ترجمه می شود، اما «احساس می کنم» فعل مضارع بوده و به صورت «أحسِّ» مضارع متکلم وحده از باب إفعال) ترجمه می شود.</p>	-۲۵

(بشهر سیستان و بلوچستان)

-۳۶

جمله قبل از «اَلَا» کامل است و هیچ نقشی حذف نشده است، بنابراین مستثنی باید منصوب باشد.

«المعلمات» به دلیل جمع مؤنث سالم بودن، در حالت نصب با علامت اعراب فرعی (کسره) می‌آید.

(منصوبات)

(در رویشعلی ابراهیمی)

-۳۷

هرگاه جمله قبل از «اَلَا» کامل باشد، مستثنی منه در آن موجود است (حیوان).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: چون جمله قبل از «اَلَا» ناقص است، مستثنی منه ندارد.

گزینه «۲»: به خاطر ناقص بودن جمله قبل از «اَلَا» مستثنی منه در این عبارت وجود ندارد.

گزینه «۳»: عبارت پیش از ادات استثناء «اَلَا» ناقص و ناتمام است، لذا در آن مستثنی منه وجود ندارد.

(منصوبات)

(سیستان و بلوچستان)

-۳۸

جواب گزینه «۳»: «أَخْوَى (أَخْوَانٍ + i)، مبتدا و مرفوع با «الف: اعراب فرعی» است و نمی‌تواند منادا باشد.

شكل آن در صورت منادا بودن «أَخْوَى: أَخْوَينِ + i» است.

اسم‌های اول سایر گزینه‌ها، ضمن منادا بودن ممکن است، مبتدا نیز باشند.

(منصوبات)

(فارسی مشیر پناهن - (حلل‌ان)

-۳۹

در گزینه «۲»: «رب» مندادی مضاف و منصوب است. «ای پروردگارم! اگر خطاکار هستم، مرا از بخشش خود محروم نساز و مرا از درگاهات مران!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «رب» مبتدا و مرفوع می‌باشد. «پروردگارت همواره در مواجه شدن با مشکلات تو را یاری می‌دهد و هر کجا که باشی، همراه توست!»

گزینه «۳»: «رب» مبتدا و مرفوع می‌باشد. «پروردگار شما کسی است که می‌داند آنچه را که در سینه هایتان است، پس از رحمت وی نالمید نشود!»

گزینه «۴»: «رب» مبتدا و مرفوع است. «پروردگار ما کسی است که آفرینش هرچیزی را بدان عطا نموده است سپس آن را هدایت کرده است.»

(منصوبات)

(فاطمه منصوری‌فکان)

-۴۰

اگر اسم مورد ندا دارای حرف تعریف «ال» باشد، برای مذکور از «أَيْهَا» و برای مؤنث از «أَيْتَهَا» استفاده می‌کیم (با آیه‌ها المسلمون).

(منصوبات)

(امیر رضائی رنبر - مشهور)

-۳۰

در متن گفته شده که اعتبار کتب الکترونیکی از کتب چاپی بیشتر است!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: امکان ورق زدن آن‌ها (کتاب‌های الکترونیکی) برای مطالعه کنندگان!

گزینه «۳»: فایده و سود در آن‌ها برای خوانندگان و کاربران!

گزینه «۴»: نقش آن‌ها در بهتر کردن استفاده از اینترنت!

(در ک مطلب و مفهوم)

-۳۱

(امیر رضائی رنبر - مشهور)

طبق متن، مطالب سودمند عمیق و معتبر بهتر است از مطالب غیرسودمند سطحی و نامعتبر!

(در ک مطلب و مفهوم)

-۳۲

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: « مجرد ثلثی » نادرست است.

گزینه «۳»: «مبني للمجهول» و «نائب فاعله ضمير مستتر» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «مبني للمجهول» و «نائب فاعله ضمير بارز» نادرست‌اند.

(تغییل صرفی و نمودی)

-۳۳

(امیر رضائی رنبر - مشهور)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «خبر لمبتدأ «استفادة» و مرفوع» نادرست است.

گزینه «۳»: « فعله «أَحَسَنَ» على وزن «فعَلَ» و «خبر و مرفوع» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: « مضارعه: يَتَّخِسَّ » نادرست است.

(تغییل صرفی و نمودی)

-۳۴

(فاطمه منصوری‌فکان)

«تحاول» مضارع منصوب با حرف «أُنْ» است.

(منصوبات)

(سیستان و بلوچستان)

(سیستان و بلوچستان)

-۳۵

در جمله منفی که «مستثنی منه» حذف شود، معنای حصر وجود دارد.

در گزینه‌های «۱» و «۲»: «مستثنی منه» وجود دارد، لذا معنای حصر وجود ندارد: «۱» انسان «۲» عمل

در گزینه «۳»: استثنای وجود ندارد (آل = أُنْ + لا) مرکب از حرف ناصب و لای نفی است.

(منصوبات)

(هاری ناصری)

مرحله اول توبه که همان پیشمانی از گناه است، معمولاً با عبارت «استغفارُ الله» ابراز می شود و در آیه مورد نظر، عبارت «بِسْتَغْفِرَ اللَّهِ» به این مرحله از توبه اشاره می کند. مفهوم تخلیه یا پیرایش، یعنی پاک شدن از آلودگی ها با توبه، در سخن امام علی (ع) این گونه آمده است: «الْتَّوْبَةُ تَطْهِيرُ الْقُلُوبَ وَ تَفْسِيلُ الذَّنْبِ»: «توبه دلها را پاک می کند و گناهان را می شوید».

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۶۶ و ۷۱)

-۴۸

(محمد رضایی‌بقا)

مقام معظم رهبری در مورد علم این گونه تذکر می دهد: «باید علم را که مایه اقتدار ملی است، همه جدی بگیرند و دنبال کنند. کشوری که مردم آن از علم بی بهره باشند، هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت ... باید استعدادهای یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، عالم بشود».

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۴)

-۴۹

(مرتضی محسنی‌کیر)

فریب بزرگ شیطان این است که لذت گناه را برتر از خوشی و لذت اطاعت از فرمان الهی جلوه می دهد. دروغ، یک گناه فردی است: اما رباخواری، رشوه دادن و بی توجهی به عفاف و پاکدامنی از گناهان اجتماعی هستند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌های ۷۳ و ۷۵)

-۵۰

(محمد رضایی‌بقا)

از آن جا که مردم نسبت به یازده امام معصوم، قدرناشیانی و ناسپاسی کردند، خداوند آخرين حجت خود را تا آمده شدن جامعه انسانی برای بهره مندی از او، غایب نمود. خداوند در آیه ۵۳ سوره افال در مورد علت از دست دادن نعمت ها می فرماید: «ذلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُنْ مُغْيِراً نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُبَيِّنُوا مَا يَنْفَعُهُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ: اِنْ بَدَنْ سَبَبَ اسْتَكْبَارَ كَهْ دَخَلَوْنَدَ نِعْمَتَ رَبِّهِمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ». این بدان سبب است که خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی دهد مگر آن که آنها خود وضع خود را تغییر دهند. همانا که خداوند شنو و داناست.» پس تغییر رفتار انسان ها، «یغتروا ما یانفیعهم»، عامل بی بهره شدن از نعمت ظهور امام است. همچنین در آیه «وَنَرِيدُ أَنْ تَمَنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَغْفِفُوا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلُوكُمْ أَنَّهُمْ وَتَجْعَلُهُمُ الْوَارثِينَ: مَا مِنْ وَاحِدٍ بِمِسْتَعْفَفَتِ زَمِينٍ، مِنْتَ نَهِيمَ وَأَنَّ رَا پیشوایان [مردم] قرار دهیم وَأَنَّ رَا وارثان [زمین] قرار دهیم.» به منت های خدا بر میستعفان اشاره شده است.

(دین و زندگی ۳، درس های ۹ و ۱۰، صفحه های ۱۱ و ۱۷)

-۵۱

(محمد رضایی‌بقا)

یکی از علل مبارزة امامان بزرگوار (ع) با حاکمان زمان خود، این بود که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر با می گذاشتند و به مردم ستم می کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که بر اساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

(دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه ۱۳)

-۵۲

(محمد رضایی‌بقا)

باید توجه کنیم که امام را از آن جهت «غایب» نامیده اند که ایشان از نظرها «غایب» است، نه این که در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، این انسان ها هستند که امام را نمی بینند، نه این که ایشان در بین مردم حضور نداشته باشد. بخش اصلی رهبری امام عصر (ع)، مربوط به «ولایت معنوی» می شود و امام عصر (ع) در نامه ای به شیخ مفید در این باره می فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نمی ماند». یعنی هم اکنون نیز امام عصر (ع) سپریست، حافظ و یاور مسلمانان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه های ۱۱ و ۱۲)

-۵۳

(محمد رضایی‌بقا)

یکی از اهداف مهم پیامبر اکرم (ص)، تبیین جایگاه خانواده، به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها با فضیلت، حافظ عفاف و پاکدامنی و مانع اصلی فساد و تباہی بود. احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه به شمار می رفت. رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش (قول و فعل نبوی) انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه ۸۵)

-۴۱

(محمد رضایی‌بقا)

رسول خدا (ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه ای بنا نهاد که در آن، به جای حکومت ستمگران و طاغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد. خداوند در این باره می فرماید: «بِاَئُهَا الَّذِينَ آمَنُوا اَطْبَاعُ اللَّهِ وَ اَطْبَاعُ الرَّسُولِ وَ اُولَئِكَ مِنْكُمْ». در تقابل با آن، پذیرش ولایت غیر خدا و اطاعت از تمایلات نفسانی و خودسری است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه های ۸۰ و ۸۱)

-۴۲

(سلیمان کلشنی)

در آیه «وَ مَنْ آَيَّهُ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْقَبِكُمْ أَرْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوْدَةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَنْتَكِرُونَ» خداوند از آفرینش همسرانی آرامش بخش که مودت و رحمت را به ارمغان می آورند، به عنوان آیات و نشانه ایشان یاد می کند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه ۸۲)

-۴۳

(محمد رضایی‌بقا)

طبق آیه «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلُهُمْ بِالْأَحْسَنِ»، آخرین روش دعوت رسول خدا (ص) به سوی پیام رهایی بخش دین می بینیم اسلام، مجادله و بحث و گفتگوی منطقی است.

بنابر فرمایش امام خمینی (ره): «به گفته قرآن کریم [دشمنان] هرگز دست از مقاتله و سیزی با شما بر نمی دارند مگر اینکه شما را از دینتان برگردانند.»

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه های ۹۰ و ۹۱)

-۴۴

(محمد رضایی‌بقا)

اگر جامعه ای در برخی از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «تبیه اجتماعی» است. انحراف های اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی (بدوی) خود اصلاح شوند تا گسترش نیابت و ماندگار نشوند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۳)

-۴۵

(مرتضی محسنی‌کیر)

پیامبر اسلام (ص) بنابر آیه «مُحَمَّدُ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ اشْدَاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَةٌ وَبَيْنَهُمْ» از مسلمانان می خواهد که با هم کیشان خود در سراسر جهان پیوند برادری برقرار کنند و مانند اعضا یک خانواده از یکدیگر دفاع نمایند. و آیه شریفة «قُلْ مَنْ حَرَمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لَعَبَادَهُ وَ الصَّابِيَاتِ مِنِ الرِّزْقِ ... بَعْدَ مَا كَبَرَ زَوْرَهَا رَبِّهِمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ» در مورد دیدگاه متعادل نسبت به بهره مندی از نعمت های دنیوی است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه های ۸۱ و ۸۲)

-۴۶

(ابوالفضل امیرزاده)

در آیه «وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ» هر کس ولی خود قرار دهد خدا و رسولش را و کسانی که ایمان آورند، آنان همان حزب خدا هستند که پیروزند. رمز پیروزی، پذیرش ولایت خدا، رسول و ایمان است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه ۹۰)

-۴۷

زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «کارگران کودک در مناطق شهری پول بیشتری در می‌آورند؛ در حالی که کودکان در مناطق روستایی کمتر کسب درآمد دارند.»

-۶۱

نکته مهم درست

بین دو جمله تضاد صریح یا مغایرت وجود دارد که در این صورت گزینه «۳» حذف می‌شود. گزینه‌های «۱» و «۴» در اول جمله یا وسط دو جمله به کار می‌روند و بنابراین حذف می‌شوند. «however» می‌تواند به جای کلمات ربط تضاد به کار رود و جای شناوری در جمله دارد و می‌تواند در وسط جمله بین دو کاما قرار گیرد.

(گرامر)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «فاضانور دان- افرادی که در اعماق فضا داخل یک سفینه فضایی سفر می‌کنند- مجبورند لباس‌های مخصوصی پوشیدند تا این‌که به توانند از خودشان در مقابله اشده‌های خطرناک محافظت کنند.»

-۶۲

نکته مهم درست

در این سؤال ساختار هدف به کار رفته است. «special» صفت است و نشان می‌دهد که بعد از آن باید اسم به کار رود و جمله دوم که هدف از پوشیدن لباس را بیان می‌کند بهوسلیه «so that» به جمله پایه وصل می‌شود.

-۶۳

(مهدی محمدی)

ترجمه جمله: «مرد جوان تعاملی به شرکت در مهمانی نداشت و بنابراین با لبخندی مصنوعی که به چهره‌اش داشت به دوستانش خوش‌آمد گفت.»

(۱) مصنوعی

(۲) ناگهانی

(۳) مؤدب

(۴) واقعی

(واژگان)

-۶۴

(مهدی محمدی)

ترجمه جمله: «برنامه جدید بهترین راه حل برای مشکلات حمل و نقل عمومی می‌باشد. من مشتاق هستم تا شخصی را که پیشگام این ایده خلاقانه بوده را بشناسم.»

(۱) محقق

(۲) عضو

(۳) مخترع

(۴) پیش‌قدم

(واژگان)

-۶۵

(مهدی محمدی)

ترجمه جمله: «هنگامی که شما می‌خواهید شغل مناسبی را انتخاب کنید، شما باید عوامل زیادی را در نظر بگیرید، اما مهم‌ترین ویژگی، اساس مالی آن [شغل] می‌باشد.»

(۱) پایه، اساس

(۲) فشار

(۳) هزینه

(۴) تأثیر

(واژگان)

-۶۶

(محمد سهرابی)

ترجمه جمله: «از دولت انتظار می‌رود تا اقدامات جدی علیه کار کودکان انجام دهد. [اقداماتی] شامل ایجاد فرصت‌های استخدامی در زمینه‌های مختلف مانند تجارت، کشاورزی و صنعت.»

(۱) استخدام

(۲) توسعه، پیشرفت

(۳) بهبود

(۴) تشویق

(واژگان)

-۶۷

(محمد سهرابی)

ترجمه جمله: «دکترها قاطعه‌انه بر این باور هستند که استفاده از اقدامات بازدارنده که شامل کاهش وزن، رژیم غذایی متعادل و ورزش منظم می‌باشد، بهترین راه کار برای غلبه بر بیماری‌های مزمن می‌باشد.»

(۱) امری، دستوری، ضروری

(۲) حافظاتی

(۳) بازدارنده

(۴) فعل

(واژگان)

(محمد رضای بقا)

انتخاب شیوه‌های درست مبارزه متناسب با شرایط زمانه، موجب شد تا تفکر اسلام اصیل و راستین باقی بماند، بنای ظلم و جور پنی‌امیه و بی‌عباس به تدریج سست شود و روش زندگی امامان به نسل‌های آینده معزوفی شود. نمونه‌ای از این روش‌ها که در شرایط خطر نسبت به امامان و شیعیان آنان صورت می‌گرفت، تقدیم بود. به این معنا که اقدامات حساس از نظر دشمن مخفی شود تا در عین ضربه زدن به دشمن، شیعیان کمتر ضربه بخورند و جان شیعیان نیز حفظ شود.

-۵۴

(محمد رضای بقا)

مقصود امام رضا (ع) از عبارت «من از شرط‌های آن هستم» این بود که توحید تها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی، با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است. از جمله نتایج حضور فعال امامان برای تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر (ص) و قرآن کریم است.

-۵۵

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۰۰)

(محمد رضای بقا)

امام علی (ع) پس از این که از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، برای حفظ نظام نوپای اسلامی سکوت پیشه کرد و هرجا که از آن حضرت کمک می‌خواستند، آنان را یاری می‌نمود. (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۰۴)

-۵۶

(محمد رضای بقا)

دوره غیبت به معنای عدم امامت امام عصر (ع) نیست؛ بلکه رهبری حقیقی مسلمانان، هم‌اکنون نیز بر عهده ایشان است، اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند؛ همان‌طور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را درنی‌بایند و مشاهده نمی‌کنند. اگر شب، عالم را فراگیرد و خورشید هیچ‌گاه طلوع نکند آن زمان است که نعمت وجود خورشید پشت ابر نیز بر همکان روش خواهد شد.

-۵۷

(محمد ابراهیم مازنی)

شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب خاص، امام عصر (ع) برای ایشان نامه‌ای نوشت و فرمود به فرمان خداوند، پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم امامت در شکل غیبت (کبری) آغاز شده است.

سخت‌گیری حاکمان بنی عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان در مورد قیام مهدی (ع) رسیده بود، مطلع بودند.

-۵۸

(سیده‌هادی هاشمی)

امام صادق (ع) در توصیف یاران امام عصر (ع) می‌فرماید: «یاران مهدی (ع) مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا و استوارتر از صخره‌ها هستند؛ اگر به کوه‌ها روی آورند، آن‌ها را متلاشی می‌کنند.» این فرمایش در خصوص مسئولیت «یجاد آمادگی در خود و جامعه» برای منتظران است و کسانی می‌توانند در هنگام ظهور سرشار از یقین و استوارتر از صخره‌ها باشند که قبل از ظهور آن حضرت، تمرین کرده و در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی و مقاومت در مقابل شیاطین درون و برون، ویزگ‌هایی چون شجاعت، عزت نفس، بلندهمتی و پاکدامنی را در خود پرورانده باشند (قسمت اول همه گزینه‌ها درست بود).

-۵۹

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه ۱۰۴)

(مرتضی محسنی کبیر)

غلبه دین حق بر سایر اندیشه‌ها در آیه «هُوَ أَلَّا إِرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَلَمْ يَكُنْ لِّلنَّاسِ بِإِيمَانِهِمْ بِالْحُقْقِ لَيَظْهُرَهُ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا يَكُنْ لِّلنَّاسِ بِإِيمَانِهِمْ بِالْحُقْقِ ذَكْرٌ شَدِيدٌ است. لازمه انتظار فرج که در کلام امام علی (ع) مورد تأکید واقع شده، دعا برای ظهور امام زمان (ع) است.

-۶۰

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه ۱۰۵)

(رخا کیاسالار)

ترجمه جمله: «باراگراف دوم عمدتاً درباره چه چیزی بحث می کند؟»
«سیاهچاله‌ها چگونه به وجود می آیند؟»
(درک مطلب)

-۷۳

(رخا کیاسالار)

ترجمه جمله: «متن خاطرنشان می کند که سیاهچاله‌ها غیرقابل اجتناب‌اند، زیرا کشش جاذبه آن‌ها خیلی قوی است.»
(درک مطلب)

-۷۴

(رخا کیاسالار)

ترجمه جمله: «کلمه "them" که در پاراگراف اول زیر آن خط کشیده شده به چه چیزی اشاره می کند؟»
«سیاهچاله‌ها»
(درک مطلب)

-۷۵

(رخا کیاسالار)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از جملات زیر درست نیست؟»
«ایده سیاهچاله به نیمة دوم قرن پیستم بازمی‌گرد».
(درک مطلب)

-۷۶

ترجمه متن درک مطلب دوم:
خورشید داغ‌ترین جسم در منظمه شمسی ماست. آن [خورشید] حدود ۹۳ میلیون مایل از زمین فاصله دارد. خورشید ما از زمانی که ۴,۵ میلیارد سال پیش شکل گرفت، گرما و نور تولید کرده است. خورشید این کار را تبدیل هیدروژن به عنصری دیگر به نام هلیوم انجام می‌دهد. هشت دقیقه طول می‌کشد تا پرتوهای نور از سطح خورشید به زمین برسند.
از زمین، خورشید ما شبیه دایره‌ای گرد و زرد در آسمان است. خورشید طوری به نظر می‌رسد که انگار هیچ وقت تغییر نمی‌کند. اما در واقع توپی در حال جوشیدن از گاز است که همواره در حال تغییر است. گرما از مرکز خورشید به آهستگی مثل حباب به سطح آن می‌رسد. سطح خورشید همچون قوری آبی است که به سرعت در حال جوشیدن است. دما در سطح آن حدود ۷۰۰۰ درجه فارنهایت است.
جزیان‌های گاز که شعله نام دارند، می‌توانند از سطح خورشید دچار انفجار شوند. این جزیان‌های گاز در فضاء صعود می‌کنند و گاهی با جو زمین برخورد می‌کند.
لکه‌های خورشیدی طوفان‌های روزی خورشید هستند. آن‌ها به این دلیل تیره بهمنظر می‌رسند که سردرت از سطح اطراف [خود] هستند. البته هر لکه خورشیدی خیلی داغ است. حدود ۵۰۰۰ درجه فارنهایت. وقتی گازها از خورشید به جو زمین می‌رسند، موجب درخشش جو می‌شوند. این نورهای درخششند را «شقق قطبی» می‌گویند. شقق‌های قطبی معمولاً زمانی دیده می‌شوند که خورشید فعال است.

-۷۷

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «هدف اصلی متن چیست؟»
«آگاه کردن خوانندگان در مورد خورشید»
(درک مطلب)

-۷۸

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «واژه "beam" در پاراگراف اول که زیر آن خط کشیده شده، از نظر معنی به "ray" (اشعه) نزدیک‌ترین است.»
(درک مطلب)

-۷۹

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «اگر خورشید بسوزد، چه قدر طول می‌کشد تا مردم روی زمین متوجه شوند؟»
«۸ دقیقه»
(درک مطلب)

-۸۰

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از جملات زیر درست نیست؟»
«شعله‌ها می‌توانند در سطح زمین دچار انفجار شوند.»
(درک مطلب)

ترجمه متن کلوزتست:
از طریق کاوش‌های فضایی، انسان‌ها چیزهای زیادی در مورد سیارات، ستارگان و سایر اجرام آسمانی آموخته‌اند. از سال ۱۹۵۷، پیش از ۵۰۰۰ سفینه فضایی به فضا پرتاب شده‌اند تا اطلاعات جمع‌آوری کنند. آن‌ها شامل سفینه‌های فضایی با سرنشین، کاوشگرهای فضایی و ماهواره‌ها می‌شوند. اوین بار در سال ۱۹۶۱، یک سافار انسانی، به کاوش فضایی پرداخت. در آن سال، یوری گاگارین فضانورد اتحاد شوروی، در یک فضایپما به دور زمین چرخید. در ۲۰ جولای ۱۹۶۹، نیل آرمستانگ و ادوبن آدرین، فضانوران ایالات متحده، اوین انسان‌های روی کره ماه بودند.
به خاطر فناوری جدید، مکان‌هایی که هیچ انسانی به آن جا نرفته است، هنوز قابل کاوش کردن هستند. فضایپماهی بدون سرنشین با استفاده از [امواج] رادیویی عمل می‌کنند. این کاوشگرهای فضایی بدون این که الزاماً به بازگشتی داشته باشند، می‌توانند در اعماق فضا سفر کنند.

(علی شکوهی)

- ۱) شیء (در اینجا: اجرام)
۲) وسیله نقلیه
۳) اتحادیه
۴) نقل و انتقال

-۶۸

(علی شکوهی)

- ۱) هرچند
۲) به‌منظور، تا
۳) از آن جا که، چون
۴) به‌منظور، تا

-۶۹

نکته مهم درسی:
با توجه به معنی جمله، باید از کلمات ربط بیانگر مقصود و هدف استفاده کنیم. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» نمی‌توانند درست باشند. با وجود فعل "gather" بعد از جای خالی، باید از کلماتی مانند "so as to", "in order to", "to" یا "that" برای بیان مقصد و مظور استفاده کنیم، چرا که بعد از "so that" به جمله کامل نیاز داریم، به همین دلیل گزینه «۲» حذف می‌شود.

(کلوزتست)

- ۱) زنده ماندن، نجات یافتن
۲) کاوش کردن
۳) احاطه کردن
۴) پیش‌بینی کردن

-۷۰

(علی شکوهی)

- ۱) مأموریت
۲) کارگر
۳) آزمایش
۴) فضانورد

-۷۱

(علی شکوهی)

- ۱) ارزیابی کردن
۲) برآورد کردن
۳) بزرگنمایی کردن
۴) عمل کردن

-۷۲

ترجمه متن درک مطلب اول:
سیاهچاله‌ها یکی از اسرار آمیزترین و قوی‌ترین نیروهای کهیان هستند. یک سیاهچاله جایی است که جاذبه بهقدیری قوی شده است که چیزی دور آن، حتی نور، نمی‌تواند بگیریزد. سیاهچاله‌ها در جرم و چرخش خود با یکدیگر تفاوت دارند. به جز آن، همه آن‌ها بسیار شبیه‌اند. در واقع مانند سیاهچاله‌ها را ببینیم، چرا که آن‌ها نور را منعکس نمی‌کنند، اما دانشمندان با اراده دادن به جذب نور و اجرام اطراف آن‌ها، می‌دانند که آن‌ها وجود دارند.

سیاهچاله‌ها هنگامی که ستاره‌های بزرگ در انتهای چرخه زندگی‌شان منفجر می‌شوند، شکل می‌گیرند. این انفحار «سوپرنو» نام دارد. اگر آن ستاره جرم کافی داشته باشد، تا اندازه سیار کوچکی بر روی خودش فرو می‌پاشد. به‌واسطه اندازه کوچک و جرم زیادش، جاذبه بهاندازی قوی خواهد شد که نور را جذب کند و تبدیل به یک سیاهچاله شود. سیاهچاله‌ها می‌توانند با ادامه دادن به جذب نور و اجرام دورشان به طور باورنگردی‌ای بزرگ شوند. آن‌ها حتی می‌توانند ستاره‌های فوق العاده عظیمی در مرکز کهکشان‌ها وجود دارد.

ایده سیاهچاله ابتدا توسط دو دانشمند مختلف در قرن هجدهم پیشنهاد شد: جان میشل و پیر سیمون لابلانس. در سال ۱۹۶۷، یک فیزیکدان بهنام جان آرکیبالد ویلر اصطلاح «سیاهچاله» را مطرح کرد.

دفترچه پاسخ

آزمون

«۹۸ اسفند ماه ۱۴۳»

اختصاصی نظام قدیم ریاضی

گروه های کار و ویراستاران

نام درس	دیفرانسیل	هنری	ریاضیات گستاخ	فیزیک	شیمی
گزینشگر	سید عادل حسینی	امیرحسین ابو محیوب	بابک اسلامی	محمد حسن محمدزاده مقدم	
گروه ویراستاری	علی ارجمند	علی ارجمند	علی ارجمند	علی میر نوری امیر محمودی ازراي سجاد شهرابي فراهاني حسين حميدى تزاد	متین هوشيار
مسئول درس	سید عادل حسینی	امیرحسین ابو محیوب	امیرحسین ابو محیوب	محمد امامی خرمی	محمد حسن محمدزاده مقدم

گروه های فنی و تولید

محمد اکبری	مدیر گروه
فریده هاشمی	مسئول دفترچه
مدیر گروه: فاطمه رسولی نسب	گروه مستندسازی
میلاد سیاوشی	حروف نگارو صفحه آراء
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی «وقف عام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

(میلاد سپاهی لاریجانی)

-۸۴

صورت کسر، دناله هندسی با قدر نسبت x می باشد.

$$\frac{1+x+\dots+x^k}{1+x^k} = \frac{(1-x^k)}{1-x^k} = \frac{1-x^k}{(1-x)(1+x^k)}$$

$$\frac{(1-x^k)(1+x^k)}{(1-x)(1+x^k)} = \frac{(1-x^k)(1+x^k)(1+x^k)}{(1-x)(1+x^k)} = \frac{(1-x)(1+x)(1+x^k)}{(1-x)}$$

$$\Rightarrow f(x) = (1+x)(1+x^k)$$

برای محاسبه مشتق در $x = -1$ کافی است از عامل صفر کننده مشتق بگیریم.

$$f'(-1) = 1 + (-1)^k = 2$$

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۲، ۱۳۱ و ۱۳۵)

(سراسری ریاضی فارج از کشور - ۱۶)

-۸۵

حد خواسته شده، مشتق تابع f در $x = 2$ است، یعنی $(f'(2))$ را می خواهیم، از آنجایی که $\cot \frac{\pi}{x}$ در $x = 2$ صفر می شود، لذا برای محاسبه $(f'(2))$ کافی است از آن مشتق گرفته و در بقیه عبارت ضرب کرده و سپس مقدار $x = 2$ را قرار دهیم:

$$\left(\cot \frac{\pi}{x}\right)' = -\left(\frac{-\pi}{x^2}\right)\left(1 + \cot^2 \frac{\pi}{x}\right)$$

$$\Rightarrow f'(2) = \frac{2 + \sqrt{2} \times 2}{2-1} \left(\frac{\pi}{4}\right) \left(1 + \cot^2 \frac{\pi}{2}\right) = \pi$$

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۵۱)

(سراسری تهریبی - ۹۵)

-۸۶

$$f(x) = \left(\sqrt{\frac{x+2}{2x-3}}\right)^{\frac{1}{2}} \Rightarrow f(x) = \left(\frac{x+2}{2x-3}\right)^{\frac{1}{2}}$$

$$\Rightarrow f'(x) = \frac{1}{2} \left(\frac{x+2}{2x-3}\right)^{-\frac{1}{2}} \left(\frac{x+2}{2x-3}\right)'$$

$$\Rightarrow f'(x) = \frac{1}{2} \left(\frac{x+2}{2x-3}\right)^{\frac{1}{2}} \left(\frac{-4}{(2x-3)^2}\right)$$

$$\Rightarrow f'(2) = \frac{1}{2} \times \sqrt{\frac{2+2}{4-3}} \times \frac{-4}{(4-3)^2} = -2$$

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۵۱)

(میلاد سپاهی لاریجانی)

-۸۷

$$f(x)f''(x) + (f'(x))^2 = (f(x).f'(x))'$$

$$f(x) = \frac{1}{\sqrt{x}} \Rightarrow f'(x) = \frac{-\frac{1}{2\sqrt{x}}}{(\sqrt{x})^2} = \frac{-1}{2x\sqrt{x}} \Rightarrow f'(x) = \frac{-1}{2x\sqrt{x}}$$

$$f(x) \times f'(x) = \frac{1}{\sqrt{x}} \times \frac{-1}{2x\sqrt{x}} = \frac{-1}{2x^2}$$

$$f(x) \times f'(x) = \frac{-1}{2x^2} \Rightarrow (f(x) \times f'(x))' = \frac{4x}{4x^2 - 1} = \frac{1}{x^3}$$

$$\frac{1}{x^3} = \frac{k}{x^n} \Rightarrow k = 1, n = 3 \Rightarrow k+n = 4$$

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۵)

(عرفان صادقی)

دیفرانسیل

-۸۱

ابتدا آهنگ لحظه‌ای تغییر تابع f را در $t = 4$ بدست می آوریم که همان $f(4)$ است.

$$f(t) = t - \sqrt{t} \Rightarrow f'(t) = 1 - \frac{1}{2\sqrt{t}} \Rightarrow f'(4) = \frac{3}{4}$$

از طرفی برای آهنگ متوسط تغییر نیز داریم:

$$[1, 4] \text{ آهنگ متوسط تغییر تابع در بازه } = \frac{f(4) - f(1)}{4-1} = \frac{2-0}{3} = \frac{2}{3}$$

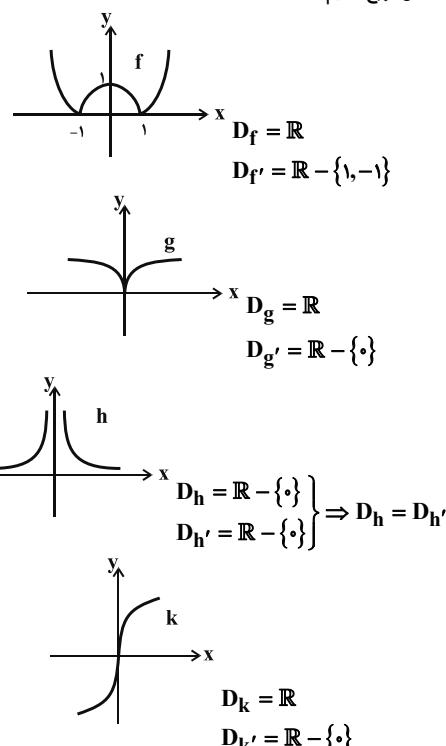
$$\Rightarrow \frac{3}{4} - \frac{2}{3} = \frac{1}{12}$$

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۹)

(بهانه‌ش نیکنام)

-۸۲

با توجه به شکل توابع داریم:

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۷)

(میلاد منصوری)

-۸۳

$$f(g(x)) = 5(2x + |x^2 - 1|) - a|x^2 - 1| - 1$$

در همسایگی نقطه $x = 1$ عبارت $2x + |x^2 - 1| - 1$ مثبت است، لذا:

$$|2x + |x^2 - 1|| - 1 = 2x + |x^2 - 1| - 1$$

پس در همسایگی $x = 1$ داریم:

$$\Rightarrow fog(x) = 10x + 5|x^2 - 1| - a(2x - 1 + |x^2 - 1|)$$

برای مشتق بذیری این تابع در $x = 1$ لازم و کافی است که

$$(5-a)|x^2 - 1| - 1 + 5|x^2 - 1| - a|x^2 - 1|$$

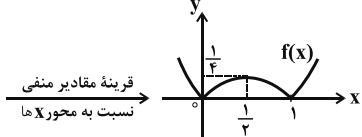
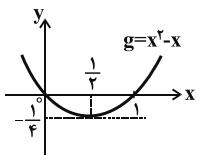
$$5 - a = 0 \Rightarrow a = 5$$

(دیفرانسیل: صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۷)

(عمر فان صادر)

-۹۳

$$f(x) = |x^2 - x| \text{ داریم:}$$

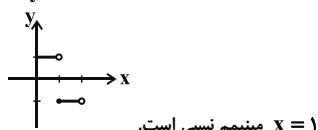
با توجه به نمودار بالا، نمودار تابع f سه نقطه بحرانی دارد. دو نقطه گوشایی $x = 0$ و $x = 1$ که مشتق در آن برابر صفر است.

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۷۱ و ۱۷۲)

(طاهر دادستان)

-۹۴

$$y = \cos(\pi[x]) \Rightarrow \begin{cases} 1 \leq x < 2 \Rightarrow y = \cos \pi = -1 \\ 0 \leq x < 1 \Rightarrow y = 1 \end{cases}$$

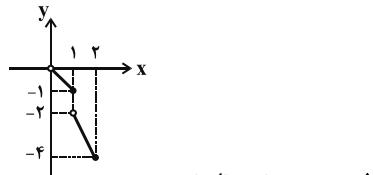
$$y = (x-1)^2[x] \Rightarrow \begin{cases} 1 \leq x < 2 \Rightarrow y = (x-1)^2 \\ 0 \leq x < 1 \Rightarrow y = 0 \end{cases}$$

$$y = \sqrt{x - [x]} \Rightarrow \begin{cases} 1 \leq x < 2 \Rightarrow y = \sqrt{x-1} \\ 0 \leq x < 1 \Rightarrow y = \sqrt{x} \end{cases}$$

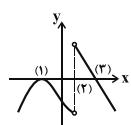
$$y = x[-x] \Rightarrow \begin{cases} 1 < x \leq 2 \Rightarrow -2 \leq -x < -1 \Rightarrow y = -2x \\ 0 < x \leq 1 \Rightarrow -1 \leq -x < 0 \Rightarrow y = -x \end{cases}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۶۹)

(غرنوور خارسی چان)

-۹۵

(سیروس نمیری)

-۸۸

$$y = ax^2 + bx + c \Rightarrow y' = 2ax + b \Rightarrow y'' = 2a$$

$$y + y' + y'' = x^2 + x + 1$$

$$\Rightarrow ax^2 + bx + c + 2ax + b + 2a = x^2 + x + 1$$

$$\Rightarrow ax^2 + (b+2a)x + (c+b+2a) = x^2 + x + 1$$

$$\begin{cases} a = 1 \\ b + 2a = 1 \\ c + b + 2a = 1 \end{cases} \Rightarrow a = 1, b = -1, c = 0 \Rightarrow a + b + c = 0$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۴۵ تا ۱۴۷)

(علی شهرابی)

-۸۹

$$y = 4x - 5 \Rightarrow f(2) = 3 \Rightarrow f^{-1}(3) = 2$$

$$f'(2) = 4 \Rightarrow (f^{-1})'(3) = \frac{1}{4}$$

$$g'(x) = 2x \cdot f^{-1}(2x-1) + (x^2-1)2(f^{-1})'(2x-1)$$

$$\Rightarrow g'(2) = 4 \underbrace{f^{-1}(3)}_{2} + 6 \underbrace{(f^{-1})'(3)}_{\frac{1}{4}} = 9/5$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۵۱ تا ۱۵۴ و ۱۵۷)

(مجید پیشکش یکنام)

-۹۰

فرض کنیم $f(a) = b$ و در نتیجه:

$$(f^{-1})'(b) = \frac{1}{f'(a)} = \frac{1}{4f(a) + \sqrt{4f^2(a) + 1}} = \frac{1}{4b + \sqrt{4b^2 + 1}}$$

$$= \sqrt{4b^2 + 1} - 2b \Rightarrow (f^{-1})'(x) = \sqrt{4x^2 + 1} - 2x$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۵۷ و ۱۵۸)

(جیب شفیعی)

-۹۱

با توجه به آن که $e^{LnM} = M$ ، بنابراین خواهیم داشت:

$$f(x) = e^{\ln x^2} \ln \frac{x}{x+1} \Rightarrow f(x) = x^2 \ln \frac{x}{x+1}$$

$$\Rightarrow f'(x) = 2x \ln \frac{x}{x+1} + \left(\frac{(x+1)^2}{x} \right) (x^2)$$

$$\Rightarrow f'(x) = 2x^2 \ln \frac{x}{x+1} + \frac{x^2}{x+1} \Rightarrow f'(1) = 2 \ln \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = -2 \ln 2 + \frac{1}{2}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۳)

(ممدوح امیر شاعری)

-۹۲

$$f(x) = x^{\sin x} \Rightarrow Lnf(x) = \sin x \ln x$$

$$\frac{f'(x)}{f(x)} = \cos x \ln x + \frac{\sin x}{x}$$

$$\Rightarrow f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = f\left(\frac{\pi}{2}\right) \left(\cos \frac{\pi}{2} \times \ln \frac{\pi}{2} + \frac{\sin \frac{\pi}{2}}{\frac{\pi}{2}} \right) = \left(\frac{\pi}{2}\right)^{\sin \frac{\pi}{2}} \left(0 + \frac{2}{\pi}\right)$$

$$= \frac{\pi}{2} \times \frac{2}{\pi} = 1$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۵۹ تا ۱۶۳)

حجم جعبه ساخته شده به صورت زیر به دست می‌آید:

$$v(x) = (1-2x)(1-2x)x = x(1-2x)^2$$

توجه داشته باشید که $\frac{1}{2} < x < 0$ می‌باشد. حال باید مقادیر اکسترمم‌های مطلق تابع

$$v(x) \text{ را در بازه } \left[0, \frac{1}{2}\right] \text{ به دست بیاوریم. داریم:}$$

$$v'(x) = (1-2x)^2 - 4x(1-2x) = (1-2x)(1-6x)$$

$$v'(x) = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2} \text{ یا } x = \frac{1}{6}$$

حال چون $x = \frac{1}{6}$ است، به ازای $v(0) = v\left(\frac{1}{2}\right) = v\left(\frac{1}{6}\right)$ حجم ماقزیم به دست می‌آید:

$$v_{\max} = v\left(\frac{1}{6}\right) = \frac{2}{27}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۷)

(معبر اسپرل)

-۹۹

$$f'(x) = \frac{1}{2} + 2\cos x(-\sin x) = \frac{1}{2} - \sin 2x$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow \sin 2x = \frac{1}{2} \quad \begin{cases} 2x = \frac{\pi}{6} \Rightarrow x = \frac{\pi}{12} \\ 2x = \frac{5\pi}{6} \Rightarrow x = \frac{5\pi}{12} \end{cases}$$

با تعیین علامت f' در بازه $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ داریم:

x	...	$\frac{\pi}{12}$	$\frac{5\pi}{12}$	$\frac{\pi}{2}$
f'	+	0	-	0
f	↗	↓	↑	↗

بنابراین گزینه «۳» صحیح است.

تذکر: برای تعیین علامت توابع پیوسته، می‌توانیم از روش عدد گذاری استفاده کنیم، به این ترتیب که در هر بازه عددی را در ضابطه تابع جای گذاری می‌کنیم و علامت آن،

علامت عبارت موردنظر در آن بازه است. مثلاً در این سؤال، $f'(0)$ ، $f'\left(\frac{\pi}{3}\right)$ و $f'\left(\frac{\pi}{2}\right)$

$$\text{به خوبی علامت بازه‌ها را نشان می‌دهند.}$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۷۸ تا ۱۸۰)

(عمران صادر)

-۱۰۰

تابع پیوسته و مشتق‌پذیر f اکیداً صعودی است اگر و فقط اگر $f'(x) \geq 0$ باشد، به شرط آنکه نقاطی که در آن f' صفر است، تشکیل پاره خط ندهند.

$$f'(x) = mx^2 + (m+1)x + m \geq 0$$

برای اینکه نامساوی فوق همواره صحیح باشد، باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} m > 0 & (1) \\ \Delta \leq 0 \Rightarrow (m+1)^2 - 4m^2 \leq 0 \Rightarrow -3m^2 + 2m + 1 \leq 0 & \end{cases}$$

$$\Rightarrow (m-1)(3m+1) \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} m \geq 1 & (2) \\ m \leq -\frac{1}{3} & \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} m \in [1, +\infty)$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۷۸ تا ۱۷۹)

در نقطه (۱) مشتق تابع صفر می‌شود اما تغییر علامت نمی‌دهد، پس اکسترمم نیست.
در نقطه (۲) مشتق به یک باره از منفی به مثبت تغییر علامت می‌دهد، پس این نقطه مینیمم نسبی و همین‌طور گوشه‌ای است.

در نقطه (۳) مشتق تابع از مثبت به منفی تغییر علامت می‌دهد، پس این نقطه ماکزیم نسبی است.
(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۶۹)

(علی شهرابی)

-۹۶

$$f'(x) = \frac{a(x^2 + 2) - 2x(ax + b)}{(x^2 + 2)^2}$$

چون $a = -1$ ، طول نقطه اکسترمم نسبی f' است، پس f' در این نقطه صفر است.

$$f'(-1) = 0 \Rightarrow 4a - 2a + 2b = 0 \Rightarrow a + b = 0 \quad (1)$$

$$f(-1) = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{-a + b}{1 + 2} = \frac{1}{2} \Rightarrow -a + b = 2 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} b = 1, a = -1$$

$$\Rightarrow f'(x) = \frac{-(x^2 + 2) - 2x(-x + 1)}{(x^2 + 2)^2} = \frac{x^2 - 2x - 3}{(x^2 + 2)^2}$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow x = -1, 3$$

f' را تعیین علامت می‌کنیم:

x	-۱	۳
f'	+	-
f	↗	↘

max نسبی
min نسبی

پس طول نقطه اکسترمم نسبی دیگر f ، $x = 3$ و نوع آن مینیمم است.

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۶۹)

(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۹۷

ابتدا طول نقاط بحرانی تابع f را در بازه $[0, 3]$ پیدا می‌کنیم:

$$f(x) = x^3 - 3x + k \Rightarrow f'(x) = 3x^2 - 3$$

$$\xrightarrow{f'(x)=0} 3x^2 - 3 = 0 \Rightarrow x = \pm 1$$

فقط $x = 1$ در این بازه قرار دارد.

حال مقدار تابع را در نقاط بحرانی و نقاط ابتدایی و انتهایی بازه حساب می‌کنیم:

$$f(0) = k, f(1) = k - 2, f(3) = 18 + k$$

پس ماکزیم و مینیمم مطلق f در این بازه به ترتیب $k+18$ و $k-2$ هستند.

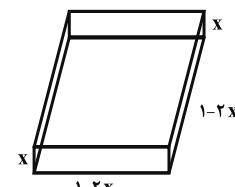
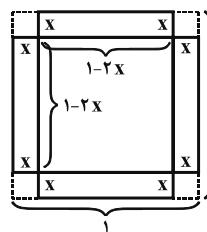
$$\xrightarrow{k-2+k+18=0} k = -8$$

(دیرانسیل: صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۶۹)

(یاسین سپور)

-۹۸

اشكال زیر به خوبی مراحل کار را نشان می‌دهند:

$$y = a(x+2)(x-5) \xrightarrow[y=1]{} 1 = a \times (-10) \Rightarrow a = -\frac{1}{10}$$

پس ضابطه تابع به صورت $y = -\frac{(x+2)(x-5)}{10}$ است. بیشترین ضخامت عدسی، عرض مربوط به رأس سهمی است؛ بنابراین داریم:

$$x_S = \frac{-2+5}{2} = \frac{3}{2} \Rightarrow y_{\max} = \frac{\frac{7}{2} \times \left(-\frac{7}{2}\right)}{-10} = \frac{49}{40} = 1.225$$

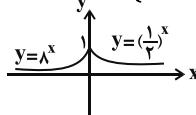
(حسابات - محاسبات هیری، معادلات و نامعادلات: صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(کاظم اجلان)

-۱.۷

به نمودار تابع $y = 2^{x-2|x|}$ توجه کنید:

$$y = 2^{x-2|x|} = \begin{cases} 2^{-x} & ; x \geq 0 \\ 2^{3x} & ; x < 0 \end{cases} = \begin{cases} \left(\frac{1}{2}\right)^x & ; x \geq 0 \\ \lambda^x & ; x < 0 \end{cases}$$

واضح است که اگر $k = 0$ باشد، معادله به صورت $y = 2^{x-2|x|}$ در می‌آید که جواب ندارد و اگر $k \neq 0$ باشد، خط $y = kx$ نمودار تابع $y = 2^{x-2|x|}$ را قطع می‌کند و معادله موردنظر جواب دارد.

(ریاضیات ۲ - توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(محمد علیزاده)

-۱.۸

$$y = f(x) = 2^{x+1} - 3 \Rightarrow 2^{x+1} = y + 3 \Rightarrow \log_2(y+3) = x+1$$

$$\Rightarrow x = \log_2(y+3) - 1 \Rightarrow y = f^{-1}(x) = \log_2(x+3) - 1$$

$$= \log_2(x+3) - \log_2 2 = \log_2\left(\frac{x+3}{2}\right) \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = 2 \end{cases} \Rightarrow a+b = 5$$

(ریاضیات ۲ - توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۹)

(ظاهر داستان)

-۱.۹

قرار می‌دهیم: $\log x = t$. بنابراین داریم:

$$\frac{1}{1-t} + \frac{2}{1-2t} = 3 ; \left(t \neq 1, \frac{1}{2} \right)$$

$$\Rightarrow 3 - 4t = 3(1-t)(1-2t) \Rightarrow 6t^2 - 5t = 0$$

$$\Rightarrow t(6t-5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = 0 \\ t = \frac{5}{6} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \log x = 0 \Rightarrow x = 1 \\ \log x = \frac{5}{6} \Rightarrow x = 10^{\frac{5}{6}} \end{cases}$$

(ریاضیات ۲ - توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۶)

(کاظم اجلان)

-۱.۱۰

$x > 0$: دامنه معادله

حال معادله را به صورت $|\log_2 x - 2| = 2 - \log_2 x$ بازنویسی می‌کنیم.

پس داریم: $\log_2 x - 2 \leq 0 \Rightarrow \log_2 x \leq \log_2 4 \Rightarrow x \leq 4$

یعنی مجموعه جواب‌های نامعادله، بازه $[0, 4]$ است.

$$\Rightarrow \log(a+1) = \log 10 = 1$$

(ریاضیات ۲ - توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۶)

(یاسین سپهر)

ریاضی پایه

-۱.۱

$$\sqrt[3]{81} = 3 \Rightarrow x = \sqrt[3]{\sqrt[3]{27}} = \sqrt[3]{24} \Rightarrow x^2 = 24$$

(ریاضیات ۲ - الگو و نسبه: صفحه‌های ۱۷ تا ۲۲)

(سید عارف مسینی)

-۱.۲

$$t_n = t_1 r^{n-1} \Rightarrow \begin{cases} t_\lambda = t_1 r^\lambda = \lambda = 2^\lambda \\ t_1, t_{1\lambda} = t_1^\lambda r^{\lambda\lambda} = 2^{1\lambda} \end{cases}$$

دنباله مسعودی است

$$\begin{cases} r = 2 \\ t_1 = 2^{-4} \end{cases} \Rightarrow t_n = 2^{n-5} \Rightarrow t_{32} = 2^{27}$$

راه حل دوم: در یک دنباله هندسی اگر برای اعداد طبیعی p, n, m داشته باشیم: $m+n = p+q$ برقرار $t_m t_n = t_p t_q$ است. در نتیجه داریم:

$$t_{32} = \frac{2^0}{2^3} = 2^{27}$$

از طرفی: $t_\lambda t_{32} = t_\lambda t_{2^0}$; بنابراین:

(ریاضیات ۲ - الگو و نسبه: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(یاسین سپهر)

-۱.۳

$$a_1 + a_2 + \dots + a_{10} = 15$$

$$a_n + a_{n-1} + \dots + a_{n-9} = 1065$$

$$\Rightarrow (a_1 + a_n) + (a_2 + a_{n-1}) + \dots + a_{10} + a_{n-9} = 1080$$

از طرفی در هر دنباله حسابی داریم:

$$a_1 + a_n = a_2 + a_{n-1} = \dots = a_{10} + a_{n-9}$$

$$\Rightarrow 10(a_1 + a_n) = 1080 \Rightarrow a_1 + a_n = 108$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) = 2430 \Rightarrow \frac{n}{2}(108) = 2430 \Rightarrow n = 45$$

(حسابات - محاسبات هیری، معادلات و نامعادلات: صفحه‌های ۲ تا ۵)

(کاظم اجلان)

-۱.۴

توجه کنید که باقی‌مانده تقسیم (x) بر -2 و $+1$ به ترتیب برابر $(2-p)$ و $(-1-p)$ است. پس:

$$\begin{cases} p(2) = 1 - 4a + 2b + 1 = 0 \Rightarrow 4a - 2b = 1 \\ p(-1) = -1 - a - b + 1 = 0 \Rightarrow a + b = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow b = -\frac{1}{2}, a = \frac{1}{2} \Rightarrow p(x) = x^3 - \frac{3}{2}x^2 - \frac{3}{2}x + 1$$

باقی‌مانده تقسیم (x) بر $-2x-1$ برابر $\left(\frac{1}{2}\right)$ است.

$$p\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{8} - \frac{3}{2}\left(\frac{1}{4}\right) - \frac{3}{2}\left(\frac{1}{2}\right) + 1 = 0$$

(حسابات - محاسبات هیری، معادلات و نامعادلات: صفحه‌های ۱ تا ۶)

(یاسین سپهر)

-۱.۵

$$P = ab = \frac{b}{3} \xrightarrow[b \neq 0]{} a = \frac{1}{3}$$

$$S = a + b = -\frac{a}{3} \xrightarrow[a = \frac{1}{3}]{} \frac{1}{3} + b = -\frac{1}{9} \Rightarrow b = -\frac{4}{9}$$

(حسابات - محاسبات هیری، معادلات و نامعادلات: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(سید مسعود رضا اسلامی)

-۱.۶

ابتدا با توجه به ریشه‌های تابع درجه دوم، ضابطه تابع را می‌نویسیم:

$$\begin{vmatrix} a & b & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow a(1-2) - b(0-(-1)) + 1(0-(-1)) = 0$$

$$\Rightarrow -a-b = -1 \Rightarrow a+b = 1$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه ۱۲۹)

(کاظم باقرزاده)

-۱۱۷

$$|A| = \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & -3 & 3 \end{vmatrix}$$

$$\text{ساروس} = (-3+0+6) - (1+12+0) = 3 - 13 = -10$$

$$\left| \frac{1}{2} A^3 \right| = \frac{1}{\lambda} |A|^3 = \frac{1}{\lambda} (-10)^3 = -\frac{1000}{\lambda} = -125$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۲۵)

(محمد ابراهیم کیتی زاده)

-۱۱۸

$$\begin{vmatrix} c+2 & b+2 & a+2 \\ 3 & 3 & 3 \\ a & b & c \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} c & b & a \\ 3 & 3 & 3 \\ a & b & c \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} 2 & 2 & 2 \\ 3 & 3 & 3 \\ a & b & c \end{vmatrix} = 3 \begin{vmatrix} c & b & a \\ 1 & 1 & 1 \\ a & b & c \end{vmatrix}$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۴)

(امیر محمد طاهری)

-۱۱۹

$$|A| |A+2A| = |A|$$

$$\Rightarrow |A| \underbrace{|A+2A|}_{\text{عدد}} = |A| \Rightarrow (|A|+2)^2 |A| = |A|$$

$$\Rightarrow |A| = 0 \Rightarrow 2A = 4|A| = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} |A|+2 = \pm 1 \Rightarrow \begin{cases} |A| = -1 \\ |A| = -3 \end{cases} \Rightarrow |2A| = 2^2 |A| = \begin{cases} -4 \\ -12 \end{cases} \end{cases}$$

دترمینان ماتریس $2A$ تنها یکی از مقادیر -4 و -12 می‌تواند باشد.

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۶)

(محمد ابراهیم کیتی زاده)

-۱۲۰

ستون‌های دوم و سوم را به ستون اول اضافه و از عبارت $(x+y+z)(1+x+y+z)$ در ستون اول فاکتور می‌گیریم. $x+y+z$ را مساوی (-1) قرار می‌دهیم، سپس سطر اول را از سطرهای دوم و سوم کم می‌کنیم.

$$\begin{vmatrix} 1 & y & 2z \\ 0 & 1+y+z & -z \\ 0 & y & 1+x \end{vmatrix} = -((1+y+z)(1+x)+yz) = -(1+x+y+z+xy+yz+zx)$$

$$1+x+y+z = 1-1 = 0 \Rightarrow$$

$$-(xy+yz+zx) = \text{حاصل دترمینان}$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۴)

هندسه تحلیلی

(محمد ابراهیم کیتی زاده)

-۱۱۱

$$y^2 - 2y - 4x^2 - 16x = 16 \Rightarrow (y^2 - 2y + 1) - (4x^2 + 16x + 16) = 4$$

$$\Rightarrow (y-1)^2 - 4(x^2 + 4x + 4) = 4 \Rightarrow \frac{(y-1)^2}{4} - \frac{(x+2)^2}{1} = 1$$

$$a^2 = 4, b^2 = 1 \Rightarrow c^2 = a^2 + b^2 = 5 \Rightarrow c = \sqrt{5} \Rightarrow$$

|FF'| = 2c = 2\sqrt{5}

(هنرسه تحلیلی - مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۷۶ و ۸۳)

(محمد ابراهیم کیتی زاده)

-۱۱۲

$$a_{ij} = (-1)^{i+j} |M_{ij}| \text{ همسازه نظیر درایه } A_{ij}$$

$$A_{12} + A_{22} + A_{32} = \text{مجموع همسازه‌های نظیر درایه‌های ستون دوم}$$

$$= (-1)^{1+1} \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 3 & -2 & 0 \\ 1 & -3 & 3 \end{vmatrix} + (-1)^{2+2} \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 3 & -2 & 0 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix}$$

$$+ (-1)^{3+2} \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = 8 + 1 - 3 = 6$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(مسنون رهیمی)

-۱۱۳

$$C = A^T B$$

$$\Rightarrow C_{11} = A_{11} A_{21} B_{11} = [4 \ 0 \ 6] \begin{matrix} 2 & -1 & 3 \\ 4 & 0 & 6 \\ 9 & 2 & 5 \end{matrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix} = 58$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۳)

(بیژنار نظام‌هاشمی)

-۱۱۴

$$A = R_{\frac{\pi}{6}} \times R_{-\frac{\pi}{12}} = R_{\frac{\pi}{6}-\frac{\pi}{12}} = R_{\frac{\pi}{6}} = \begin{bmatrix} \cos \frac{\pi}{6} & -\sin \frac{\pi}{6} \\ \sin \frac{\pi}{6} & \cos \frac{\pi}{6} \end{bmatrix}$$

$$A = 2 \cos \frac{\pi}{6} = 2 \left(\frac{\sqrt{3}}{2} \right) = \sqrt{3}$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(محمد رضا رلاح‌زنار)

-۱۱۵

پادمتقارن است $A^t = -A \Rightarrow A^t = -A \Rightarrow$

$$A \Rightarrow \begin{cases} a+1 = 0 \Rightarrow a = -1 \\ b^2 - 3 = -a \Rightarrow b^2 - 3 = 1 \Rightarrow b^2 = 4 \end{cases}$$

$$a^2 + b^2 = (-1)^2 + 4^2 = 1 + 16 = 17$$

(هنرسه تحلیلی - ماتریس و دترمینان: صفحه‌های ۱۰ و ۱۷)

(علیرضا شریف‌خطیبی)

-۱۱۶

مختصات نقطه (a, b) در معادله داده شده صدق می‌کند، پس:

پس تعداد رابطه‌های بازتابی و غیرمتقارن روی یک مجموعه ۳ عضوی برابر است با:

$$2^6 - 2^3 = 64 - 8 = 56$$

(ریاضیات گستاخ- ترکیبات: صفحه‌های ۶۰ تا ۶۳)

(امیرحسین ابوالهوب)

-۱۲۵

$$\begin{aligned} M(R) &= \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \\ \Rightarrow M(RoR) &= [M(R)]^T = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \\ &= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

پس رابطه RoR، پنج عضو دارد.

(ریاضیات گستاخ- ترکیبات: صفحه ۶۴)

(نوید مهدی)

-۱۲۶

به راحتی می‌توانیم بینیم که R ، ویژگی‌های بازتابی، تقارنی و تعدی را دارد که نشان

می‌دهد یک رابطه همارزی است. اکنون خواهیم داشت:

$$[(2,5)] = \{(a,b) \in Z^4 \mid (a,b)R(2,5)\}$$

$$= \{(a,b) \mid a^2 + 5 = 4 + b\} = \{(a,b) \mid a^2 - b + 1 = 0\}$$

یک محاسبه ساده در گزینه ۲ نشان می‌دهد که $\circ - 2 + 1 = \circ - (-1)^2$.

$$\text{پس } (-1,2) \in [(2,5)].$$

(بهر و اتمال- مجموعه، ضرب دکارتی و رابطه: صفحه‌های ۶۸ تا ۶۹)

(مهرداد وقوی)

-۱۲۱

$$\begin{cases} 2^7 = 128 \\ 43 \times 3 = 129 \end{cases} \Rightarrow 2^7 = 129 - 1 \equiv -1$$

$$\Rightarrow 2^{14} = (2^7)^2 \times 2^7 \equiv (-1)^2 \times 4 \equiv -4 \equiv 39$$

(ریاضیات گستاخ- نظریه اعداد: صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

(محمد رضا شوکتی بیدق)

-۱۲۲

$$\begin{cases} a \equiv 11 \\ a \equiv 13 \\ a \equiv 21 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a + 3 \equiv 14 \equiv 0 \\ a + 3 \equiv 16 \equiv 0 \\ a + 3 \equiv 24 \equiv 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + 3 \equiv 0 \Rightarrow a + 3 \equiv 0 \Rightarrow a \equiv -3$$

$$\Rightarrow a = 336k - 3, k \in \mathbb{N}$$

$$\begin{aligned} k=1 \\ \Rightarrow \min(a) = 333 \end{aligned}$$

(ریاضیات گستاخ- نظریه اعداد: صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

-۱۲۳

(هومن نورانی)

رابطه R به صورت زیر است:

$$R = \{(1,1), (1,2), (1,3), (1,4), (2,2), (2,4), (3,3), (4,4)\}$$

گراف گزینه (۱) متناظر با رابطه R می‌باشد.

(ریاضیات گستاخ- ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

-۱۲۴

(مهرداد ملوزنی)

نکات درسی: (۱) تعداد رابطه‌های بازتابی روی یک مجموعه n عضوی برابر است با:

$$n^2 - n$$

(۲) تعداد رابطه‌های بازتابی و متقارن روی یک مجموعه n عضوی برابر است با:

$$\frac{n^2 - n}{2}$$

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = |S| - |A \cup B| = 270 - (90 + 38 - 13) = 155$$

(ریاضیات گسسته- ترکیبات؛ صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

(علیرضا شریف‌خطیبی)

$$x_4 = 1 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 11$$

$$\Rightarrow \binom{11-1}{3-1} = \binom{10}{2} = 45 \quad \text{تعداد جواب‌های طبیعی}$$

$$x_4 = 2 \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 = 4$$

$$\Rightarrow \binom{4-1}{3-1} = \binom{3}{2} = 3 \quad \text{تعداد جواب‌های طبیعی}$$

$$45 + 3 = 48$$

بنابراین تعداد جواب‌های طبیعی معادله برابر است با:

(ریاضیات گسسته- ترکیبات؛ صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

(مهرداد ملوندی)

$$98 = 2 \times 7^2 \Rightarrow \varphi(98) = 2 \times 7^2 \times \left(1 - \frac{1}{2}\right)\left(1 - \frac{1}{7}\right) \\ = 2 \times 7^2 \times \frac{1}{2} \times \frac{6}{7} = 42$$

۴۲ عدد طبیعی کوچک‌تر مساوی ۹۸ وجود دارد که نسبت به آن اول هستند. ازین

آن‌ها اعداد ۹, ۵, ۳, ۱ یک رقمی هستند؛ از طرفی عدد ۹۹ دو رقمی است و نسبت به

۹۸ اول است، پس تعداد اعداد طبیعی دو رقمی که نسبت به ۹۸ اولند برابر است با:

$$42 - 4 + 1 = 39$$

(ریاضیات گسسته- ترکیبات؛ صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

(همون نواری)

-۱۲۷

هر کدام از این توابع به صورت زیر تعریف می‌شوند:

$$f = \{(1,1), (2,2), (3,0), (4,0), (5,0), (6,0)\}$$

اگر مجموعه این دسته از توابع را با S و زیر مجموعه‌هایی از S که برد آنها

به ترتیب فاقد ۳ و فاقد ۴ باشد را با A و B نمایش دهیم، داریم:

$$|S| = 4^4 = 256$$

$$|A| = |B| = 3^4 = 81$$

$$|A \cap B| = 2^4 = 16$$

در این صورت مجموعه توابع پوشای معادل مجموعه $\bar{A} \cap \bar{B}$ است. داریم:

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = |S| - |A \cup B| = |S| - (|A| + |B| - |A \cap B|)$$

$$= 256 - (81 + 81 - 16) = 256 - 146 = 110$$

(ریاضیات گسسته- ترکیبات؛ صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

(علیرضا شریف‌خطیبی)

-۱۲۸

اگر عددی نسبت به ۲۱ اول باشد نسبت به عوامل اول ۲ یعنی ۷ و ۳ اول است. بنا بر

اصل شمول و عدم شمول داریم:

(تعداد اعضایی از مجموعه M که بر ۳ بخش‌پذیرند).

$$|A| = \left[\frac{300}{3} \right] - \left[\frac{30}{3} \right] = 90$$

(تعداد اعضایی از مجموعه M که بر ۷ بخش‌پذیرند).

$$|B| = \left[\frac{300}{7} \right] - \left[\frac{30}{7} \right] = 42 - 4 = 38$$

(تعداد اعضایی از مجموعه M که بر ۲۱ بخش‌پذیرند).

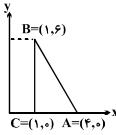
$$|A \cap B| = \left[\frac{300}{21} \right] - \left[\frac{30}{21} \right] = 14 - 1 = 13$$

(همون نووارئ)

$A'B'C'$ با توجه به این که دوران یک تبدیل ایزومنتری است، پس مثلث همنهشت با مثلث ABC بوده و مساحت‌های دو مثلث برابر است. با توجه به شکل، مثلث ABC قائم الزاویه است، پس مساحتش برابر است با:

$$S_{A'B'C'} = S_{ABC} = \frac{3 \times 6}{2} = 9$$

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۰)

-۱۳۶

(ممدرابراهیم کیمی زاده)

$T(x, y) = (-y, x)$: ضابطه دوران 90° حول مبدأ

$$\Rightarrow \begin{cases} X = -y \Rightarrow y = -X \\ Y = x \Rightarrow x = Y \end{cases}$$

تصویر خط $3x + 2y = 1$ تحت این دوران به صورت مقابل بدست می‌آید:

$$3(Y) + 2(-X) = 1 \Rightarrow 3Y - 2X = 1$$

در بین گزینه‌ها تنها نقطه $(1, 1)$ روی این خط قرار دارد.

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

-۱۳۷

(ممدرابراهیم کیمی زاده)

$$T(x, y) = (y - 1, x) = (x', y')$$

$$\Rightarrow \begin{cases} y - 1 = x' \\ x = y' \end{cases}$$

$$x' - y' = 3 \Rightarrow y - 1 - x = 3 \Rightarrow y = x + 4$$

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

-۱۳۸

(امیرحسین ابوالمحبوب)

$$D(x, y) = (x', y') = (kx, ky) \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{x'}{k} \\ y = \frac{y'}{k} \end{cases}$$

$$2x + 4y - 5 = 0 \Rightarrow \frac{2x'}{k} + \frac{4y'}{k} - 5 = 0$$

$$\Rightarrow 2x' + 4y' - 5k = 0 \Rightarrow x' + 2y' - \frac{5k}{2} = 0$$

$$\frac{5k}{2} = 3 \Rightarrow k = \frac{6}{5}$$

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

-۱۳۹

(ممدرابراهیم کیمی زاده)

در مثلث قائم الزاویه ABC ، ضلع AB رویه رو به زاویه 30° ، نصف وتر است. از طرفی میانه وارد بر وتر نیز نصف وتر است، پس:

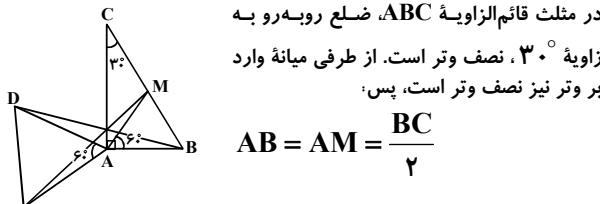
$$AB = AM = \frac{BC}{2}$$

در نتیجه مثلث ABM متساوی الاضلاع است ولذا 60° پس مثلث‌های BAD و MAE به حالت متساوی دو ضلع و زاویه بین آن‌ها

همنهشت هستند و تحت یک دوران 60° حول نقطه A روی مثلث BAD تصویر می‌شود. بنابراین BD ، پاره خط ME را با زاویه 60° قطع می‌کند.

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

-۱۴۰

(ممدرابراهیم کیمی زاده)

تبدیل نگاشتی یک به یک از صفحه به روی خودش است. یعنی در تبدیل هیچ دو نقطه‌ای دارای یک تصویر نیستند و هر نقطه در صفحه، تصویر یک نقطه از صفحه است. به راحتی می‌توان نشان داد که نگاشت $T(x, y) = (x + y, x)$ ، یک به یک است. به مثال نقض گزینه‌های دیگر توجه کنید:

$$(۱) : T(0, 1) = (1, 1)$$

$$(۲) : T(1, 1) = T(1, -1) = (1, 0)$$

$$(۳) : T(1, 0) = T(0, 0) = (1, 0)$$

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

هندسه ۲

-۱۳۱

(داریوش ناظمی)

ضابطه بازتاب نسبت به خط $y = \alpha$ به صورت $R(x, y) = (x, 2\alpha - y)$ است. پس داریم:

$$M = (x, y) \xrightarrow{y=1} M' = (x, 2 - y)$$

$$M' = (x, 2 - y) \xrightarrow{y=-1} M'' = (x, -4 + y)$$

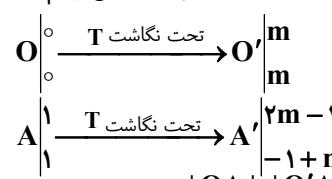
نقطه $M'' = (x, -2 - (2 - y)) = (x, -4 + y)$. تصویر $M'' = (x, -4 + y)$ تحت انتقال با بردار $(-4, 0)$ است.

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۳)

-۱۳۲

(عبدالصمد قالدی)

تصاویر دو نقطه دلخواه از صفحه را تحت نگاشت T به دست می‌آوریم:

چون T ایزومنتری است پس $|OA| = |O'A'|$ و داریم:

$$|O'A'| = \sqrt{(m-1)^2 + (-1)^2} = \sqrt{m^2 - 2m + 2}$$

$$|OA| = \sqrt{(1-0)^2 + (1-0)^2} = \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow \sqrt{m^2 - 2m + 2} = \sqrt{2} \Rightarrow m^2 - 2m + 2 = 2$$

$$\Rightarrow m(m-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 0 \\ m = 2 \end{cases}$$

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۸۰ تا ۹۰)

-۱۳۳

(ممدرابراهیم کیمی زاده)

تبدیل $D(x, y) = (kx, ky)$ در صفحه مختصات، یک تجانس با نسبت k و مرکز تجانس $(0, 0)$ را نشان می‌دهد که طول را $|k|$ برابر و مساحت را k^2 برابر می‌کند.

$$m = 1 - 2m \Rightarrow m = \frac{1}{3} \Rightarrow D(x, y) = \left(\frac{1}{3}x, \frac{1}{3}y\right)$$

$$k^2 = \frac{1}{9} \text{ برابر می‌شود.}$$

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۱۱۶)

-۱۳۴

(علی‌اکبر بعفری)

محور بازتاب، عمود منصف پاره خط AA' است. اگر نقطه M وسط پاره خط AA' باشد، داریم:

$$x_M = \frac{x_A + x_{A'}}{2} = 1, \quad y_M = \frac{y_A + y_{A'}}{2} = -2 \Rightarrow M = (1, -2)$$

$$m_{AA'} = \frac{y_{A'} - y_A}{x_{A'} - x_A} = \frac{-5 - 1}{4 + 2} = -1$$

$$\Rightarrow AA' : m' = 1$$

$$y - y_M = m'(x - x_M) \Rightarrow y + 2 = 1(x - 1) \Rightarrow y = x - 3$$

(هندرسه ۲ - تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۳)

-۱۳۵

تاریک تشکیل شده است. با توجه به این که فاصله نوارهای تاریک از نوار روشن مرکزی مضرب فردی از پهنای هر نوار است، می‌توان نوشت:

$$\delta = (\gamma m - 1) \frac{\lambda}{2} \Rightarrow \frac{\delta = \frac{\lambda}{2}}{(\gamma m - 1)} \Rightarrow \frac{\lambda}{\gamma m - 1} = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow 2m - 1 = 5$$

$$x = (\gamma m - 1)w \Rightarrow x = 5w$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ و ۱۷۷)

(سید امیر نکویی نیایان)

اختلاف زمان رسیدن نور از دو شکاف به نوارها به دوره نور مورد آزمایش بستگی دارد. بنابراین ابتدا طول موج نور و از آنجا دوره نور را بدست می‌آوریم.

اختلاف فاصله دو شکاف از نوار تاریک پنجم از آنجایی که تداخل ویرانگر صورت می‌گیرد، به صورت مقابل است:

$$\delta = (\gamma n - 1) \frac{\lambda}{2} \Rightarrow \frac{\delta = \frac{\lambda}{2}}{(\gamma n - 1)} \Rightarrow \lambda = 30.0 \text{ nm}$$

با استفاده از طول موج و سرعت انتشار نور، دوره نور مورد آزمایش را بدست می‌آوریم:

$$\lambda = vT \Rightarrow 300 \times 10^{-9} = 3 \times 10^8 \times T \Rightarrow T = 10^{-15} \text{ s}$$

اختلاف زمان رسیدن نور به محل نوار روشن دوم برابر است با:

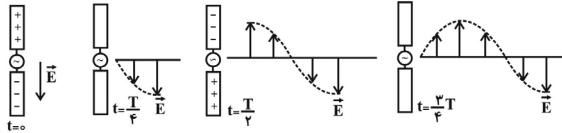
$$\Delta t = (\gamma n) \frac{T}{2} \Rightarrow \Delta t = nT = 2 \times 10^{-15} \text{ s}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ و ۱۷۷)

(غلامرضا مهمن)

در لحظه $t = 0$ بار مثبت در میله بالایی و بار منفی در میله پایینی پیش‌ترین مقدار را دارد. (شکل ۱) بنابراین میدان الکتریکی حاصل از این بارها نیز بیشینه است. با کاهش بار روی میله‌ها، بزرگی میدان الکتریکی در نزدیکی میله‌ها، کاهش می‌یابد و میدان الکتریکی بیشینه را به پایینی که در لحظه $t = 0$ تولید شده بود، از میله دور می‌شود. هنگامی که بارهای مثبت و منفی روی میله‌ها صفر است (شکل ۲)، میدان الکتریکی نیز صفر است. این وضعیت در لحظه $t = \frac{T}{4}$ بعد از شروع نوسان پیش می‌آید. با ادامه این عمل، میله بالایی

در لحظه $t = \frac{T}{2}$ دارای پیش‌ترین مقدار بار منفی و میله پایینی دارای پیش‌ترین مقدار بار مثبت می‌شود (شکل ۳). در این حالت میدان الکتریکی ایجاد شده رو به بالاست و با ادامه یافتن نوسان بار الکتریکی روی میله‌ها، میدان الکتریکی در لحظه $t = \frac{3}{4}T$ مطابق شکل ۴ خواهد بود. بنابراین گزینه «۱» صحیح است.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ و ۱۷۷)

(روح‌الله علی‌پور)

بسامد نور به ویژگی‌های منع نور وابسته است و با تغییر محیط شفاف، بسامد نور تغییر نمی‌کند. بنابراین می‌توان نوشت:

$$v = \lambda f \Rightarrow \frac{v_1}{v_2} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} \Rightarrow \frac{v = \frac{c}{n}}{\lambda_2} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} \Rightarrow \frac{n_2}{n_1} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1} \Rightarrow \frac{n_2}{\frac{4}{3}} = \frac{6}{\frac{2}{3}}$$

$$v_2 = \frac{c}{n_2} = \frac{c}{\frac{6}{\frac{4}{3}}} = \frac{c}{\frac{6}{4}} \Rightarrow v_2 = \frac{6}{4} c = \frac{6}{4\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}} \quad \text{بنابراین داریم:}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۳ و ۱۷۴)

فیزیک پیش‌دانشگاهی

-۱۴۱

میدان الکتریکی را تنها بارهای الکتریکی تولید نمی‌کنند، بلکه در اثر تغییر میدان مغناطیسی با زمان نیز میدان الکتریکی به وجود می‌آید.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹)

(مهدی میرابزاده)

برای امواج رادیویی، فیلم‌های عکاسی آشکارساز موج نیستند، بلکه رادیو و تلویزیون آشکارساز این امواج هستند.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۶)

-۱۴۲

(سیاوش فارسی) چون نوارهای مورد نظر در دو طرف نوار روشن مرکزی قرار دارند، ابتدا فاصله هر کدام را از نوار روشن مرکزی حساب کرده و سپس با هم جمع می‌کنیم.

$$w = \frac{\lambda D}{2a} = \frac{0 / 8 \times 10^{-6} + 8 \times 10^{-6}}{2 \times 16 \times 10^{-4}} = 2 \times 10^{-4} = 0 / 2 \text{ mm}$$

$x = 2nw = 2 \times 1 \times 0 / 2 = 0 / 4 \text{ mm}$

$x' = (2m - 1)w = (2 \times 2 - 1) \times 0 / 2 = 0 / 6 \text{ mm}$

$$d = x + x' = 1 \text{ mm}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

-۱۴۳

(کاظم شاهمکلی) با توجه به این که عرض نوارهای تداخلی آزمایش یانگ از رابطه $w = \frac{\lambda D}{2a}$ به دست می‌آید، عرض هر نوار تداخلی با طول موج رابطه مستقیم دارد. در آب سرعت و در نتیجه طول موج نور مورد آزمایش کاهش می‌یابد. بنابراین پهنای نوارها کاهش می‌یابد و نوارها به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شوند.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

-۱۴۴

(بهروز غفاری) می‌دانیم که سرعت نور با ضریب شکست محیط شفاف نسبت عکس دارد.

$$\frac{v_1}{v_2} = \frac{n_2}{n_1}$$

طبق رابطه $\frac{v}{f} = \frac{\lambda}{\lambda}$ ، بسامد نور هنگامی که نور از محیط شفافی به محیط شفاف دیگر برود، هج تغییر نمی‌کند، لذا می‌توان رابطه بالا برای λ نوشت:

$$\frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \frac{n_2}{n_1} \quad \text{با توجه به فاصله نوار تاریک } x \text{ از نوار روشن مرکزی } \frac{(2m - 1)D\lambda}{2a} \text{ می‌توان رابطه مقایسه‌ای را برای فاصله فوق در دو محیط شفاف نوشت:}$$

$$\begin{aligned} \frac{x_1}{x_2} &= \frac{2m_1 - 1}{2m_2 - 1} \times \frac{\lambda_1}{\lambda_2} \Rightarrow \frac{x_1}{x_2} = \frac{2m_1 - 1}{2m_2 - 1} \times \frac{n_2}{n_1} \\ &\Rightarrow \frac{0 / 45}{0 / 3} = \frac{2(3) - 1}{2(2) - 1} \times \frac{n_2}{4} \Rightarrow n_2 = \frac{4 \times 3}{2 \times 5} = \frac{6}{5} \end{aligned}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

-۱۴۵

(محمطفی کیانی) چون اختلاف راه دو پرتو نوری که از دو شکاف به محل تشکیل نوار می‌رسند

$$\frac{\lambda}{2} = 2 / 5 \lambda = 5 \times \frac{\lambda}{2}$$

(مهندسی مهندسی زاده)

-۱۵۴

نور از هوا وارد آب می‌شود، بنابراین بسامد و همچنین دوره آن ثابت مانده و سرعتش با ورود به آب کاهش می‌یابد. در نتیجه طول موج آن نیز کم شده، بنابراین عرض نوارها کاهش می‌یابد.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

(مهندسی مهندسی زاده)

-۱۵۵

با توجه به رابطه $w = \frac{\lambda D}{2a}$ ، هرچه λ بیشتر باشد عرض نوارهای مربوطه بیشتر

است. بنابراین چون طول موج نور قرمز بین نوارهای مرئی بیشترین مقدار است، در نتیجه پهنای نوار نور قرمز بیشترین مقدار است.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

(کاظم شاهمه‌لکن)

-۱۵۶

با توجه به رابطه پهنای نوارهای تداخلی $(W = \frac{\lambda D}{2a})$ برای افزایش پهنای نوارها می‌توان فاصله دو شکاف را کم کرد.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

(کاظم شاهمه‌لکن)

-۱۵۷

امواج الکترومغناطیسی از خلاً عبور می‌کنند، حامل انرژی هستند و طیف پیوسته‌ای دارند.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۶)

(امیرحسین برادران)

-۱۵۸

فاصله نوار تاریک δm از نوار روشن مرکزی از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\frac{(2m-1)\lambda D}{2a} \xrightarrow{m=5} x_5 = \frac{9\lambda D}{2a}$$

$$\frac{w = \frac{\lambda D}{2a}}{} \xrightarrow{x_5} \frac{x_5}{w} = 9$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

(معین وکیلی‌زنوز)

-۱۵۹

$$\frac{I'}{I} = \frac{\frac{\lambda'D}{a'}}{\frac{\lambda'D}{a}} = \frac{\lambda'a}{\lambda'a'} = \frac{2\lambda a}{\lambda\left(\frac{1}{3}a\right)} = 6$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

(ممتن پیلان)

-۱۶۰

$$\lambda = \frac{c}{f} = \frac{3 \times 10^8 \text{ m}}{6 \times 10^{14} \text{ Hz}} = 5 \times 10^{-9} \text{ m} = 5 \mu\text{m}$$

چون باید B_M در فاز مخالف E_N باشد، حداقل فاصله آنها برابر است با:

$$MN = (2n-1) \frac{\lambda}{2}$$

$$MN_{\min} = 1 \times \frac{\lambda}{2} = \frac{5 \mu\text{m}}{2} = 2.5 \mu\text{m}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۸۱)

(فسرو ارغوانی‌فر)

-۱۵۰

از شکل‌ها پیداست که $E_{\max} = 3 \times 10^{-4} \frac{\text{N}}{\text{C}}$ می‌باشد.

در ضمن دوره برابر با $T = 2 \times 10^{-9} \text{ s}$ و طول موج برابر با $\lambda = 4 \times 10^{-9} \text{ m}$ است. پس:

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{4 \times 10^{-9}} = \pi \times 10^9 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

$$k = \frac{2\pi}{\lambda} = \frac{2\pi}{4 \times 10^{-9}} = 5\pi \frac{\text{rad}}{\text{m}}$$

$$E = E_{\max} \sin(\omega t - kx) = 3 \times 10^{-4} \sin(\pi t \times 10^9 - 5\pi x)$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۶۷ تا ۱۷۶)

(امیرحسین‌فر، مهندسی)

-۱۵۱

لامپ بخار چیوه از چشم‌های تولید امواج فرابنفش (UV) و پرتوگسیل شده از اجاق‌های مایکروویو از نوع امواج رادیویی است. با توجه به این‌که امواج فرابنفش از امواج رادیویی پر انرژی‌تر هستند، بنابراین بسامد آن‌ها بیشتر و در نتیجه دوره آن‌ها کم‌تر است و طول موج آن‌ها نیز کوتاه‌تر است.

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۶)

(امسان هاروی)

-۱۵۲

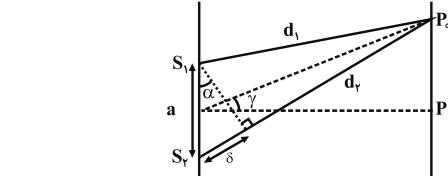
چون فاصله پرده از صفحه دو شکاف بسیار بزرگ‌تر از فاصله دو شکاف می‌باشد، بنابراین زاویه‌های α و γ با هم برابرند و می‌توان نوشت:

$$\hat{\gamma} = \hat{\alpha}$$

از طرف دیگر چون زاویه α کوچک است، بنابراین مقدار زاویه بر حسب رادیان با سینوس آن برابر است. در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\gamma = \sin \alpha \Rightarrow \gamma = \frac{\delta}{a} \xrightarrow{n \text{ نوار روشن}} \gamma = \frac{n\lambda}{a}$$

$$\xrightarrow{n=3} \gamma = \frac{3 \times 600 \times 10^{-9}}{2 \times 10^{-4}} \Rightarrow \gamma = 9 \times 10^{-3} \text{ rad}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

(فسرو ارغوانی‌فر)

-۱۵۳

چون سرعت نور در محیط $\frac{4}{5}$ سرعت نور در هوا است، طول موج نور نیز $\frac{4}{5}$ طول

موج آن در هوا می‌باشد. یعنی $\frac{4}{5}\lambda'$ ، بنابراین داریم:

$$w' = \frac{\lambda'D}{2a} = \frac{\frac{4}{5}\lambda D}{2a} = \frac{4}{5}W$$

$$\xrightarrow{w'=4\text{ mm}} \frac{4}{5} \frac{\lambda D}{a} = 4 \Rightarrow \frac{\lambda D}{a} = 1 \text{ mm}$$

بنابراین فاصله شش نوار تاریک متواالی در شرایط آزمایش در هوا برابر خواهد بود با:

$$x = \Delta I = 5 \frac{\lambda D}{a} = 5 \text{ mm}$$

(فیزیک پیش‌دانشگاهی - موج‌های الکترومغناطیسی؛ صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۸۰)

$$\frac{I_2 - I_1}{I_1} \times 100 = \frac{0.05I_1 - I_1}{I_1} \times 100 = -95\% \quad \text{در صد تغییرات جریان}$$

در نتیجه جریان عبوری از مقاومت ۹۵ درصد کاهش می‌یابد.

(فیزیک ۳ - جریان الکتریکی: صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(فسرو ارجاعی فرد)

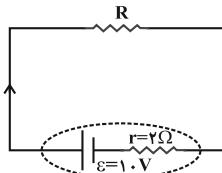
-۱۶۴

با توجه به شکل، ابتدا نیروی محركه و مقاومت درونی مولد را به دست می‌آوریم.

$$V = \epsilon - rI \xrightarrow{\frac{I=0}{V=10V}} 10 = \epsilon - 0 \Rightarrow \epsilon = 10V$$

$$V = \epsilon - rI \xrightarrow{\frac{I=2A}{V=4V}} 4 = 10 - 2r \Rightarrow r = 2\Omega$$

اکنون با استفاده از رابطه $R = \frac{\epsilon}{R+r}$ ، جریان عبوری از مقاومت R را حساب می‌کنیم.

$$I = \frac{\epsilon}{R+r} \xrightarrow{R=2\Omega, r=2\Omega, \epsilon=10V} I = \frac{10}{2+2} \Rightarrow I = 2A$$

(فیزیک ۳ - جریان الکتریکی: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

(مسئله کیانی)

-۱۶۵

ابتدا جریانی که به ازای آن توان خروجی مولد به بیشینه مقدار می‌رسد را به دست می‌آوریم.

$$I = \frac{I_1 + I_2}{2} \xrightarrow{I_1=1A, I_2=5A} I = \frac{1+5}{2} = 3A$$

در حالی که توان خروجی مولد بیشینه است، $R = r$ می‌باشد. ابتدا با استفاده از رابطه

$$\text{مقاومت } R \text{ را حساب می‌کنیم و سپس بیشینه توان خروجی را به دست می‌آوریم:$$

$$I = \frac{\epsilon}{R+r} \xrightarrow{R=r, I=3A, \epsilon=6V} 3 = \frac{6}{R+R} \Rightarrow R = 1\Omega$$

از طرفی بیشینه توان خروجی برابر توان مصرفی در مقاومت R است. بنابراین:

$$P_{\max} = RI^2 \xrightarrow{R=1\Omega, I=3A} P_{\max} = 1 \times 9 \Rightarrow P_{\max} = 9W$$

روش دوم: در حالی که توان خروجی بیشینه باشد، $P_{\max} = \frac{1}{2}\epsilon I$ است. بنابراین پس از

محاسبه I می‌توان نوشت:

$$P_{\max} = \frac{1}{2}\epsilon I \xrightarrow{I=3A} P_{\max} = \frac{1}{2} \times 6 \times 3 \Rightarrow P_{\max} = 9W$$

(فیزیک ۳ - جریان الکتریکی: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

فیزیک ۳

(محمد پیغمبر مفتاح)

-۱۶۱

$$\text{با افزایش مقاومت متغیر } R, \text{ بنا به رابطه } I = \frac{\epsilon}{R+r}, \text{ چون } \epsilon \text{ و } r \text{ ثابت‌اند، جریان}$$

مدار کاهش می‌یابد، بنابراین آمپرسنج ایده‌آل عدد کوچک‌تری را نشان می‌دهد، اما عددی که ولت‌سنج ایده‌آل نشان می‌دهد، تغییری نمی‌کند، زیرا $V = \epsilon - rI$ است و طبق رابطه $V = \epsilon - rI$ است. چون $\epsilon = 0$ است، همواره $V = \epsilon - rI$

(فیزیک ۳ - جریان الکتریکی: صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

(مسئله کیانی)

-۱۶۲

$$\text{ابتدا با استفاده از رابطه } R_\gamma = R_1(1 + \alpha \Delta T), \text{ مقاومت لامپ در دمای } ۲۰۲۰^\circ C$$

حالت روشن) را به دست می‌آوریم.

$$R_\gamma = R_1(1 + \alpha \Delta T) \xrightarrow{\frac{\Delta T = 2020 - 20 = 2000^\circ C}{\alpha = 4/5 \times 10^{-3}}, R_1 = 1\Omega} R_\gamma = 1 \times (1 + 4/5 \times 10^{-3} \times 2000) \Rightarrow R_\gamma = 1.0\Omega$$

$$\text{اکنون با استفاده از رابطه } V = RI, \text{ جریان عبوری از لامپ را حساب می‌کنیم. دقت کنید}$$

در رابطه $V = RI$ ، از مقاومت لامپ در حالت روشن استفاده می‌کنیم:

$$I = \frac{V}{R} \xrightarrow{V=4V, R=1.0\Omega} I = \frac{4}{1.0} = 4/10 A$$

(فیزیک ۳ - جریان الکتریکی: صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

(سپهر مهربور)

-۱۶۳

جرم سیم ثابت است، بنابراین:

$$چگالی ثابت است. \rightarrow V_1 = V_\gamma \Rightarrow \pi r_1^2 L_1 = \pi r_\gamma^2 L_\gamma$$

$$\Rightarrow \frac{L_\gamma}{L_1} = \left(\frac{r_1}{r_\gamma}\right)^2 \quad (1)$$

از طرفی با استفاده از رابطه ویژگی‌های فیزیکی یک رسانا با مقاومت الکتریکی آن، داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} = \rho \frac{L}{\pi r^2} \Rightarrow \frac{R_\gamma}{R_1} = \frac{L_\gamma}{L_1} \times \left(\frac{r_1}{r_\gamma}\right)^2$$

$$\xrightarrow{(1)} \frac{R_\gamma}{R_1} = \left(\frac{r_1}{r_\gamma}\right)^2 \xrightarrow{r_\gamma = \frac{1}{2}r_1} \frac{R_\gamma}{R_1} = \left(\frac{1}{\frac{1}{2}}\right)^2 = 16$$

$$\text{طبق قانون اهم } (I = \frac{V}{R}) \text{ داریم: } \frac{I_\gamma}{I_1} = \frac{V_\gamma}{V_1} \times \frac{R_1}{R_\gamma} = 0/8 \times \frac{1}{16} = 0/0.5$$

(مهندسی مهندسی زاده)

-۱۶۸

$$\left. \begin{aligned} R_1 &= \frac{V}{I_1} \\ R_\gamma &= \frac{V}{I_\gamma} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{R_1}{R_\gamma} = \frac{\frac{V}{I_1}}{\frac{V}{I_\gamma}} = \frac{I_\gamma}{I_1} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

(فیزیک ۳ - بیران الکتریکی؛ صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(مسنون پیلان)

-۱۶۹

شکل الف: مولدها متواالی می‌باشند و مدار تک حلقه است:

$$I_1 = \frac{\sum \varepsilon}{\sum r + \sum R} = \frac{36+12}{1+0/5+3} = \frac{48}{4/5} A$$

شکل ب: در مدار تک حلقه مولدها متقابل بسته شده‌اند. لذا:

$$I_2 = \frac{36-12}{4/5} = \frac{24}{4/5} A$$

$$\frac{I_1}{I_2} = \frac{\frac{4/5}{4/5}}{\frac{24}{4/5}} = \frac{48}{24} = 2$$

(فیزیک ۳ - بیران الکتریکی؛ صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

(امیر محمدی اینزابی)

-۱۷۰

با توجه به شدت جریان‌های داده شده روی مدار، از گوشش بالا سمت چپ مدار شروع کرده و در جهت ساعتگرد تغییرات پتانسیل را می‌نویسیم تا از رابطه حاصل شده تنها

محظوظ مسئله (R_γ) محاسبه گردد:

$$V_A - IR_1 + \varepsilon_1 - Ir_1 - I' \left(\frac{R_\gamma R_\gamma}{R_\gamma + R_\gamma} \right) - I'R_\varphi + \varepsilon_\varphi - I'r_\varphi - I'R_\delta$$

$$+\varepsilon_\varphi - Ir_\varphi - IR_\gamma = V_A$$

$$\Rightarrow V_A - 3 \times 5 + 12 - 3 \times 0/5 - 4 \left(\frac{2 \times 6}{2+6} \right) - 4 \times 3/5 + 18 - 4 \times 0/5 - 4 \times 2 + 24 - 3 \times 1 - 3R_\gamma = V_A$$

$$\Rightarrow 3R_\gamma = 4/5 \Rightarrow R_\gamma = 1/5 \Omega$$

(فیزیک ۳ - بیران الکتریکی؛ صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۹)

(سعید نصیری)

-۱۶۶

در صورتی توان تلف شده در مولد بیشینه است که جریان مدار بیشینه باشد

و این در حالتی رخ می‌دهد که مقاومت خارجی مدار $R = 0$ باشد. بنابراین

ابتدا جریان مدار را در این حالت محاسبه می‌کنیم.

$$I = \frac{\varepsilon}{R+r} \xrightarrow{R=0} I = \frac{\varepsilon}{r}$$

حال با استفاده از رابطه $V = \varepsilon - rI$ اختلاف پتانسیل دو سر مولد را که

ولت‌سنج ایده‌آل نشان می‌دهد، حساب می‌کنیم.

$$V = \varepsilon - rI \xrightarrow{I=\frac{\varepsilon}{r}} V = \varepsilon - r\left(\frac{\varepsilon}{r}\right) = \varepsilon - \varepsilon$$

$$\Rightarrow V = 0$$

بنابراین ولت‌سنج عدد صفر را نشان خواهد داد.

(فیزیک ۳ - بیران الکتریکی؛ صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

(سعید منبری)

-۱۶۷

ابتدا با استفاده از قاعدة انشعاب کیرشهوف برای گره C داریم:

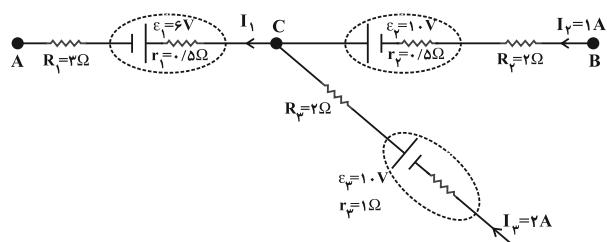
$$I_1 = I_\gamma + I_\varphi \Rightarrow I_1 = 1+2 \Rightarrow I_1 = 3A$$

از نقطه A به سمت نقطه B حرکت می‌کنیم و اختلاف پتانسیل دو سر اجزای مدار را

جمع جبری می‌کنیم. داریم:

$$V_A + R_1 I_1 + \varepsilon_1 + r_1 I_1 - \varepsilon_\varphi + r_\varphi I_\varphi + R_\gamma I_\gamma = V_B$$

$$\Rightarrow V_A + 9 + 6 + 1/5 - 10 + 0/5 + 2 = V_B \Rightarrow V_A - V_B = -9V$$

(فیزیک ۳ - بیران الکتریکی؛ صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

$$\Rightarrow F = 3 / 5 N$$

(فیزیک ۲ - ویرگی های ماده: صفحه های ۱۰۶ و ۱۰۷)

(سیاوش خارس)

-۱۷۴

طبق رابطه $P = \rho gh$, جون, g , ρ و h برای هر دو مایع یکسان است، فشار وارد بر

$$\frac{P_A}{P_B} = \frac{\rho_A}{\rho_B} \times \frac{A_A}{A_B} = \frac{3A_A}{A_B} = 3$$

از طرف دیگر طبق رابطه $F = PA$, می توان نوشت:

$$\frac{F_A}{F_B} = \frac{P_A}{P_B} \times \frac{A_A}{A_B} = \frac{3A_A}{A_B} = 3$$

(فیزیک ۲ - ویرگی های ماده: صفحه های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

(فرهنگ فرقانی خر)

-۱۷۵

بنابر قانون پاسکال، افزایش فشار وارد بر کف ظرف با افزایش فشار ناشی از افزودن

آب به دهانه ظرف برابر است. بنابراین می توان نوشت:

$$\Delta P = \frac{f}{a} = \frac{mg}{a} = \frac{\rho V g}{a} = \frac{1000 \times 5 \times 10^{-3} \times 10}{3 \times 10^{-4}}$$

برای محاسبه افزایش نیروی وارد بر کف ظرف داریم:

$$\Delta F = \Delta PA = \frac{1000 \times 5 \times 10^{-3} \times 10}{3 \times 10^{-4}} \times 3 \times 10^{-3} \Rightarrow \Delta F = 0 / 5 N$$

(فیزیک ۲ - ویرگی های ماده: صفحه های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

(سپهر مهرور)

-۱۷۶

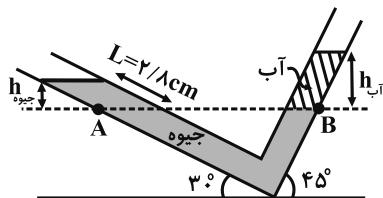
$P_A = P_B$ با توجه به برابری فشار در نقاط همتراز از یک مایع ساکن، داریم:

$$\Rightarrow P_0 + \rho_{جیوه} gh_{جیوه} = P_0 + \rho_{آب} gh_{آب}$$

$$\Rightarrow \rho_{آب} \times L \sin 30^\circ = \rho_{آب} \times L \sin 45^\circ$$

$$\Rightarrow 13 / 6 \times 2 / 8 \times 0 / 5 = 1 \times L \times 0 / 7$$

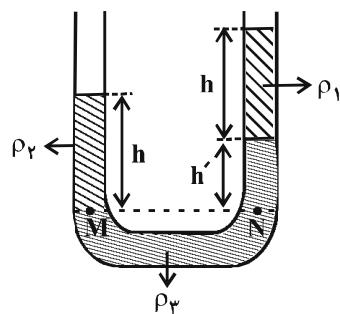
$$\Rightarrow L = 27 / 2 cm$$

(فیزیک ۲ - ویرگی های ماده: صفحه های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

(اصغر اسراللئی)

-۱۷۱

در لوله های U شکل، مایعی که دارای پیش ترین چگالی باشد، به ته ظرف می روید، بنابراین $\rho_2 > \rho_1$. از طرف دیگر، فشار در نقطه های همتراز یک مایع ساکن است و می توان نوشت:

$$P_M = P_N \Rightarrow P_0 + \rho_2 gh = P_0 + \rho_1 gh + \rho_2 gh'$$

$$\Rightarrow \rho_2 h = \rho_1 h + \rho_2 h'$$

$$\Rightarrow (\rho_2 - \rho_1)h = \rho_2 h' \Rightarrow \rho_2 - \rho_1 > 0 \Rightarrow \rho_2 > \rho_1$$

بنابراین رابطه بین چگالی سه مایع مطابق گزینه ۴ خواهد بود.

(فیزیک ۲ - ویرگی های ماده: صفحه های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

(سیدعلی میرنوری)

-۱۷۲

با توجه به برابری فشار در نقاط همتراز از یک مایع ساکن و تعریف فشار پیمانه ای، داریم:

$$P_g = P - P_0 = (\rho gh)_{آب} + (\rho gh)_{جیوه}$$

طبق شکل، فشار ستون جیوه برابر 10 cmHg است. بنابراین کافی است فشار ستون آب

را نیز بر حسب سانتی متر جیوه محاسبه کنیم. خواهیم داشت:

$$\rho_{آب} h_{جیوه} = \rho_{آب} h' \Rightarrow (1)(34) = 13 / 6 \times h' \Rightarrow h' = 2 / 5 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow P_{آب} = 2 / 5 \text{ cmHg} \Rightarrow P_g = 2 / 5 + 10 \Rightarrow P_g = 12 / 5 \text{ cmHg}$$

(فیزیک ۲ - ویرگی های ماده: صفحه های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

(سیدعلی میرنوری)

-۱۷۳

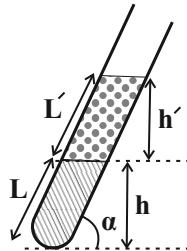
با توجه به رابطه چگالی، 70 cm^3 آب جرمی معادل 70 g دارد. حال با توجه به اصل

پاسکال داریم:

$$\Delta P_A = \Delta P_B \Rightarrow \left(\frac{mg}{A} \right)_A = \left(\frac{F}{A} \right)_B \Rightarrow \frac{70 \times 10^{-3} \times 10}{70} = \frac{F}{100}$$

$$h = L \cdot \sin \alpha$$

$$h' = L' \cdot \sin \alpha$$

اگر سطح مقطع لوله را در نظر بگیریم:

$$\begin{aligned} P_1 &= \rho_1 g h & F_1 &= P_1 A \\ P_2 &= \rho_2 g h' & F_2 &= P_2 A \\ \Rightarrow \frac{F_2}{F_1} &= \frac{\rho_2 g h' \cdot A}{\rho_1 g h \cdot A} = 1/2 & \Rightarrow \frac{F_2}{F_1} &= 1/2 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \frac{1/2}{1} \times \frac{L'}{L} = 1/2 \Rightarrow \frac{L'}{L} = 1/5$$

(فیزیک ۲ - ویژگی‌های ماده: صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۱)

(امیرحسین بادران)

$$P_1 = 2P_2 = \frac{1}{2} P_2$$

$$2P_2 = \frac{1}{2} P_2 \Rightarrow 2(P_0 + \rho g h_2) = \frac{1}{2}(P_0 + \rho g h_1)$$

$$2P_0 = \rho g h_1 - \frac{1}{2} \rho g h_2$$

$$\Rightarrow 2 \times 10^5 = 10^3 \times 10(h_1 - \frac{1}{2} h_2)$$

$$h_1 - \frac{1}{2} h_2 = 20 \text{ m} \quad (*)$$

$$P_2 - P_1 = 360 \times 10^3 \rightarrow \rho g (h_1 - h_2) = 360 \times 10^3$$

$$h_1 - h_2 = 36 \text{ m} \quad (**)$$

$$\frac{*}{**} \rightarrow h_2 = 2 \text{ m}$$

$$P_2 = P_0 + \rho g h_2 = 10^5 + 10^3 \times 10 \times 2 \Rightarrow P_2 = 120 \text{ kPa}$$

(فیزیک ۲ - ویژگی‌های ماده: صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(امیر ممدوحی انزابی)

-۱۷۷

با استفاده از رابطه چگالی جسمی به جرم m و حجم V داریم:

$$\begin{aligned} \frac{\rho_A}{\rho_B} &= \frac{m_A}{m_B} \times \frac{V_B}{V_A} \quad \frac{\rho_A = 1}{\rho_B = \frac{1}{2}} , m_A = 140 \text{ g}, m_B = ? \\ \frac{1}{2} &= \frac{140}{m_B} \times \frac{85}{175} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow m_B = 2 \times 140 \times \frac{85}{175} \Rightarrow m_B = 136 \text{ g}$$

(فیزیک ۲ - ویژگی‌های ماده: صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۱)

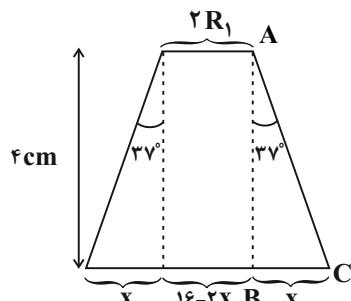
(پیام مرادی)

-۱۷۸

فشاری که مخروط بر سطح زیرینش وارد می‌کند، ناشی از وزنش می‌باشد. چون در هر

دو حالت، وزن مخروط ثابت است، داریم:

$$\frac{P_2}{P_1} = \frac{W/A_2}{W/A_1} = \frac{A_1}{A_2} = \frac{\pi R_1^2}{\pi R_2^2} = \left(\frac{R_1}{R_2} \right)^2$$

$$\Delta ABC : \tan 37^\circ = \frac{x}{4} \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{x}{4} \Rightarrow x = 3 \text{ cm}$$

$$2R_1 = 16 - 2x = 16 - 6 = 10 \text{ cm} \Rightarrow R_1 = 5 \text{ cm}$$

$$\frac{P_2}{P_1} = \left(\frac{5}{8} \right)^2 = \frac{25}{64}$$

(فیزیک ۲ - ویژگی‌های ماده: صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

(کاظم شاهمندی)

-۱۷۹

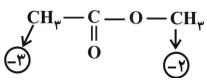
با توجه به شکل رسم شده، ارتفاع هر مایع را محاسبه کرده و از روی فشار مایعات،

نیروی واردہ از طرف هر مایع را برابر لوله به دست می‌آوریم.

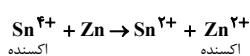
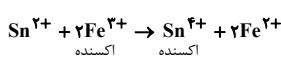
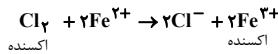
-۱۸۵
 انحلال پذیری در اتانول: گلیسین > پروپانوئیک اسید > بوتیل آمین
 نقطه جوش: گلیسین < پروپانوئیک اسید < بوتیل آمین
 (شیمی پیش‌دانشگاهی، اسیدها و بازها، صفحه ۸۳)

-۱۸۶
 (رضا بعفری فیروزآبادی)
 ساختار متیل اتانوات به صورت زیر است. در این ترکیب عدد اکسایش کرینه‌های متیل آن متفاوت است.

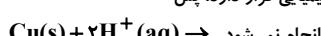
(شیمی پیش‌دانشگاهی، الکتروشیمی، صفحه‌های ۹۲، ۹۵، ۹۶ و ۹۷)

-۱۸۷
 (عبدالرشیر یلمه)
 در واکنش‌های کامل (غیر تعادلی) در سمت واکنش دهنده‌ها و فراورده‌ها اکسنده را تعیین می‌کیم. اکسنده سمت چپ از اکسنده سمت راست قوی‌تر است.

پس ترتیب قدرت اکسندگی به صورت $\text{Cl}^- > \text{Fe}^{3+} > \text{Sn}^{4+} > \text{Zn}^{2+}$ است.
 (شیمی پیش‌دانشگاهی، الکتروشیمی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

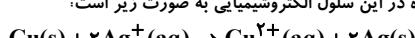
-۱۸۸
 (عبدالرشیر یلمه)
 هیدروژن بالاتر از مس در سری الکتروشیمیابی قرار دارد. پس:

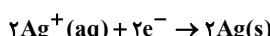
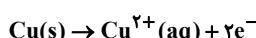
پس می‌توان محلول اسیدهای رقیق را در ظرف مسی نگه داری کرد.
 (شیمی پیش‌دانشگاهی، الکتروشیمی، صفحه‌های ۱۰۴)

-۱۸۹
 (حسن ذکری)
 کمترین سلول E° برای (سرب-قلع) است که سلول آن برابر 1.05V ولت است.
 (شیمی پیش‌دانشگاهی، الکتروشیمی، صفحه‌های ۱۰۴)

-۱۹۰
 (همه‌فri رسم آبادی)
 معادله واکنش انجام شده در این سلول الکتروشیمیابی به صورت زیر است:

با توجه به ضایع استوکیومتری کاهش غلظت $\text{Ag}^+(aq)$ دو برابر افزایش غلظت $\text{Cu}^{2+}(aq)$ خواهد بود. (گزینه‌های ۱ و ۲ درست نیستند).
 نیم واکنش‌های اکسایش و کاهش:

اگر دو مول الکترون یعنی 2e^- داشته باشیم، مقدار بیرونی مبالغه شود. ۶۴ گرم فلز مس اکسایش یافته و حل می‌شود و ۲۱۶ گرم یون نقره کاهش یافته و رسوب می‌کند و تغییر مجموع جرم دو فلز برابر 152g گرم خواهد بود، بنابراین:

الکترون 2e^- = $11\times 10^{-2}\text{A}\cdot\text{s}$ = تغییر مجموع جرم دو فلز

$$\frac{\text{تغییر جرم}}{\text{الکترون}} = \frac{152\text{g}}{11\times 10^{-2}\text{A}\cdot\text{s}} = 1.38\text{A}$$

(شیمی پیش‌دانشگاهی، الکتروشیمی، صفحه‌های ۱۰۴)

شیمی ۳

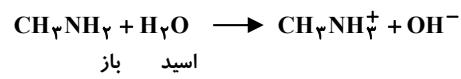
(مسعود بعفری)

-۱۹۱
 آنتالپی استاندارد تشکیل Na(s) برابر صفر است چون حالت استاندارد عنصر Na جامد است. از آن‌جا که ذوب یک فرآیند گرم‌گیر می‌باشد، آنتالپی استاندارد تشکیل Na(l) ، بزرگ‌تر از صفر می‌باشد.
 (شیمی ۳، صفحه‌های ۳۹، ۴۵، ۵۱ و ۵۴)

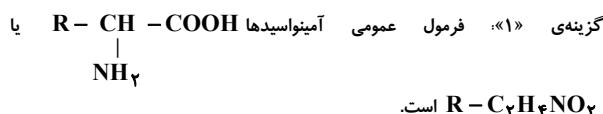
شیمی پیش‌دانشگاهی

-۱۸۱

(سراسری ریاضی ۹۳ - با کمی تغییر)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۳»: سدیم استات نمک بازی است و فنول فتالین در آن ارجوانی رنگ می‌شود.
 گزینه‌ی «۴»: از آبکافت چربی‌ها در محیط قلایابی، به ازای هر مول گلیسرین، ۳ مول صابون تشکیل می‌شود.

(شیمی پیش‌دانشگاهی، اسیدها و بازها، صفحه‌های ۷۹، ۸۲، ۸۳ و ۸۵)

-۱۸۲

(مسعود بعفری)
 NaOH و Ba(OH)_2 ، جزو بازهای قوی هستند بنابراین به طور کامل تفكیک یونی می‌شوند.

البته باید به این نکته توجه داشته باشید که Ba(OH)_2 یک باز دو طرفی است و بر اثر تفكیک یونی هر مول از آن، دو مول یون OH^- در آب آزاد می‌شود. اگر تعداد مول OH^- آزاد شده توسط NaOH را با تعداد مول OH^- آزاد شده توسط Ba(OH)_2 جمع کیم،

تعداد مول OH^- را در محلول نهایی به دست می‌آوریم:

$$\text{NaOH} : \text{pH} = 12/5 \Rightarrow \text{pH} = 14 - 12/5 = 1/5$$

$$[\text{OH}^-] = 10^{-\text{pH}} = 10^{-1/5} = 10^{-2+0/5} = 10^{-2} \times 10^{0/5}$$

$$= 3 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\frac{3 \times 10^{-3} \text{ molOH}^-}{100 \text{ mL}} \times \frac{100 \text{ mL}}{1000 \text{ mL}} = 3 \times 10^{-3} \text{ molOH}^-$$

(آزاد شده توسط NaOH)

$$10^{-3} \text{ molBa(OH)}_2 \times \frac{2 \text{ molOH}^-}{1 \text{ molBa(OH)}_2} = 2 \times 10^{-3} \text{ molOH}^-$$

(آزاد شده توسط Ba(OH)_2)
 OH^- جمع تعداد مول OH^- در محلول نهایی بر حسب لیتر

$$= \frac{[(3 \times 10^{-3}) + (2 \times 10^{-3})] \text{ mol}}{0.1 \text{ L}} = 5 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{pOH} = -\log[\text{OH}^-] = -\log(5 \times 10^{-2}) = -(log 5 + log 10^{-2})$$

$$= -(0.7 + (-2)) = 1/3$$

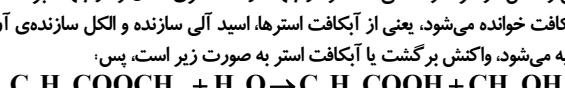
$$\text{pH} + \text{pOH} = 14 \Rightarrow \text{pH} = 14 - 1/3 = 12/7$$

(شیمی پیش‌دانشگاهی، اسیدها و بازها، صفحه‌های ۸۱ و ۸۳)

-۱۸۳

(علی فرزاد)
 NH_4Cl یک نمک اسیدی است و لذا محلول حاصل از آبکافت آن می‌تواند سرخ را به رنگ سرخ درمی‌آورد. ضمناً پایداری Cl_3CCOO^- در حالت محلول کمتر از OH^- است. ویتامین C نیز یک استر حلقی است و عامل کربوکسیلی ندارد.
 (شیمی پیش‌دانشگاهی، اسیدها و بازها، صفحه‌های ۷۶، ۷۷، ۸۲، ۸۳ و ۸۵)

-۱۸۴
 استرهای ترکیباتی هستند که با اسید آلی و الکل ساخته می‌شوند.
 این واکنش دو طرفه و تعادلی است و در جهت رفت استری شدن و درجهت برگشت آبکافت خوانده می‌شود، یعنی از آبکافت استرهای اسید آلی سازنده و الکل سازنده آن تهیه می‌شود و واکنش برگشت با آبکافت استر به صورت زیر است، پس:

(شیمی پیش‌دانشگاهی، اسیدها و بازها، صفحه‌های ۸۵)

(ممدرضا پورجاویر)

-۱۹۷

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در واکنش‌های انجام شده در فشار ثابت، گرمای واکنش (و نه انرژی درونی) را با q_p نشان می‌دهند. ۳) اگر واکنش با تغییر حجم همراه باشد ($w \neq 0$)، تغییرات انرژی درونی آن با انجام کار و مبادله‌ی گرما همراه است. ۴) هم‌جنین با انجام کار توسط سامانه بر روی محیط $> w$ می‌شود.
- (شیمی ۳، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(علی مؤیدی)

-۱۹۸

گرمای جذب شده توسط ۴۵ گرم آب برابر است با:

$$q = m.c.\Delta\theta \Rightarrow q = 45 \times 4 / 2 \times (100 - 25)$$

$$\Rightarrow q = 14175 \text{ J} = 14 / 175 \text{ kJ}$$

جرم مولی متانول (CH_3OH) برابر ۳۲ گرم بر مول است و گرمای آزاد شده در اثر سوختن متانول با گرمای گرفته شده توسط آب برابر است. به کمک روش استوکیومتری، تعداد مول متانول لازم برای آزادشدن ۱۴/۱۷۵ کیلوژول گرما را به دست می‌آوریم:

$$-14 / 175 \text{ kJ} \times \frac{3 / 2 \text{ g}}{32 \text{ g}} \times \frac{1 \text{ mol}}{0 / 2 \text{ mol}}$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۵)

(علی مؤیدی)

-۱۹۸

- هر چه سطح انرژی واکنش‌دهنده‌ها بالاتر و فراورده‌ها پایین‌تر باشد واکنش گرماده‌تر است. و می‌دانیم سطح انرژی گازها بالاتر از مایع‌ها است. به نمودار زیر توجه کنید:
- فقط دقت کنید که اختلاف سطح انرژی ۴ مول $\text{H}_2\text{O(l)}$ با ۴ مول $\text{H}_2\text{O(g)}$ بیشتر از اختلاف سطح انرژی ۲ مول $\text{CH}_3\text{OH(l)}$ با ۲ مول $\text{CH}_3\text{OH(g)}$ است. پس واکنش (۴) نسبت به واکنش (۱) گرماده‌تر است.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(علی مؤیدی)

-۱۹۹

- نکته: دو گاز به نسبت $\frac{2}{7}$ واکنش داده و واکنش دهنده‌ای باقی نمانده است.

$$25 / 2L \times \frac{1 \text{ mol}}{22 / 4L} \times \frac{-3120 \text{ kJ}}{(2+7) \text{ mol}} = -390 \text{ kJ}$$

گرمای آزاد شده توسط مقداری آتانول جذب شده و دمای آن را از صفر به 78°C می‌رساند:

$$m = \frac{+390 \text{ kJ} \times 100}{2 / 46 \times (78 - 0)} \approx 2032 \text{ g} \approx 2 \text{ kg}$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(علی نوری‌زاده)

-۲۰۰

- فقط عبارت‌های «پ» و «ت» درست‌اند. طبق نمودارهای صفحه ۵۶ و جدول صفحه ۵۷ در عبارت (آ) :

$\frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$	C – C انرژی پیوند ۳۴۸	C = C ۶۱۲
$\frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$	O – O انرژی پیوند ۱۴۶	O = O ۴۹۶

- پس قدرت پیوند (C = C) کمتر از ۲ برابر قدرت C – C است، اما در مورد (O = O) قدرت پیوند بیشتر از ۲ برابر قدرت پیوند (O – O) است.

در عبارت (ب)، طبق جدول کتاب درسی:
 $N \equiv N > C \equiv C > C = C > O = O$
 در عبارت (ب):

$\frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$	H – F انرژی پیوند ۵۶۲	H – O ۴۶۳	H – H ۴۳۶	H – Cl ۴۳۱	H – C ۴۱۲
--------------------------------	-----------------------------	--------------	--------------	---------------	--------------

در عبارت (ت)، طبق جدول کتاب:

بنزن < آب :تبخیر°

بنزن > آب :ذوب°

- پس اختلاف آنتالپی ذوب و تبخیر در مورد آب بیشتر از بنزن است.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(ممدرضا پورجاویر)

-۱۹۶

- در این واکنش تمام مواد به شکل جامد یا مایع هستند. بنابراین ΔV بسیار ناجیز بوده و برای آن مقدار ΔE تقریباً برابر با ΔH در نظر گرفته می‌شود.
- (شیمی ۳، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۵)

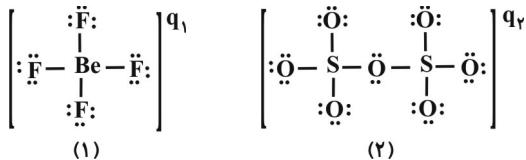

(شیمی ۲، صفحه ۷۴)

-۲۰۶

برای بدست آوردن q_1 و q_2 کافیست بار هر یک از اتم‌ها را در هر کدام از ترکیبات تعیین کنید که حاصل جمع بار همه اتم‌های موجود در یک ترکیب

برابر بار آن یعنی q_1 و q_2 است.

(۱) (۲)

در ترکیب (۱) اتم F از گروه ۱۷ بوده و ۷ الکترون در لایه ظرفیت دارد. اما اتم Be از گروه ۲ بوده و ۲ الکترون در لایه ظرفیت دارد. اما در اطراف خود ۴ الکترون دارد پس ۲ الکترون اضافی دارد و مقدار q_1 برابر ۲ است. اما در ترکیب (۲)، اتم‌های O هر دو از گروه ۶ بوده و ۶ الکترون در لایه ظرفیت دارند. اما اتم‌های S هر کدام ۲ الکترون کمتر از لایه ظرفیت دارند یعنی مجموعاً $(4+)$ و اتم‌های O به جز اتم O وسطی بقیه هر کدام یک الکترون بیشتر از لایه ظرفیت دارند یعنی مجموعاً $(6-)$ دارند. بنابراین مقدار q_2 برابر ۲ خواهد بود.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

(مدیر پژوهش ابراهیم نژاد)

-۲۰۷

در FeP فلز آهن یک کاتیون با ۳ بار مثبت (Fe^{3+}) است و عدد اکسایش فسفر در فسفید سه بار منفی (P^{3-})، می‌شود.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

(علی فرزاد تبار)

-۲۰۸

عبارت «الف» نادرست است زیرا اوزون مولکولی خمیده است و سه اتم اکسیژن آن روی یک خط راست قرار ندارند، عبارت «ب» نیز نادرست است چرا که سطح انرژی مولکول واقعی اوزون همواره پایین‌تر از ساختارهای لوویس جداگانه‌ای است که برای آن رسم می‌شود، عبارت «ت» هم نادرست است زیرا بر اثر تخلیه الکتریکی در گاز اکسیژن، اوزون به وجود می‌آید نه این که بر اثر تخلیه الکتریکی در اوزون، اکسیژن ایجاد شود.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۸، ۷۹)

(علی فرزاد تبار)

-۲۰۹

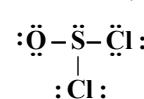
طول پیوند با انرژی پیوند رابطه‌ی عکس دارد، پس با توجه به این که شاعر بیشتر از Cl است، انرژی پیوند H-Cl بیشتر از انرژی پیوند H-Br می‌باشد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۲)

(علی فرزاد تبار)

-۲۱۰

زیرا $SOCl_2$ دارای ۲۶ الکترون در لایه‌ی ظرفیت است و تعداد پیوندهای کووالانسی آن برابر ۳ است و ۱۰ جفت الکترون ناپیوندی دارد.

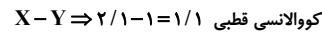
(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

شیمی ۲

-۲۰۱

(سراسری ریاضی ۹۱- با کمی تغییر)

با توجه به اختلاف الکترونگاتیوی میان عنصرها، می‌توان نوع پیوند را میان دو اتم مشخص کرد:

یونی / ۱

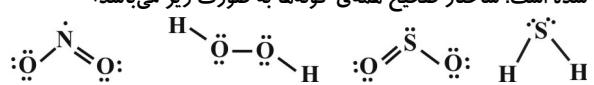
کووالانسی ناقطبی / ۳

(شیمی ۲، صفحه ۷۱)

-۲۰۲

(علی فرزاد تبار)

H_2S هیدروژن سولفید نام دارد اما ساختار آن در گزینه‌ی ۴ درست رسم شده است. ساختار صحیح همه‌ی گونه‌ها به صورت زیر می‌باشد:

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

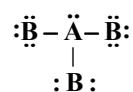
-۲۰۳

کربن به عنوان اتم مرکزی و هیدروژن، همواره فاقد جفت الکترون ناپیوندی هستند. هالوژن‌ها به عنوان اتم کناری اغلب دارای سه جفت الکترون ناپیوندی هستند. پس در ساختار CH_2Cl_2 ، شش جفت الکترون ناپیوندی و چهار جفت الکترون پیوندی وجود دارد.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

-۲۰۴

ظرفیت عنصر A برابر ۳ و ظرفیت عنصر B برابر ۱ است. پس فرمول ترکیب حاصل AB_3 است.

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

-۲۰۵

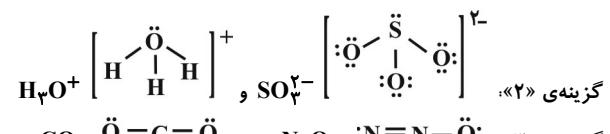
(رضا مجفری غیرروزآوردی)

تعداد جفت الکترون‌های ناپیوندی اتم مرکزی در این دو مولکول برابر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: در مولکول NO_2Cl شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی دو برابر شمار جفت الکترون‌های پیوندی است.

گزینه‌ی ۲: در CO_2 و N_2O گزینه‌ی ۳:

(شیمی ۲، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)